דבר

יום רביעי, ה' בניסן תשמ"ח, 23 במרץ 1988 ● גליון 19377

היום 12 עמודים ● המחיר 1.20 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.04 ש"ח

היום בדבר

- ארן תחת אש / נתן רוזי
- לא לפרוש עכשיו / חגי אשד
- בגנות המבוכה / יעל פישביין
- הציונות הישראלית והגולה / יהודה גוטהלף

דה־ראד

מזג האויר

הטמפרטורות הצפויות: ירושלים 4°10; רמת הגולן 4°10; צפת 9°16; טבריה 8°18; עפולה 6°16; השומרון 5°12; הקריה ת"א 9°16; נתב"ג 7°14; יריחו 8°18; עזה 9°16; באר שבע 5°15; אילת 13°22.

שמיר חזר: לא נדרשתי ולא אתן לוח זמנים נכנס הקבינט ואז נראה ● פרס: יש להחליט

מאת אריה אבנרי, מלכה מלכי, מפקד „דבר"

ראש־הממשלה יצחק שמיר הודיע, כי יזנח „בזמן הקרוב ביותר לקבינט ולממשלה" על מהלך שיזמותיו בראשינבמה ו„נקיים דיונים על עמדתה של ממשלת ישראל לגבי המגעות, התבניות הריעיונות", שהוצגו בפגישתו עם שר־החוץ שמעון פרס ביום שלישי שעבר. הדיון בפגישה, כך נודע, נמשך כשלוש שעות. פרס הגיש לראש־הממשלה מסמך בן 10 עמודים, שבו הוא מציע לקיים בחירות מוקדמות, לאחר שיגיע הסכם עם ירדן, ולהגיע לפתרון הבעיה הפלסטינית בדרך של הסכם בינלאומי.

ראש־הממשלה ריבר במסיבת־עיתונאים רחב־משתתפים מגמלת־תעשה ברעדיה, עם שובו אתמול אחר־הצהריים מביקור בן שמונה ימים בארה"ב. יו"ר הכנסת שלמה הלל, מ"מ ראש־הממשלה שמעון פרס ושר־האוצר יצחק רבין היו בין מקבלי פניו בנמל־התעופה. כן היו שם סגני ראש־הממשלה יצחק נבון וחיים לוי, ומזכיר רון שוטרון והמפכ"ל דוד קראוס. בזמן שראש־הממשלה קיים את

(המשך בעמוד 2)

עיקרון תחילה

- חוסיין מתווך בין פקיסטאן לאפגניסטאן / עמ' 2
- היום יוכרע אם המר יהיה בכנסת הבאה / עמ' 2
- בעילת קטינה בהסכמתה אינה אונס / עמ' 2
- השיזורים ייפסקו – מזהיר פורת / עמ' 3
- שגיאה לעזוב עכשיו את עזה / עמ' 3
- זריקת „לידו פן" מצילה חוליל / עמ' 6

עצרת „נצחון"

שמיר בשובו, אתמול (צילום: יצחק הרר)

3,000 חובשי כיפות קיבלו את שמיר:

ברוך הבא בלי ועידה!

אני מבקש מכולם להיכנס לנוהל ריקוד צורי תתחיל לנגן – קרא חזני המנחה

מאת יוחנן לוי, מפקד „דבר" בירושלים

רחים יצחק שמיר התקבל אמש בסבבה ע"ידי כ־3,000 איש שהמתינו לו בקר ירושלמי עז בכניסה לירושלים, כדי לברכו על שלא נכנע ללחץ האמריקאי בענין ועידת שולץ. הפגנת התמיכה אדירה בעיני ראשי הכנסת ומאחר שאירגן ערב נפרעתו של שמיר לארה"ב את הפגנת הענק בתל־אביב. „חוק וסדר" נאמר בפרוזת עצם שנתלתה מאחורי הבמה שהוקמה ליד עמוד חמרי לבני ירושלים שנפגלו במלחמות ישראל. בפרוזת אותיות כתוב „ירושלים ושומרון – רצועת הבטחון של חירות הנרחיה, „עמרה וביתיאל – רצועת הבטחון של ירושלים ו„ברוך הבא בלי ועידה".

הקהל לא היה מגוון וכלל בעיקר חובשי כיפות, תושבי ירושלים ההתנחלויות, תלמידי ישיבות ממקומות שונים בארץ וחגיבי בר־עקיבא. על הבמה ישבו בסוד מופתי הכנסת חיים קפסן, שרה דוידן, רב שלונסקי, מנחם פרוש ויגאל כהן לבר ראשי הפעצות בי"ש. אח"כ הצטרפו גם השר יוסף שפירא והגן השר רוני מילוא.

כ„חימום" נקראו כמה חברי כנסת לשאת דברים. „אנו בשלבי הבאבן למען א"י", קרא שילנסקי, „כל גרגר חול שלה מקודש, עלינו יהיה לעמוד במאבק הקשה כי אנו צודקים".

מבשירי הקשר מרווחים כי רה"מ מגיע לירושלים תוך עשר דקות. „אני מבקש מכולם להיכנס לנוהל ריקוד, צורי תתחיל לנגן", מודיע המנחה ומאיגן ההפגנה יחדה חזני. זאו מתקרבת שירות רה"מ ושמיר מחמן לעלות לבמה לקול תשואות הקהל. הוא אומר לקהל כי הביקור והברכות שקיבל בישראל חיזקו אותו „וגם אמרו לכל בני שיחי שאינני מרחב כשם עצמי, לא בשם מפלגה ולא בשם חלק מהעם אלא בשם רחבו של עם ישראל". הקהל מוחא כפיים.

הוא הדגיש כי איש לא כפה עליו דבר וכי גם במחנה הדתי ישנה אחדות בעד ישראל. „יהודי ארה"ב למרות טיפורי האימה שטיפרו לנו שהם מפולגים, התברר כי אין זה נכון ופרט לקולות חדיגים, יחדות ארה"ב ברזבה הגדול עומדת לימינו כאיש אחד".

רה"מ מיחד לדתם מן הבמה ולחזוד לביתו, אולם בטרם עזב הוא שמע ברכות מפי ח"כ מנחם פרוש הישר שפידא. „אנחנו גאים בעמדתך האיתנה", אמר. לאחר מכן יצאו חלק מן המפגינים בהתלהבה לאורך רחוב יפו עד לגן העצמאות.

דיון סוער אל תוך הלילה בהצבעה על תקציב המדינה

ועדת הכספים ביטלה חוק חיילים משוחררים שאושר קודם־לכן בכנסת

ויכוח קשה על הסיוע למושבים ולקיבוצים ● הסכם בין פרס לנסים בנושאי הבריאות

מאת אמנון אמיר

ערב אישור התקציב במליאת הכנסת פרץ אמש ויכוח סוער בוועדת הכספים בין חברי המערך והליכוד, סביב נושא הסיוע לקיבוצים ולמושבים. בשעות מסירת הדיווח נודע כי בהתעצמות שתתקיימה בוועדה של יום הועדה הגיע חיב רמון שנושא הקיבוצים לא יועלה להצבעה ויתקבלו הצהרות רק בענין המושבים. פרס שהוועדה ומחמן לחן בנושא סיוע לקיבוצים ביטים הקיבוצים.

לאחר דיון ממושך הגליטה ועדת הכספים להגיש היום תיקון לחוק התקציב לפיו תבולת ותחילת חוק הדיילים המשוחררים ייקבעו על ידי שרי האוצר הכספון, ובכך מבטלת למעשה הוועדה את החוק שהתקבל במליאת הכנסת כמה שעות קודם לכן.

בשעה 11 בלילה הפסיק יו"ר הוועדה את הדיון לחצי שעה לאחר ויכוח סוער ששרר בין נציגי המערך והליכוד סביב נושא הסיוע לקיבוצים ולמושבים. בהפסקת הסכם זה אמורים 19 קיבוצי החקלים לקבל 130 מיליון ש"ח בפריסה ומחיקת תובות ו־25 מיליון ש"ח נוספים מיועדים בפקדונה להפעלת הסדר המושבים.

חברי המערך בוועדה דרשו לאשר ההסכם יחד עם אישור התקציב ואילו חברי הליכוד טענו שמדובר בהסכם חדש ולפיכך יש לקיים דיון בוועדה, רק לאחר אישור התקציב.

מהצד זולא ביחיונים על התקציב אירע אתמול לאחר שמליאת הכנסת אישרה בטפתיע בקריאה שניה ושלישית את הצעת חוק חיילים משוחררים שהגיש ח"כ דאק אמיר (משרד).

במסגרת החוק יקבל כל חייל משוחרר מענק הסתגלות בסך 900 ש"ח לשנה במשך שלוש שנים. תחולת החוק היא רטרואקטיבית מסתמבר 1987 ולפי חישובי האוצר תסתכם עלותו בשנת התקציב הקרובה ב־120 מיליון ש"ח.

לאחר אישור החוק נועץ שר האוצר משה נסים לוועדת הכספים וטען בפני חבריה, כי אישור החוק מחייב מציאת מימון מתקציב המדינה. לדבריו, מימון זה יבוא

(המשך בעמוד 2)

בפתיחת שיחות שוואר־נדזה בוואשינגטון

ארה"ב תנסה לשנות גישת ברה"מ לוועידה ● הכוונה – לשגר הזמנות

מאת מאיר דורי, מפקד „דבר" בארה"ב

עם פתיחת שיחות שר החוץ שוואר־נדזה בוואשינגטון, יזמו האמריקאים לבחון אפשרות שינוי גישת הבוביים, לוועידה הבינ"ל, על־פי תוכנית השר שולץ, מתוך כוונה להשיג הסכמה שתאפשר, אולי, הזמנת לצדדים המעוניינים – משיכים מקודות בוואשינגטון.

עוצרת שר החוץ, רוזאן ריידאוט אמרה בתדריך לעתונות, כי „לא מתאים לנו שהצדדים ישבו אל שולחן הדיונים בלי הזמנה". אולם, הוסיפה, מן הראוי שיהיה ברור לכל, שאם יגיעו הצדדים לשולחן הדיונים, הרי שהם יעשו זאת בהתאם לתנאים שקבעה ארה"ב.

„אנו מאמינים שיש אפשרות ועידה בינלאומית בלתי־רשמית, אם הצדדים יגיעו לשולחן הדיונים, אם יהיה מי שיזמן אותם לשולחן הדיונים", אמרה ריידאוט. „אנו מאמינים, כי אם נגיע לעמדה כזאת, ייתכן שנוכל לעבור לדיונים מלאים". אולם, הוסיפה, כי הבנתי אי לא ניתנו ישראל את תשובתה, לא יוצאנו הזמנות לוועידת הבינלאומית, שמציעה ארה"ב.

לעומת זאת, אמרו אנשי מקורבו של ממלא מקומו, שמעון פרס כי בהמלך שיחותיו, עם זאת הציגה ראש־הממשלה, כי „אין בפי שום הרשות לגבי לזמנים מלאים". אולם הוסיף, כי הבנתי לו, שכל עוד לא ניתנו ישראל את תשובתה, לא יוצאנו הזמנות לוועידת הבינלאומית, שמציעה ארה"ב.

לעומת זאת, אמרו אנשי מקורבו של ממלא מקומו, שמעון פרס כי יהיה הכנה לדיונים בעד או נגד יזמות שלו. היום יתכנס בנשרד גם שרי הליכוד ושרי העבודה לישיבותיהם השבועיות לגבוש עמדות והסקיקה שיגבו בקבינט ובדיון בממשלה ביום ראשון.

ראש־הממשלה ריבר במסיבת־עתונאים רחב־משתתפים מגמלת־תעשה ברעדיה, עם שובו אתמול אחר־הצהריים מביקור בן שמונה ימים בארה"ב. יו"ר הכנסת שלמה הלל, מ"מ ראש־הממשלה שמעון פרס ושר־האוצר יצחק רבין היו בין מקבלי פניו בנמל־התעופה. כן היו שם סגני ראש־הממשלה יצחק נבון וחיים לוי, ומזכיר רון שוטרון והמפכ"ל דוד קראוס. בזמן שראש־הממשלה קיים את

(המשך בעמוד 2)

ויכוח בארה"ב על תוכנית שולץ

„פגמים בתוכנית – אך שמיר אינו מנסה לתקן אותם"

מאת אמנון דנקנר, מפקד „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – בארה"ב, לא מחות מאשר בישראל, נמשך הויכוח על תוכנית שולץ ועל הנכונות של ישראל לקבלה. מנהיגי הקונגרס היהודי האמריקאי הרי מיצמן מתח שלשום בערב ביקורת חריפה על מיזמו של יצחק שמיר להסמיך לוועידה בינלאומית ואמר כי במחנן ישראל יובטח בדרך הטובה ביותר עלידי משאומתן להחזרת השטחים.

סיגמן מתח גם ביקורת חריפה על המפלגות הדתיות בישראל, שחלק מהן מטילות ספק בתקפות הכללים של קדושת חיי אדם ככל שהם נוגעים למי שאינם יהודים.

לעומת זאת יצא אתמול ה„ניו־יורק טיימס" בביקורת על תוכנית שולץ וקבע, כי חלקים ממנה פגומים. במאמר מערכת אמר העיתון, כי אין לקבל את רעיון הוועידה הבינלאומית בלי שתבטיח ארה"ב לישראל באופן מוצק כי תגן עליה בפורום הזה. כן נאמר במאמר, כי לוח הזמנים שקבע שולץ מואץ מדי ואינו מאפשר לישראל לבחון בהסדר ביניים ממושך את הנכונות הערבית לחיי שלום.

עם זאת אמר העיתון, כי התנגדות שמיר לתוכנית שולץ אינה בבחינת חיפוש אחר פגמים במגמה לתקנם ולשפר את התוכנית, אלא מסך עשן שמאחריו מבקש שמיר לחמוק מהסדר.

במאמר נוסף שהתפרסם אתמול ב„ניו־יורק טיימס" כתב עורכו לשעבר של העיתון א.מ. רוזנטל, כי תוכנית שולץ היא חסרת סיכוי להצלחה.

בממשל לא מכחישים אפשרות של „חבילת תמריצים" לריכוך ה„לאו"

מאת מפקד „דבר" בארה"ב

דובר מחלקת המדינה בתתייחסות מרומזת, התחמק מהכחשת אפשרות של „חבילת תמריצים", שתאפקדה יהיה להקל על רה"מ שמיר לקבל את יוזמת השלום האמריקאית, כמו גם לספק במתנות שהתכסמים של הממשל הנוכחי יישמרו ע"י הממשלים הבאים, בעיקר לאור העובדה שהתקופה שנותרה לממשל הנוכחי קצרה ביותר.

הדובר, צ'ארלס רדמן, סרב לאשר ויחוחים מישראל אודות הצעה אמריקאית לישראל לספק לה חבילת תמריצים ועדיות כזאת, במהלך ביקורו של שמיר בארה"ב.

אולם, בהתייחסות עקיפה הסיף הדובר, שתכנית השלום של שולץ נהנית מתמיכה רבה בשתי המפלגות בדעת הקהל בקונגרס, כך שאם יזל תהליך השלום להתקדם, „לא יהיה כל קושי להמשיך בו מעבר לגבולות ממשל אחד אל הבא אחריו".

מקורות בקונגרס אישרו, כי קיימת שם תקוה ש„מיסוד כלשהו של שיתוף הפעולה בין ישראל לארה"ב" יוביל לגמישות רבה יותר מצד רה"מ, וכי אם יימם הממשל צעד כזה, יוכה לתמיכה רבה בקונגרס.

מאמצים משותפים לסילוק הטילים הסיניים

מאת אריה אבנרי, מפקד „דבר"

ישראל וארה"ב יעשו מאמצים משותפים לסילוק הטילים הסיניים מסעודיה – כך עולה מדברים שאמר אתמול ראש־הממשלה יצחק שמיר בשובו מארה"ב.

שמיר סירב להתייחס לדברים שיוחסו בנושא זה למנכ"ל משרדו יוסי בראנדרן, באומרו כי בראנדרן הכחיש שאמר אותם.

ראש־הממשלה גילה, כי רן ב„הופעת טילים מתוחכמים ארוכי־טווח במזרח התיכון" עם ראשי הממשל האמריקאי. „ישראל וארה"ב מתייחסות בחומרה רבה להתפתחות זו ונעשה מאמצים משותפים כדי להתמודד איתם", סיכם ראש־הממשלה.

ח"כ מאיר שטרית – גזבר הסוכנות

מאת יקיר צור, מפקד „דבר"

חיב מאיר שטרית יהיה גזבר הסוכנות היהודית. מועמדותו של שטרית אושרה אתמול מה אחד, בישיבה מיוחדת של ועדת „ההתייעצות והחסכמה" של חברי הנאמנים שהתכנסה במיאמי.

כדי לאפשר לשטרית להיכנס לתפקידו הציוני, יאלץ אחד משני נציגי הזרות, שלומי גרבץ או חיים אהרון, לפרוש מתפקידו בהנהלה הציונית. חיים אהרון, לשעבר ראש מחלקת העליה בסוכנות היהודית, מסר אתמול לסופר „דבר" כי ההחלטה בנושא זה תצטרך להתקבל בהנהלה העולמית של תנועת הזרות הצה"ל. לדברי אהרון, עד לסיום המשא ומתן הקואליציוני על חלוקת תיקי הסוכנות וקביעת התיקים המיועדים לליכוד, לא ניתן יהיה לקבוע מי יתפטר מהנהלה הציונית כדי לאפשר את בחירתו של שטרית.

ח"כ שטרית הוא המועמד השלישי שהציבה תנועת הזרות לתפקיד גזבר הסוכנות. השניים האחרים, ח"כ חיים קופמן וגדעון בדות נפסלו על ידי ראשי המגביות בחוב האמנים של הסוכנות. עם בחירתו להנהלה הציונית על ידי הזרות המועל הציוני, יתפקד שטרית כגזבר בפועל עד להצבעה הסופית על מועמדותו שתיערך בעצרת הסוכנות, בחודש יוני. כדי למלא את תפקיד הגזבר יאלץ שטרית לפרוש מחברותו בכנסת.

שרב אביבי – מהיום

מאת אריה אבנרי, מפקד „דבר"

שרב אביבי יתחיל להתפתח היום ויימשך עד שבת – אמר אמש החזאי אליעזר דנציגר לסופר „דבר". מידות החום יעלו לכדי 25 מעלות במרכז הארץ ולכדי 30 מעלות ויותר בנגב ובערבה.

מוג־האויר השרבי גרם מרמה ברומטרית בשמי רוסיה, הגורמת זרימה מזרחית בארץ. השרב יתחיל להתפתח היום, מערבתו בהנהלה הציונית. חיים אהרון, לשעבר ראש מחלקת העליה בסוכנות היהודית, מסר אתמול לסופר „דבר" כי ההחלטה בנושא זה תצטרך להתקבל בהנהלה העולמית של תנועת הזרות הצה"ל. לדברי אהרון, עד לסיום המשא ומתן הקואליציוני על חלוקת תיקי הסוכנות וקביעת התיקים המיועדים לליכוד, לא ניתן יהיה לקבוע מי יתפטר מהנהלה הציונית כדי לאפשר את בחירתו של שטרית.

ח"כ שטרית הוא המועמד השלישי שהציבה תנועת הזרות לתפקיד גזבר הסוכנות. השניים האחרים, ח"כ חיים קופמן וגדעון בדות נפסלו על ידי ראשי המגביות בחוב האמנים של הסוכנות. עם בחירתו להנהלה הציונית על ידי הזרות המועל הציוני, יתפקד שטרית כגזבר בפועל עד להצבעה הסופית על מועמדותו שתיערך בעצרת הסוכנות, בחודש יוני. כדי למלא את תפקיד הגזבר יאלץ שטרית לפרוש מחברותו בכנסת.

מעצרים נרחבים בקרב ה„שביבה" שני הרוגים בגדה והרוג ברצועה

צעיר בחאן־יונס תקף חייל במוט ברזל ונורה בבטנו

מאת דני רבינשטיין וחיי גורקוי, מפקדי „דבר" בגדה ובחבל עזה

מאות צעירים חשודים באירגון הפלגתי מצעיר בימים האחרונים בשטחים. מבחל מרחבה את שביתת הפלגתיים והמשודרים הקשורים לאירגון נשר, ועוד מפקדים ופעולנים. בין הצעירים מבת עשרות מכפרי ירושלים, רמאללה וחברון. אתמול מחיתו שניים מרשומו הנרחב המעריכים.

אתמול בבוקר נמצאה בעיירה מרבאט־שבנאת ג'ין גופתו של תכבת דראגמה, בן 25, שנורה מדי. בלילה הקודם נתקל סיור צהל בפפגינים בשבנאת הזחילים על בסה ירחת כדי להחלץ. חיכון שהצעיר נמצא מדחיה אלה. אתמול־הי מבוצאים הפגנות ו־4 צעירים נמצאו מרשמו בשכם. מהעיקה קבאמיה הנתונה בסגר נמסר על הפגנה בחילה שבה. נמצא מבוגר אחר בן 75 בשם חסין אבו־חיר. הוא מת, כנראה מהלב. עוד הפגנות היו אתמול בג'נין ובמחנה הלילים שאירעה. בחאן־יונס תקף חייל צעיר בוגר אמש במוט ברזל ונורה בבטנו. הוא הובא לבית־חולים בעיר ונמצא בסכנת חיים. הצעיר, בן 17, הגיע

הכנסת אישרה רפורמה בתחום עבירות המין

אונס בתנאים מחמירים עד 20 שנה בעילת קטינה בהסכמתה – לא אונס

מאת מרבה צימוקי,
מפורת „דבר" בכנסת

מליאת הכנסת אישרה אתמול רפורמה מקיפה בתחום עבירות המין. המליאה אישרה בקריאות שניה ושלישית תיקון מס' 22 לחוק העונשין. חדיש אוריאל לין, ממלא מקום יו"ר ועדת החוקה, אשר הציג את החוק בשם חבריו, שולמית אלוני מר"ץ ואמנון רובינשטיין משינוי, שקיבצו את הצעות החוק הסמיכו כי הצעת חוק האונס מעוות את הרשרשת הרפורמה המקיפה ביותר שנעשתה בחוק העונשין בתחום עבירות המין.

עיקרי השינויים הם כדלהלן: קיימת אבחנה בין עבירת אונס רגילה לעבירת אונס בתנאים מחמירים. בעבירת אונס רגילה עונש המאסר המקסימלי הוא 16 שנים ובעבירת אונס בתנאים מחמירים, כמו אינוס קטינה, אינם נבשק הם **התעללות** – עונש המאסר יהיה 20 שנה.

כן תתקיים אבחנה ברורה בין עבירת אינוס לבעילה אסורה מעל גיל 14. בעילת קטינה בהסכמתה לא תהווה מעשה אונס, אלא עבירה של בעילה אסורה. אולם אם מדובר ביחסי רעות בין בעירים שהפרש הגיל אינו עולה על שנתיים, לא יהיה משפט פלילי.

כמו כן הוחמרה הגדרת מעשה סדום, כך שכל מעשה בעל אופי מיני שמשמעותו הוגדרת אבר המין לגוף הקדמן יחשב למעשה סדום שהעונש עליו הוא כמו מעשה אונס. בעילת אשה תוך ניצול סדות כיחסי עבודה ותהווה עבירה שהעונש עליה שלוש שנות מאסר. יאסר על כל אדם לפרסם שמו של קדמן העבירה המינית. תאסר חקירה במהלך ודיון הפלילי של קדמן העבירה, המכוונת לחשוף את עברו או נסיונו המיני. חקירה כזו תתיר רק אם מניעתה עשויה לגרום לעיוות הדין.

אמנראי על מלכות וחשמונאים

סגן שר האוצר עזי אמנראי אומר, כי שינוי גדול בהתנהגות הצרכנית והתעסוקתית של תושבי השטחים יכול לגרום לשינוי שולי יחסית במערכת הכלכלית הישראלית. בתשובה לשאילתא בע"פ של ח"כ דדי צוקר מר"צ אמר אמנראי, כי נראה ששמונים אחוז מהעובדים מקפידים להגיע באופן סדיר לעבודתם בישראל מהשטחים. יחד עם זאת, קיימים צוותאי בקנק ובמידה המותרת ענף החקלאות, שלהעדרות עובדים מישע תהיה השפעה משמעותית. בהתייחסו לסחר הארץ של ישראל עם ישע הגיש סגן השר כמה נתונים לכנסת: ישראל ייצאה ב־87 לישע סחורות בערך של 950 מיליון דולאר. יצוא זה מהווה כ־10 אחוזים מתוך כל יצוא הסחורות של ישראל. משקל של 10 אחוזים הוא משקל גבוה יחסית ביצוא הישראלי, אבל כרבע מן היצוא של 950 מיליון דולאר הוא „יצוא במעבר" כלומר יצוא של סחורות שסוכנים ישראלים מיבאים עבור תושבי ישע, כמו מכוניות, הם מגיעים לשטחי ישע כמעט ללא עיבוד נוסף. לפיכך, המשקל הממשי של היצוא של ישראל לשטחי ישע מסתכם לכל היותר ב־7.5 אחוזים. בסוחה הקצר יכולים תושבי ישע להקטין את רכישותיהם מישראל אבל ליבוא שלהם מישראל אין תחליף וקשה להניח שתוחל ירידה חדה ברכישות גם בסוחה הביטחוני.

מגרשת ערב נעילה

ערב נעילת בנם הבוגר של הכנסת, זימן אליו אתמול יו"ר הכנסת שלמה הלל את יושבי ראש הסיעות בכנסת המציר בהם להקפיד לנהל את הדיבה הציבורי תוך שמירת כבוד הכנסת.

כיום שהאורה הלכה ומתחממת עכשיו לקראת הבחירות, הוליכו כל יושבי ראש הסיעות, שקיבלו בחיוב את פנייתו של הלל, לקיים, עם פתיחת כנס הקיץ, ישיבה מקיפה יותר בנושא זה ולזמן אליה גם את ראש הממשלה יצחק שמיר ואת מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס, כדי להבטיח שגם הפעולתיהם של השרים ייעשו באופק מרבי.

בפגישה המסורתית שלו עם הכתבים הפרלמנטריים, ערב נעילת הכנס, הביע יו"ר הכנסת אכזבה מאי־הנכונות שמגלים חברי הכנסת להכנס שינויים בתקנון. הי"ר מתח ביקורת על המצב הקיים עקב ריבויין של הצעות האי־אימון המשבשות את עבודתה הסדירה של הכנסת ואמר, „אנחנו רוקדים לפי חלילו של כל מי שרוצה לשבש את עבודת הכנסת". עוד אמר יו"ר הכנסת, כי מנגנון הצבעה האלקטרונית לא הופעל בכנס זה משום ש„אדם" לא קיים את הוראה שנתקם איתו ולא עמד בלוח הזמנים.

14 ימי מאסר לסרבן שירות מעבר לקו הירוק

מאת מרבה צימוקי, מפורת „דבר" בירושלים

רביב יגאל עזרתי נשפט אתמול ל־14 ימי מאסר בשל סירובו לשרת מעבר לקו הירוק.

עזרתי הוא החבר השישי מתנועת „יש גבול" שנשפט על סירוב מאז החלה „ההתנערות" בשטחים. בחודש חצי האחרונים חיילים רבים סירבו לשרת מעבר לקו ומעבר לשרת בארץ אז ששוחררו משרות מילואים. עד כה חתמו על הצהרת הסרוב כ־400 חיילי מילואים.

דובר תנועת „יש גבול" מסר אתמול, כי שביעות רצונו של רה"מ מתנאות ביקורו באה"ב רק מדגישה את התחושה שהוא מנותק לחלוטין ממציאות חיילי צה"ל, המצווים לבצע מדיניות בלתי־אפשרית. מדיניותו מביאה להשלטת אלימות משני הצדדים.

הרב הראשי ונציג אש"ף סביב שולחן אחד בדנמארק

מאת עלי בקר, מפר „דבר" בקופנהאגן

קופנהאגן (מיוחד ל„דבר"). – ויכוח מרתקי ראשון בין הרב הראשי של יהדות דנמארק ובין נציג אש"ף התקיים בעיר הקטנה נסמוור ביוזמת אנשים מלשתינים מקומיים.

הרב הראשי בנו מלכיור, הודיע בעמדתו הציונית סירב בעבר להזמנות רומות, אך החמן הפעם מבלי שהודיעו לו מי יהיה יריבו בוויכוח.

נציג אש"ף, עבדול רחמן עלאווי, הודיע בוויכוח כי הוא מכיר בזכות קיומה של ישראל לשלום ובגבולות בטוחים לפי החלטה 242 של האו"ם.

הרב הראשי ציין לעומת זאת, כי ידוע לו ששמו מופיע ברשימות המוות של אש"ף ושל הנאצים בדנמארק וכי ילדים יהודים לא יכולים להיות בטוחים מפני יד הארוכה של הטרור. על כך ענה עלאווי: „כל זמן שלעם הפלשתיני אין מדינה משלו הוא חייב להשתמש בכל האמצעים שברשותו להסב את תשומת לב העולם".

למרות הדברים הקשים האלה, אמר הרב מלכיור, כי אין לו התנגדות למפגשים נוספים בעתיד. אמצעי התקשורת בדנמארק הקדישו מקום נרחב לסיקור המפגש ההיסטורי.

חברת ספנות פולנית מחדשת היחסים

מאת יוסף מיכלסקי, מפר „דבר"

חברת הספנות הפולנית „פוליש אוקיאנוס ליינס" אשר ניתקה את היחסים הממסחריים עם ישראל אחרי מלחמת ששת הימים, החליטה לחדש את הפלגותיה לישראל החל מאפריל השנה.

ידיעה על כך נתקבלה אתמול ב־איגוד המשתמשים בחובלה ימית". האניה הפולנית הראשונה שתגיע לחיפה ולאשדוד „רדזיונקוב" תטיען מטענה בנמל גדיניה בפולין ותגיע לישראל במחצית השניה של אפריל.

כשלב הראשון תקיים החברה הפולנית, שהיא בבעלות ממשלתית, הפלגות בין נמלי פולין וישראל בלבד אך בכוונתה להרחיב לאחר מכן את מסלול הפלגותיה המסחריות גם לנמלים אחרים. מוכני החברה הפולנית בישראל יהיה קרטל של בעלי הסוכנות ימית ישראלית סקנדינבית בחיפה.

סיפוק ב„עבודה" מתוצאות הבחירות להסת' המורים

מאת יעל פישביין ועליזה ולך

מבחינת קולותיהם של כ־69 אלף מורים שהשתתפו בבחירות להסתדרות המורים שלשום עולה כי גרש המערך קיבל 64.5% קולות לעומת 59% בבחירות הקודמות, הליכוד – 9.8% לעומת 6% והדתיים – 19% לעומת 20% בבחירות הקודמות.

תוצאות הבחירות בהסתדרות המורים התקבלו בסיפוק במפלגת העבודה. „ניצחון המערך הוכיח שסיפת המוח והדמגוגיה הימנית אינן מוצאות אהדה ותרועת הימין על שינוי אלקטורלי לטובתו, אין לה על מה לסמוך" – אמר אתמול בתגובה מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עזרי דרעם.

מעצרים נרחבים

(המשך מעמוד 1)

שאירע סמוך לשעה 10 בבוקר, מטפר שנטעים במכונית „רנו 4", בעלת מספר ישראלי, שנסע בכביש המחיבו במכונית „ב.מ.ו" ומנסה שיסיגה להם לעצור. הם המשיכו עד למחסום סמוך של חיילי צה"ל חמוד עם החיילים לסקום, שם גילו את נשעו של הנהג שרוצה על הכביש כשמכונתו נעקמה. מיד נפתחו חיפושים אחריה והכביש נסגר לתנועה. נודע שלאחר מכן נמצאה המכונית נטושה. נראה שהאיש נוזה מרכב שרדף אחריו או עבר ליידו. חקירת המקרה נמסרה למשטרה, מאחר שמרחב בדצה שבנראה מצע ע"י רחצה אז רחמים ערבים. מאחר יותר נמסר כי האיש נרדף בנשקו האישי – אקדח שנעלם ממכונית. המשטרה חשדה כי האיש נרצח בחשד של שיתוף פעולה עם השלטונות הישראליים.

צעיר חשב מחנה הפליטים תאדיתנם נמצע מריות חייל הנעבר לבית חולים. המקרה אירע במהלך פיגוי מחסום של צמיגים מעדים. הצעיר תקף חייל במקל בראל החייל יחה בו בכפנו ופצע אותו.

מלבה של חרשבת ביטות שומרון שמצאנה – קשה

מצבה של חרשבת ביטות שומרון, יפה נוי מעבצה אמש מאבן שנזרקה לראשה בקלקיליה הנתונה בעצר, ממשיך להיות קשה. מכור, היתה הקרסת בסביבות השעה 8 בערב במרכז קלקיליה ליד חנות חלק בעיר.

חרשב מחרח ירושלים חשוד במימה לרצחה „משתף פעולה"

בעיר בן 18, חרשב מחרח ירושלים, נעצר אתמול בבית משפט השלום בירושלים ל־10 ימים כחשוד בקשירת קשר לרצחו אדם שנחשד בשיתוף פעולה עם שלטונות ישראל ועם משטרת ישראל.

שופט בית משפט השלום עזי סיון, קיבל את בקשת בא כוח המשטרה לחאריך את מעצרו של החשוד חרשב שכונת אסעדיה בחרח ירושלים. הנשק סעון, כי קשר קשר לרצחה את משתף הפעולה עם שלטונות ישראל, יחד עם אדם נוסף, הנמצא כבר במעצר במשטרת ירושלים.

יצחק מרידור, מפר „דבר" מסר כי אבנים הושלכו אתמול, בסוף לשעה 11 לפני הצהריים, על אוטובוס של חברת „טיולי הגליל" שהסיע תיירים; על כביש עוקף נצרת – נצרת עילית. נגרם נזק לשישה הקרסים של האוטובוס, אבל איש לא נפגע.

רבין: למתנחלים

(המשך מעמוד 1)

מרשעית עד שהמצב בשטחים ירגע", אמר שר הבטחון.

רבין הגדיר שני יעדים במדיניות בשטחים: א. " להוריד את רמת האלימות למינימום. ב. – לייצל את הממשל למען התושבים. כדי להשיג יעדים אלה, מתנהלת פעילות בשלוש מערכות: 1. – מערכת כוחנית למניעת פעילות אלימה. 2. – מערכת מעצרים ומשפטים. 3. – צעדים מינהליים: הכלכליים. בפרטו את הצעדים הללו, אמר שר הבטחון: „הודענו לחנויות את סכום הכסף שמותר להכניס לשטחים, הוסלו הגבלות על מעבר חלפנים ליורדן ונערכת ביקורת על כסף שמיועד לארגוני התנלה". רבין גם מסר לחברי ועדת חוץ ובטחון כי לאחר שכ־30 אוטובוסים הועלו באש, הופסקה התנועה בשטחים של אוטובוסי „אגד" שהחילו פעלים לעבודה בישראל וממנה. עוד אמר שר הבטחון: „הבטחה היא לפעול בצורה שתביא להפרדה בין המיעוט הקיצוני לבין הרוב האחר את מרחיתי".

בפגישתו עדבין, אמר ח"כ יוסי שריד (מ"צ): „כל הצעדים שתיארת לא יצלחו ולא ישנו את המצב באורח משמעותי כיום שאין כאן מהלך של כוחניות ומשא ומתן. כאשר יחסות שולץ מתפרדת, נשאר רק הכוח. הלכות ומתבצעת מדיניות הליכוד באמצעות „המערך". דמוקרטיה זה מתגאה בך". שריד גם אמר כי מתוך 100 הפלשתינים שנהרגו באחרונה בשטחים, 10 נהרגו בידי מתנחלים „אתם השלמתם עם פגיעתם הרעה".

טלי לוינגר, חברת הכנסת הצבאית של „דבר", מסרה כי השכבות ההיסחרות המתרחים בעניין הזרחות פתיחה באש, שיטיין, אי החמרה בהן, עוררו מדרת רחם במערכת הבטחון ביומיים האחרונים.

אתמול מסר דובר משרד הבטחון, כי בהמשך לפרסומים שהיו בכלי התקשורת בעניין הזרחות פתיחה באש לפיחן, הודיע לאחרונה שר הבטחון על שינויים, בפל הנוגע לאזרחים המתקפים בפקודי תבערה, הזרחות לא שוגו ובירושן אחר: אזרחים אשר מתקפים בפקודת תבערה מרשים להשתמש בנשקם כמידה וקיימת סכנת חיים. מדגע שמתאפשרת יכולת הזרחות אז שעקע תוקף הסכנה המיידית לחיי המתקפים, אין להם כל רשות להשתמש בנשק זה.

מרכז המפד"ל יכריע היום אם המר ירוץ לכנסת הבאה

מאת עליזה ולך,
מפורת „דבר" לענייני מפלגות

באווירה מתוחה מאוד מתבצע היום מרכז המפד"ל לקביעת השיטה לבחירת מועמדי המפלגה לכנסת. עיקר תשומת־הלב נתרכז למבחן מחסום 60 האמור שמחייב מי חשוך זכותו המר, ויחזיר מבין מועמדי המפד"ל הסומנציאליים לרשימת הכנסת הבאה, בגלל רגישות מיוחדת, מחיב יחתר משוני קרנאיות.

בשכועות האחרונים עסק המר בגיבוש תמיכה בשיעור המחסום שעליו לעבור ולעומתו, מרחו יריבין, במפ"ד בעיקר, במסע להכשלתו בשיטה שבמפ"ל כינוה „רצח אופי". בין היתר מדובר.

במכתבים המכפישים את המר, ואחד מהם שלח ראש מחלקת ההסברה אורי אליצור. יצחיין, כי מזכ"ל התנועה, הרב יצחק לוי, ש„מתאמר במפ"ד, התנגד למכתב של אליצור. עם זאת, אנשי מפ"ד מיידעים אותו בתכנון מהלכיהם.

גם רפאל ברגמן מ„למפנה" מנסה להשפיע על חברי מרכז להחביע נגד המר אך רוב סיעת „למפנה" תתמוך בו, כדי לא לחזק את מפ"ד הקיצונית. ההערכה במפר"ל היא שהמר ישיג רוב של 60 אחר.

חברים מודעות יגר, היא ועדת השיעום של המפלגה, מביעים מדת־רוח רבה מהתקצבה המשתלטת על המפר"ל וחיו שהגדיר את מצבה המצב של בלבול, גרוע יחתר מזה ששרר בה קודם למהלך השיעום.

המר שלח לחברי המרכז מכתב אירוך מאוד, בן ארבעה עמודים – שעיקרו סקירת פעילות בתחום המדיני ובתחום החברתי־דתי – ובעניין „הבטעת האמון של 60 אחוז", כפי שהגדיר את המחסום, הוא מרמז לכוונותיהם המבשילות של יריביו. „אני מאמין", כתב במכתב, „שלא נכון יהיה לנהל מהלך זה כדי ליצוד מחסום בלתי דמוקרטי ולמנע רק כמי שמייצג היום את התנועה בתפקידה המרכזי את עצם ההתמודדות במרכז ועידת הבמרים עליידי תעמולה הנעשית עליידי מי שרוצים להתנדרות על ההנהגה בדרך הקלה, של סילוק מהמירוץ של מנהיגה הוותה לאמון רב. כמיתת מובה הדרוה רבתי לא יהיו תפארתנו".

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי מזהיר:
אם האוצר ידבק ב־3 ה„לאווים" נגבש את הסכמי השכר בלעדיו

מאת חיים ביאור,
מפר „דבר"

ההסתדרות הוזהרה אתמול מן האוצר שאם לא יסור משלושת ה„לאווים" שהחיב – בעניין העלאת השכר הריאלי, תופסת היזקר הסכמי שכר נפרדים בכל ענף – תבצע בעצמה ממגרת של הסכם שיחייב אחתה.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, שדיבר ביום עיון משעם המכון לפריון העבודה הדיצה, ציין שכבר שלושה חודשים מנסה ההסתדרות ללא הצלחה להגיע להסכמה עם האוצר בשלוש הסוגיות הללו. תחת זאת, אמר, מנסה האוצר להכות את ההסתדרות בחלקיה הרגישים – קופת חולים ורשות הפנסיה שלה. „אני חש שאין לנו פרטנר ענייני למשא ומתן על הסכם שכר במגזר הציבורי", הטעים הברפלד.

הוא הדגיש שההסתדרות אינה מוכנה לוותר על מכשיר תוספת היוקר כדרישת האוצר העונשיים ואם יהיה צורך תצא ל„פייב", בתמיכת העובדים. ההסתדרות מתנגדת לתשלום תוספת היוקר רק פעם בשנה, דבר הגלול להערכתה לגרום לחפת השקט התעשיתי.

הברפלד הציג את שלושת התנאים שבהם יתמקד המו"מ על הסכמי השכר ל־1988: ★ מעבר הדרגתי של המשק ל־40 שעות עבודה בשבוע, בלי לפגוע בתפוקה במכתבים המכפישים את המר, ואחד מהם שלח ראש מחלקת ההסברה אורי אליצור. יצחיין, כי מזכ"ל התנועה, הרב יצחק לוי, ש„מתאמר במפ"ד, התנגד למכתב של אליצור. עם זאת, אנשי מפ"ד מיידעים אותו בתכנון מהלכיהם.

גם רפאל ברגמן מ„למפנה" מנסה להשפיע על חברי מרכז להחביע נגד המר אך רוב סיעת „למפנה" תתמוך בו, כדי לא לחזק את מפ"ד הקיצונית. ההערכה במפר"ל היא שהמר ישיג רוב של 60 אחר.

חברים מודעות יגר, היא ועדת השיעום של המפלגה, מביעים מדת־רוח רבה מהתקצבה המשתלטת על המפר"ל וחיו שהגדיר את מצבה המצב של בלבול, גרוע יחתר מזה ששרר בה קודם למהלך השיעום.

המר שלח לחברי המרכז מכתב אירוך מאוד, בן ארבעה עמודים – שעיקרו סקירת פעילות בתחום המדיני ובתחום החברתי־דתי – ובעניין „הבטעת האמון של 60 אחוז", כפי שהגדיר את המחסום, הוא מרמז לכוונותיהם המבשילות של יריביו. „אני מאמין", כתב במכתב, „שלא נכון יהיה לנהל מהלך זה כדי ליצוד מחסום בלתי דמוקרטי ולמנע רק כמי שמייצג היום את התנועה בתפקידה המרכזי את עצם ההתמודדות במרכז ועידת הבמרים עליידי תעמולה הנעשית עליידי מי שרוצים להתנדרות על ההנהגה בדרך הקלה, של סילוק מהמירוץ של מנהיגה הוותה לאמון רב. כמיתת מובה הדרוה רבתי לא יהיו תפארתנו".

49 ב„עבודה" מתחרים על 17 מקומות שהוקצו למחוזות

מאת עליזה ולך,
מפורת „דבר" לענייני מפלגות

49 חברי מפלגת העבודה הגישו את מועמדותם לרשימה לכנסת מטעם מחוזותיהם והתמודדו על 17 מתוך 23 המקומות שהוקצו למחוזות. עוד 6 מקומות בהסכמת המחוזות הם נבחרי הקיים ומחוז המשכים, ועליהם יתמודדו כ־22 חברים. הבחירות בהוצאת המחוזות יתקיימו בין ה־24 באפריל ל־20 במאי.

להלן שמות המתמודדים במחוזות (מצוטן לדרום):

* במחוז הנגב: מנחם אבן.
* בגליל המערבי: ברוך וגנר ויצחק חזיה.
* בשומרון: עליזה תמיר, אפרים בלמס, שלום בדיל, שלמה אריה, שמעון עמרני ויוסף חן.
* בשרון: רפי אדיר, אפרים חדים (פיוהוסקה), אפרים סנה, שלום תגמי, עופה דונסקי.
* בשפלת־הקווה: דוד לוי.
* בדרום־מזרח: מיכה חריש.
* בדרום־מערב: אדי עמיר.
* בדרום־הר: יצחק אלישיב, מוטי ששון, מאיר מיאל, אליהו כץ, אברהם בקשוילי.
* ביהודה: רפי מוחיה, נסים חכי, שלמה עמרני.
* בדרום: שאול בן־שמעון, אפרים נוה, יעקב אלון.
* בנגב: אורי סבן, אפרים פינבלום, יחיאל בנמנה, סלומון כהן.
* בירושלים: שמואל זיסמן, יעקב גיל, קלוד לללם, יעל אדן, שמעון יאיר, אריה הס.
* בחיפה: שבח וייס, אמנון לין, רב גרשנקל, עדה אהרוני, יוסי כץ, ראובן אבראמי, שמואל ריינינ.
* בתל־אביב: אליהו שפייר, מיכאל ברזוחר, נתן עצבי, ברשון קרמן.

המועמדים במחוז המושבים הם: גוליה גל, רענן בעים, איתן לים, אפרים שלום, עמרם שושן, יצחק מזמיה ואורי יוסקה.

המגבים יקיים ביום א' הקרוב סיבוב הצבעה שוויבים בו רק שני הליכוד יעקב צור וסגן־שר החקלאות אברהם כץ־יעקב. מרוכזי בהשגת רוב מיוחס־של 66 אחוז לאישור תקופת פעילות שלישית.

מחבלים בדרום לבנון הצטיידו בטילים מתנייעים מסוג „טאו"

מאת שמעון ויים,
מפר „דבר" בבנון

מחבלים שיקים מאירגון ה„חזבאללה" המוצבים במקעת הלבנון, צויידו לאחרונה בטילי „טאו" מתנייעים ומשוכללים נגד מנקים. הטילים הללו מוצבים על כלי רכב קרביים ובמלל זה ג'יפים הם ממוגלים לשנוע במקום ומרכב קרמי משוריין מצווה של כמה מאות מטרים.

על הצטיידותם של המחבלים בכלי נשק זה, מסר השייח' בסיילי, מראשי ה„חזבאללה" ברחום לבנון, בראיון שהעניק למגזין „אחרות האיסלם", היוצא מטעם שגרירות איראן בבירות ומופץ בבירות ובחלבי לבנון, בכטאון הרשמי למחצה של תנועת ה„חזבאללה".

השייח' בסיילי גילה עוד כי אנשי ה„חזבאללה", בעיקר בבקעת הלבנון, מתאמנים כבר בהפעלת הטילים נגד מנקים המתנייעים ובקרוב הם יתכנו לשימוש מבצעי. לדברי בסיילי, את הטילים סיפקה איראן ללוחמי ה„חזבאללה".

באותו ראיון אמר עוד השייח' השיעי, כי קולונל ויליאם היגנס, מפקד משקיפי האו"ם ברחום לבנון, שנחטף לפני כחודשיים, כבר גילה לחוטפיו השיעים כי הוא, אכן, מרגל של סוכנות הבין האמריקאית וכן גילה את דרכי העבודה של „המרגלים הציונים והאימפריאליסטים" בלבנון, כלשון המרואיין.

משרד העבודה והרווחה
מרכז ההתמודדות לערי הפיתוח ולהתיישבות

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
המחלקה להתיישבות בפריפריה

הערבה על המפה

ישובים קהילתיים

מעלה שחרות

כפר קהילתי המבוסס על יזמה פרטית, מלאכה, תיירות מדבר ושרותים, קיימות אפשרויות לפיתוח יזמות חופשיות בתחומים אלה.
הישוב נמצא ליד יטבתה בקצה מצוק בגובה 550 מ' בנוף קדומים ובאקלים יבש וקריר.
דיור כפרי בשיטת בנה ביתך.

עזוז

כפר קהילתי בנגב (באזור ניצנה) מבוסס על יזמה פרטית וחיי קהילה מפותחים.
התעסוקה - צאן, תיירות מדבר, תעשיה, מלאכה ושרותים.
דיור כפרי בשיטת בנה ביתך.

מרכז ספיר

ישוב קהילתי במרכז הערבה מבוסס על שרותים אזוריים וקהילתיים ומעוניין לקלוט מורים, רופאים, מהנדסים, טכנאים ויזמים פרטיים.

סיור מאורגן למעוניינים
בואו למפגש הסבר וקבלת מידע באולם "בני ברית"
רח' קפלן 10, תל-אביב, ביום ב' 28.3.88 בשעה 16.00

חוסיין מתווך בין פקיסטאן לאפגניסטאן
● ברה"מ תתווך בינו לבין סוריה ואש"ף

מאת רן אבידן,
מפר „דבר" לענייני ערבים

המלך חוסיין מתנה אתמול ביקור בן ארבעה ימים בפקיסטאן שבמהלכו יבקר לשכנע את זיא אל־חק לתת הסכמתו לבינון משלוח מעבר באפגניסטאן, שתסלול את הדרך ליציאת הצבא הסובייטי מסוריה זו.

מקורות מוסמכים ברבת עמון מסרו שהמלך חוסיין מתח בפעולת תיווך זו על פי בקשתה של ברה"מ שהשבתה לראש ממשלת ירדן זיד אל־ריפאעי שביקר בשכוע שעבר במוסקווה. לדברי מקורות אלה, הסוכייסים נתנו לריפאעי להבין שאם יצליח המלך חוסיין לשכנע את נשיא פקיסטאן לחפעיל את השפעתו על המורדים האפגאנים שיסכימו להרכבת ממשלת מעבר בקאבול, תפעיל ברה"מ את השפעתה על סוריה ואש"ף שלא יפיעו מכשלים על קידום החומה המדינית האמריקאית במזה"ת. מעולת החיתוך הידרנית בנושא האפגאני תואמה גם בין המלך חוסיין למלך פאהד שנועדו לאחרונה בריאד. כידוע מקיימים הסעודים קשרים הדוקים עם קבוצות המורדים האפגאנים. שלשום הפציר המלך חוסיין, בנאומו, בעם האפגאני, בפתיחת בחינת שבר־החוק האפגאנים כרגע שקר, לעשות מיד לשיחה לאומי כדי לסלול את הדרך ליציאת הצבא הסובייטי מאפגניסטאן, כפי שהחליטו הסובייטים לעשות.

בינתיים מסר מקורות ירדניים כי המלך חוסיין נחש ברצון לשלב את ברה"מ בתהליך השלום באיזור במעמד שווה לארה"ב ושאר המדינות החברות הקבועות במועצת הבטחון. המקורות הוסיפו ואמרו שמאז ביקור חוסיין במוסקווה ברצמבר אשתקד הוא חוזר להשמת אינן ביחסי הזרם של ירדן בין שתי מעצמות העל.

...אנטאנה אל־בנאו, יועצו־המדיני של הנשיא מובארק, אמר אתמול שמדינות ערב לא תנהלנה מו"מ עם ישראל על בסיס תכנית שלון, אלא אם הסכים ישראל מראש לאמץ את עקרון הנסיגה מהשטחים תמורת שלום. הוא ציין שעמדה זו הועברה לידיעת האמריקאים. יחד עם זאת ציוד אל־בנאו המשיך קידום החומה האמריקאית, כדי לאכוף על ראש הממשלה שמיר לאמץ את רעיון כינוס הוועידה הבינלאומית. הוא אמר שכל מדינות ערב חמימות רצים שיש לשתף את אש"ף בוועידה זו.

שמיר חוזר: לא נדרשתי ולא אתן לוח זמנים

(המשך מעמוד 1)

מסיבת־העתונאים בקומה א' של מסוף הנוסעים, צילמה אחת מרשתות הטלוויזיה האמריקאית ראיון עם מ"מ ראש־הממשלה בכניסה לבניין.

ראש־הממשלה שמיר אמר, כי שיחותיו עם ראשי המימשל היו „בנות ומפורדות ברוח של הבנה, ידידות וגילוי־לב". הוא ציין, כי „הנשיא ריגן ומאזכר המדינה שולץ הדגישו חזור והדגש, שאף כי יש בינינו חילוקי־דעות בדרך לבינון השלום, בעיקר בנושא הוועידה הבינלאומית, הרי תשתית הידידות, הברית ושיתוף־הפעולה על כל מרכיביו יימשכו, שכן אלה בלתי ניתנים לערעור. ברור לי, שאין שום סמך בדבוים הנו של כל אחדות ישראל בשלום ובהתקדמות מדינה להשגתו. ברור כיום בארה"ב, שישראל ועם ישראל הין תמיד הינם גם היום הנחים העיקרי במדדי האיכון הדרוש והפועל למען השלום".

עם זאת, הודיר ראש־הממשלה, כי „אין להתעלם מהמסתייגויות האמיתיות והרציניות", שהעלה בנושא הוועידה הבינלאומית. לדעתו, אם לא תהיה התחשבות בהסתייגויות הללו, „לא רק שלא יקדמו את השלום, אלא שהא עלול להיפגע". שמיר הסיף, כי „ראש המימשל מביעים בפומבי, שכל תהליך שלום יוכל להתנהל, רק אם ישראל ואר"ב יצערן יד ביד בתיאום ובשיתוף־פעולה מלא. לכן כל הנחיצות מצדיים שונים לתקע טריז בינינו והמאמצים לגרום שאישים שונים יקראו להפעיל לחץ עלינו, נדחו על־ידי המימשל ואני חושב שכך יהיה גם בעתיד".

ראש־הממשלה גילה בהקשר זה, כי „בזמן הקרוב יינתן גישור ממשי לרצונה של ארה"ב ב„חיזוק שיתוף־הפעולה הדו־צדדי בנושאים רבים – אסטרטגי, מלכלי ומדעי – עם ישראל".

בסוגרו את פגישתו עם ראשי הינהגות האמריקאית, אמר ראש־הממשלה, כי „הבטחנו לשלוח את יהודת ארה"ב ולהוציא מהם קולות ביקורתיים עלינו ואף האמצים שילחצו על המימשל לחזרן על ישראל", נבקלון, לדבריו, „הדוב המכריע של יהודי ארה"ב תומך בחתלחבות ובמסירות בישראל, עומד לימין ממשלת ישראל ללא סייג, מנהיגי יהודות האמריקאית סומכים על מדיניותנו ואף נותנים בישי לבך".

עוד גילה ראש־הממשלה, כי רן עם ראשי ארה"ב בכוונה לוכיח את היחודים היוצאים מבדה"ם ישראל לישראל ופרסם להמשיך במאמצים בכיוון זה. ארה"ב הבטיחה, שתעביר את עוצמת הבריאות, הפועל באופן מגמתי ומתובנן לחיסול קשת חולים הכלולת מתוך מגיעים פולים". עובדי „בילינסון" דורשים משר הארצ לבטל את הגישל על כספי קשת חולים.

לסוגרת „דבר" נודע, כי בקרב אירגוני העובדים המסדלות קופת חולים נשקלת אפשרות למתוח בשביתה אם לא יקבלו את משכורותיהם במועד.

פולין לא מעוניינת – אך ארבעה שרים רוצים להשתתף בטקסי 45 למרד

מאת יוסי מלכה, מפורת המדיני של „דבר"

ארבעה שרים מעוניינים לייצג את ישראל בטורש הבא באירועים לציון 45 שנה למרד גטו וארשה, למרות שממשלת פולין רמזה, כי אינה מעוניינת. בנוכחותו של שר ובגיבוי להמלצות משרד החוץ בירושלים.

ל„דבר" נודע מפי מקורים במשרד החוץ בירושלים, כי ארבעת השרים שביקשו לייצג את ישראל בטקסי הזכרון הם שר התיירות אברהם שריר, שר הדתות זמלון המר, השר לקליטת עליה יעקב צור וסגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון. הודעה המארגנת של הטקסים, שהיא זרוע של ממשלת פולין, שלחה הזמנות לחמישה חברי כנסת ניצולי שואה שבח וייס, רב שילנסקי, חייקה גרוסמן, יצחק ארצי ואברהם הרדיגר וכן לארגוני פרטיזנים ולחמים ובראשם ספסו גראייק ול־800 בני נוער, אך הרגישה כי אינה מעוניינת שבראש משלחתה הנרולה של ישראל יעמוד שר.

★ שר החינוך יצחק נבון אמר אתמול כי מבחינה חברתית וציבורית אסור לתת לחיל משחרר תחושה שאין לו מקום באוניברסיטאות. השר אמר זאת בהתייחסו לעובדה שהביקוש של צעירים להירשם לאוניברסיטאות גדול מן הרצוי. הוא ריבר ביום עיון שערכה המועצה להשכלה גבוהה במוסד ואן־ליר בירושלים על הלימודים לתואר ראשון.

משרד האוצר מכריז על מכרז לרכישת 2.6 אחוזים מתקציבי כל משרדי הממשלה.

ריזוני ועדת הכספים בנושא התקציב נפתחו אתמול בפילבסטר שניהלו במשך ארבע שעות חברי הוועדה חיים רמון, יאיר צבן ודדי צוקר, בתגובה לדחיית הצעתם להאריך את מס היסף בשנה נוספת.

בשעות הערב התכנסה סיעת המערך לדיון שבמהלכו דיווח שר האוצר שמעון פרס על הכסם שהושג בינו ובין שר האוצר. והסכם שהושג ביטל את חילוקי הדעות הקיימים בין האוצר והמערך בנושאי הקציבי הבריאות והחינוך הכפופים למשרדים ולקיבוצים.

בעקבות ההסכם, יצביעו היום חברי המערך בעד הקציבי בקריאה שלישית ויגישו מספר מצומצם של הסתייגויות בקריאה שניה. בנושאים הכלולים בהסכם נסיפרים לא יוגשו הסתייגויות.

הגרלת הלוטו

להלן המספרים שהועלו בגורל: 38, 34, 33, 32, 24, 15 והמספר הנוסף 12.

האוצר מעכב התחייבות – הרופאים ממשיכים לשבות

עובדי קופ"ח מאיימים לשבות בעקבות עיקול כספים על־ידי האוצר

מאת דנקה הרגיש,
מפורת „דבר"

משרד האוצר משהה, זה היום השני, מתן התחייבות בכתב

ועדת

(המשך מעמוד 1)

בדרך של קיצוץ 2.6 אחוזים מתקציבי כל משרדי הממשלה.

דיוני ועדת הכספים בנושא התקציב נפתחו אתמול בפילבסטר שניהלו במשך ארבע שעות חברי הוועדה חיים רמון, יאיר צבן ודדי צוקר, בתגובה לדחיית הצעתם להאריך את מס היסף בשנה נוספת.

בשעות הערב התכנסה סיעת המערך לדיון שבמהלכו דיווח שר האוצר שמעון פרס על הסכם שהושג בינו ובין שר האוצר. והסכם שהושג ביטל את חילוקי הדעות הקיימים בין האוצר והמערך בנושאי הקציבי הבריאות והחינוך הכפופים למשרדים ולקיבוצים.

בעקבות ההסכם, יצביעו היום חברי המערך בעד הקציבי בקריאה שלישית ויגישו מספר מצומצם של הסתייגויות בקריאה שניה. בנושאים הכלולים בהסכם נסיפרים לא יוגשו הסתייגויות.

דבר DAVAR
מאוגד עם לפרחוב
העורכת חנה זמיר
משנה לעורך דוד פדרוצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי

מנהל כללי אמנון בר־נוי
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת: הנמלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286

פרס בג'יבליה: עזיבת הרצועה כלי הסדר תהיה שגיאה ושערוריה

מאת רני צדקיני,
סופר „דבר" בירדן

תרבי מחנה המלוטים גיבליה, שבו כ־15 אלפי מאה וששה ימים התבעדה בשבוחים, קיבלו אתמול הר, שר החוץ הישראלי שמעון פרס שביקר בו, ללא מחמות שהיו צפויות במקרה כזה. תושבים אמרו כי כשל הערבתם לפרס הם אינם נהנים כלפיו כפי שהיו נהגים, איזו שמיר ורבין היו מבקרים במחנה. אפילו הקריאות „פי.אל.אר" לא נשמעו במקבל בהתלהבות. באמת. אצבעות לא הונפו לסימן ה„יי" הידוע האבנים לא נזרקו.

פרס דיבר עם תושבים, גברים ונשים בפתחי בתיהם שהתלוננו בפניו על הנגישות הנבוה. אשה אחת הסדה את כוסקפיה והצביעה על הכורה שקיבלה לדבריה מדיי. אחת ההלוננה כי בשתלתה כביסה על הגג הורו לה החיילים לרדת. אחר סיפר על ילד שהוכה. פרס שאל איפה הוא והאיש אמר שהילד בבית. שר החוץ אמר שהוא מוכן ללכת לראותו. בפגישה עם רופאי המחנה בסרכז הרפואי של אונר"א אמרו לו הרופאים שהם בעד שלום שיושג במסגרת ועידה בינלאומית. פרס נשאל אם המעוך יצא בחירות ולא ענה. הרופאים אמרו לו שאש"ף הוא ההנהגה הבלעדית של העם הפלשתיני, שאחר כמו ארשאווה שעמו נפגש קודם אינו יכול לייצגם. על כך ענה שלא בא בחשבון לנהל מו"מ עם אש"ף שדרכו היא אלימות ושרור. לאחר הביקר בג'יבליה אמר פרס שהוא הופתע לטובה ולא חש כל מתח.

כמפקדת המינהל האזרחי נפגש פרס עם ראשד ארשאווה ועם ד"ר מחמוד איזהר, ממנהיגי הזרם האיסלמי ברצועה וממורי האוניברסיטה האיסלמית בעזה. פרס שאל אותם „מה ניתן לעשות להפסקת המהומות ונענה כי מה שורדש לתושבי השטחים זה דיק של תקוה. לאחר הפגישה אמר ארשאווה כי כל עוד לא תביר ישראל מוסיות הפלשתינים, המהומות לא יפסקו.

מהעבר השני נפגש עמו ראשי המתיישבים באזור שדרשו ממנו להגביר את ההתיישבות ברצועה ולהקים לאלתור עוד ישוב אחד. פרס אמר שהמעוך לא הציע ואינו מציע את הזרדת ישוביהם אבל הערבות שלו בתחום ההתיישבות הם הגליל הצנוב.

בשיחה עם מפקדי הכוחות הפועלים בעזה אמרו לו אלה שהם שולטים במצב ולמרו איזה אמצעים להפעיל כדי לשמור על הבטחון מחמוד ועל שלום החיילים. הם אמרו שאין להם בעיות עם אמצעי התקשורת, שעמם למרו לחיות.

בתום הביקור, לפני שהמריא לנתב"ג כדי לקבל את ראש הממשלה אמר פרס לעתונאים, שהוא אינו בעד עזיבה מיידית ללא הסדר את הרצועה, צעד כזה יהיה לדבריו „שערוריה ושגיאה. זה יצור מצב של כאוס". אך, הוא בעד עזיבתה אם ימצא הסדר של אוטונומיה או עם ירדן שיאפשר לישראל לחיות בתנאי בטחון, כשלא יהיה בה צבא זר, ומישהו יהל אותה במקום ישראל. כשצה"ל ערוך בגבולותיו, ביבשה, בים ובאויר.

בתשובה לשאלות אמר שלישראל אין עימות עם ארה"ב אלא עם הערבים, ומבחינה זו לא שינה ביקורו של שמיר בארה"ב מאומה, ואם המצב ישאר ללא שינוי הוא יקריב ותהיה הדרדרות. השאלה אמר, אינה מה רצוי לערבים אלא ליהודים.

ממלא מקום רה"מ שמעון פרס מסייר ברצועת עזה יחד עם אלוף פקוד הדרום יצחק מרדכי, אתמול

(צילום: דר"צ)

על רקע חשיפת גניבות נשק, תחמושת ואמצעי לחימה

המשטרה הצבאית תחפש בכלי חיילים לפני צאתם לחופשה

מאת שמעון ריים, סופר „דבר" בצפון

המשטרה הצבאית החלה לערוך לאחרונה ביקורות פתע בכלים הפרטי ובמלים של חיילים בסדיר ובמילואים היוצאים לחופשה כדי למנוע אפשרויות של גניבת נשק, ציוד צבאי והתחמושת מהבסיסים.

דבר עריכת ביקורות הפתע נחשף במהלך ריון בבקשת המשטרה הצבאית לערוך חיפוש בכיתו של חייל תעשב רמת ישי שבתיקו נמצא, סיל „לאו" נגד מנקים אותו גנב מהבסיס בו שירת. הריון נערך בבית משפט השלום בצפת והשופט אישר למשטרה לערוך את החיפוש המבוקש. לחייל לא היה הסבר מתקבל על הדעת להימצאות הסיל בין חפציו האישיים. לאחר שנעצר והובא בפני שופט, ביקשה המשטרה לערוך בדיקה בביתו של החייל מחשש שאין זו הפעם הראשונה שהוא מגנבה להוציא אמצעי לחימה מבסיסו.

נודע כי ההחלטה לערוך ביקורות וחיפוש אצל חיילים היוצאים לחופשות מבסיסים, נתקבלה, בין השאר, על רקע חשיפת גניבות נשק, תחמושת ואמצעי לחימה מבסיסים של צה"ל והחשד הוא שאת עיקר הגניבות בוצעו חיילים המשרתים בבסיסים ומתגייסים. יתכן, למרבה גם לגורמים עוינים כדי להרוויח כסף או להצטייד בכלי נשק ותחמושת בבתיהם.

(כתב: יוסי ליבוביץ). מבעל „קוטלב" ליטבר יריעות מיגון שהוקם בקיבוץ חניתה הציב אתמול בפני קונים ועתונאים את היריעה החדישה למניעת חדירת תבערה, המורכבת מסרט פוליאסטר בעובי 100 מיקרון (עשירית המילימטר) שעליו דבק מיוחד. היריעה מונעת חדירת בקבוק תבערה לתוך הרכב, גם לאחר ניפוץ השמשה. בתצלום מדגים חבר במעבל כיצד מתנצלת שמשת המיגון לאחר שנזרק לעברה בקבוק תבערה, אולם הבקבוק והאש אינם חודרים פנימה.

(צילום: אורי נבו)

איראן: עיראק הרגה 5,000 עיראקים בהתקפת נשק כימי

ניקוסיה (עיר עיב ואנ.ס.). – איראן פרסמה כי מפוסים עיראקים המילו אתמול לפנות בדקר מצבות בימיות על שלושה כפרים בצפון איראן ובהתקפה מדינו תמצאו תשובים רבים.

התקפה זו באה כהמשך להתקפות עיראקיות בנשק כימי על איזורים בצפון עיראק, שבהם נהרגו 5000 כורדים עיראקים – לפי טענת איראן.

איראן פנתה אתמול למוביל האו"ם ותבעה שיגור ועדת חקירה, שתבדוק את המיתש בנשק כימי על ידי עיראק בכורדיסטאן. לפי הדיווחים האיראניים, ההתקפות העיראקיות נעשו על ידים בצפון עיראק, שנכבשו על ידי הצבא האיראני.

לדברי שר הפנים האיראני יותר מ־20,000 כורדים עיראקים מצאו מקלט באיראן בעקבות המצבה אלה.

אתמול תקפו ספינות איראניות אניות סוחר במפרץ הפרסי. בהתקפה על ספינה נרחונית נהרגו 2 מאנשי צוותה, ומיכלית יוונית עלתה באש לאחר ההתקפה.

עיראק מגיבה יותה אתמול סיל נוסף על טהראן והצביעה מהמרוד שבע. ערים איראניות נוספות. הדבר בא לאחר התקפה אווירית קשה שעשתה שלשום עיראק על מסוף הנפט האיראני באי הארג' שבו נהרגו לפחות 35 ואנים מסרינות שונות.

השמאל היהודי באיטליה: אסור לבודד את ישראל

מאת מיכאל פלג, סופרת „דבר" באיטליה

רומא (מיוחד ל„דבר"). – „השמאל, היהודים וישראל" – בנושא זה שקד אתמול בבית הערבות של מילאנו. במהלך מה שכונה „יום של הדהודים", מקבץ אנשי ויחידות המתקדמת באיטליה בסריעות החדשה של השמאל, ובעיקר זו של המפלגה הקומוניסטית, לבני בעית המזרח התיכון, ובעיות הזהות של הגולה הארשלקית אל מול המתרחש בימים אלה בשטחים.

פייר פאסינו, חבר המזכירות הלאומית של המפלגה הקומוניסטית, דיבר על כך שלאחר תקופה של הסתייגות חזרה בהירות, קיימת היום חזית אחידה בקרב הקומוניסטים שסיסמתה „שני עמים, שתי מדינות", והקוראת לפתרון בדרך של מו"מ.

פאסינו דיבר, בין היתר, על המגמות היסוניות בקרב היהודים, שהיגרו זה מקרוב לאיטליה מארצות ערב ועל כך שהשמאל צריך להכיר בכך שישראל היא מדינה מורכבת.

„הבעיה אינה לבודד את ישראל" – אמר פאסינו – „אלא לבודד גודמים בתוך ישראל". „כדי להצליח", הוסיף, „צריך השמאל האירופי לקיים מגעים שוטפים עם זה הישראלי ולהפעיל גם את היהודים המתקדמים בגולה".

יהודי גרמניה מודאגים מהישגי הימין הקיצוני בבחירות המקומיות

האנובר (א.ס.). – נשיא הקהילה היהודית בבוורב־גרמניה הביע אתמול דאגה לנוכח ההישגים של מועמדי הניאו־נאצים בבחירות האזוריות לאחת מבמדינות גרמניה.

„אני פונה לפוליטיקאים האחראים מכל המפלגות הדמוקרטיות שיבדקו מדוע הגיע הימין הקיצוני כל כך הרבה קולות. בעיקר בבאדן־ווירטמברג", אמר הייגן גאלינסקי בראיון לעתון „נויה פראסה" שבהאנובר.

שלושת מפלגות הימין הקיצוני – הרפובליקנים, הדמוקרטים הלאומיים, והרפובליקאים הפטריוטים – לא הגיעו את המחסום הלאומי, הרפובליקאים הפטריוטים – לא הגיעו

מבקרים הודעת ההסתדרות כי לא תגן על שובתי „יום האדמה"

מאת מרגו „דבר" לענייני עבודה

הנבחרת הערבי של מפלגים בוועדה המרכזית של ההסתדרות מחמוד יונס וראשי פרעת הרש בוועד המרכזי בנימין גרנן, מתו אתמול על הודעתו של יו"ר ראנם לאיתנן ומרעצות הפועלים בהסתדרות, אולם הבקבוק והאש אינם חודרים פנימה.

(צילום: אורי נבו)

בשל השחיתם מהעבודה.

מחמוד יונס מציין בפניתו ליו"ר ראנם לאינגר מקצוני חיים הברפלד, כי בשביתות קודמות שאף להן ההסתדרות התנגדה הצהירו כל מזכ"לי ההסתדרות שתיכנו הגנה מקצועית לעובדים ערבים שייעדרו מעבודתם. „האם חל שינוי בעמדה זו?", הוא שאל.

עורכת־הדין פנינה בן־יוסף

בדקה חשדות נגד בלאס – ועכשיו מייצגת אותו בתיק אזרחי

מאת נתן רזעי, סופר „דבר" לענייני משטרה

עורכת הדין פנינה בן־יוסף, חוקרת בכירה לשעבר ביחידה הארצית לחקירות הונאה ראש צוות הוקרה השני שבדק את החשדות המליליים נגד איש העסקים חיד בלאס, מייצגת אותו בימים אלה בתיק אזרחי.

איש העסקים בלאס פנה אל עורכת־הדין פנינה בן־יוסף וביקש ממנה לייצגו בתיק אזרחי, אף שידע כי היא אותה חקרויות הדומינגטיות בעבר הפלילי־כלכלי שלו. היא הסכימה לייצגו.

פנינה בן־יוסף „הוא הגיע אלי מאחר שהגיע למסקנה כי אני עורכת־דין טובה".

סופית: מס היסף לא יחודש

מאת אמנון אמיר, סופרו המקומי של „דבר" בירושלים

מס הסף לא יחודש – כך הודיע אתמול מחית בעם ישיבה מיוחדת שקיימה ועדת הכנסת בעקבות המתייגויות שהגישו חברי ועדת הכספים דרי צוקר (רצ) חיים רמון (מערך).

את המתייגויותיהם הגישו חברי הכנסת שלשום במסגרת הדיון שמקיימת ועדת הכספים בתקציב המדינה.

בתגובה להמתייגויות הגיש מרכז סיעת הליכוד בוועדה, ח"כ אריאל ויינשטיין עדעה, בטענה שהגושא כלל לא הועלה בקריאה ראשונה במליאת הכנסת.

ההכרעה בסוגייה הועברה לוועדת הכנסת חו, כאמור, קיבלה את עדעודו של ויינשטיין.

בעד קבלת הערעור הצביעו 12 חברים מהליכוד, תתחיה והסיעות הדתיות לעומת תשעה חברים מהמערך, מפ"ם רדצ שהצביעו נגדה.

בריטניה מזמינה תוכנית ישראלית למלחמה באיידס

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – בריטניה הזמינה מישראל תוכנית הדגמה בקשר למחלת האיידס, שפותחה באוניברסיטה לשיכרש בבתי־ספר.

ההזמנה באה בעקבות נאומו של ראש פרויקט האיידס בירושלים, יגון שנקר, בכינוס הבינלאומי על המחלה שהתקיים בחודש שעבר בלונדון.

התוכניות מיועדות לקבוצות הגיל 11 עד 15 ו־15 עד 18. כל אריזה כוללת שיקופיות, חוברת הדרכה, דפי עבודה, ואינפורמציה נוספת, ומחיר 89 דולר. התוכניות הוכנו כבר על ידי בריטניה, מערב גרמניה, ארה"ב והאיטי.

המנכ"ל פורת ליד"ר הכנסת:

השידורים ייפסקו אם לא תאשר הכנסת היום את תקציב רשות־השידור

מאת דניאל בן־שמעון, סופר „דבר"

שידורי הדיון והטלוויזיה עקב המשבר בעוד כשבוע ימים, אם לא תאשר הכנסת היום מגילת הכנסת. בישיבתה המאוחדת לפני כאלה לסגרה את התהליך המסדיר את קביעת האגרה ואישור התקציב לשנת הכספים 1988-9.

במברק ששלח אתמול מנכ"ל רשות השידור ארי פורת אל יו"ר הכנסת שלמה הלל ולכל שרי הממשלה, הודיע המנכ"ל כי עניין האגרה והתקציב של הרשות מונח על שולחן הכנסת למעלה מחודש ימים, ואם לא יאושר גם מחר, פרט מצאתה של הכנסת לפגרה, עלול להיווצר מצב בו החל מה־1.4.88, תיהפך פעילותה של הרשות לבלתי חוקית על־פי חוק יסודות התקציב ועל־פי חוק רשו"ש.

כדי להימנע מפעילות בלתי חוקית תיאלץ הנהלת הרשות להימנע מלשלם משכורות לעובדיה, לממן הפקות, לבצע התקשרויות עם גורמי חוץ ותיאלץ לבטל הסכמים חתומים מן העבר.

מאמר ב„פראוודה" הצית הפגנות חדשות בארמניה

מוסקווה (רויטר) . – הפגנות חדשות נערכו אתמול בבירת ארמניה במחאה על מאמר בעתון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית „פראוודה", שטען כי אפשר לחתחיר את הבל נגורנו קראבאך לרפובליקה הארמנית.

ההפגנות החדשות שמו קץ לשבועיים של שקט יחסי בארמניה, לאחר שמנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב הבטיח לארמנים שנושא נגורנו קראבאך יועלה בדיון מיוחד על שאלת הלאומים בפגישה של הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית.

הפרלמנט האירופי מתבקש לשקול ההחלטה על ישראל

בריסל (עיב) – שרי החוץ של השוק האירופי המשותף החליטו אתמול לדרוש מהפרלמנט האירופי לדון מחדש בשלושת ההסכמים עם ישראל, שהפרלמנט סירב לאשר, מסר מקור דיפלומטי.

שרי 12 מדינות השוק, שהתכנסו לישיבה קצרה בבריסל, בדקו את המצב חסר התקדים שנוצר, כאשר הפרלמנט האירופי סירב, ב־9 במארס, לאשר את ההסכמים, לאחר מחאה על המצב בשטחים הכבושים.

היתה זו הפעם הראשונה שהפרלמנט האירופי, אשר רק ביולי אשתקד קיבל את הסמכות לאשרר הסכמים של השוק האירופי, מנע את הפעלתם של הסכמים חתומים. הסכמים אלה נועדו להבטיח, שישראל לא תיפגע עקב הרחבת השוק האירופי.

שרי החוץ קראו לפרלמנט האירופי לעיין מחדש בהסכמים אלה ולאשרם, במועד שייראה לפרלמנט.

ה„בי.בי.סי" מסרב להעביר למשטרה צילומי הלינץ' בבלפסט „להגנת הצלמים"

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – מירובן של רשתות הטלוויזיה הבריטיות להמציר לידי המשטרה פרטים, שצולמו בעת שהמון משתתפי הלוויה בבלפסט הרג שני חיילים בריטים ושלא הוקרבו – עלה אתמול לדיון בפרלמנט.

רשתות הטלוויזיה טוענות, כי זוהי מדיניותם מאז ומעולם לא למסור סרטים שנעשו על ידי צוותיהם לידי המשטרה, משום שאותרת הם מעמידים את חיי צוותי הצילום שלהם בסכנת מוות. כמו כן זכותם לשמור לעצמם חופש בפרסום או אי פרסום קטעי חדשות.

משטרת צפון אירלנד מאמינה, כי הסרטים שלא הוקרבו יוכלו לעזור להם למצוא את הרוצחים. חברי פרלמנט תקפו את הטלוויזיה על שאינה מגלה אחריות לאומית.

פרופ' אבירם, מנהל ביה"ח „אסותא":

עשרות נשים לא יכולות לממש אופציית „הרחם להשכיר" בהיעדר גיבוי בחוק

מאת אריאלה ראנבני, סופרת „דבר"

ריחוי נחמני, בת 34, מיקנטם, שהתפרסמה באחרונה בעקבות סבייתה לציבור לסייע לה הלבעלה רני, 28, למכור את חלמם ולהביא ילד משלהם לעולם באמצעות „רחם להשכיר" עומדת להיפגש השבוע עם פרופ' שלמה משיח, נשיא האגודה לחקר הפוריות ועם פרופ' אלכסנדר אבירם, מנהל ביה"ח „אסותא" בתל־אביב. שני הרופאים ידביר עימה על תוכניותיה ויקבלו פרטים רפואיים אודותיה ואודות בעלה, לקראת אפשרות של ביצוע הפרייה חוץ־גופית.

הגולת ביה"ח „אסותא" הודיעה בימים אלה על נכונותה להעמיד לרשותם של בני הזוג נחמני צוות רפואי שיבצע את הפריה וזרעם אין כסף. זאת, בתנאי שהדבר יאושר רשמית בתקנות של משרד הבריאות, אשר יאפשרו העברת ביצית מופרית מוריע של הבעל לרחמה של אשה, שתסכים לסמש כפונקציה. כיום, אסור ע"פ תקנה של משרד הבריאות, להעביר ביצית מופרית לאשה שאינה אמו של הביצית ולכן הפתרון של „רחם להשכיר" אינו מעוגן בחוק. פרופ' אבירם אמר אתמול לשופרת „דבר", כי בארץ יש עשרות נשים שאין להן רחם בשל פגם מלידה או בשל התערבות כירורגית בגיל הפוריות אשר עשויות לממש את רצון האמהות שלהן, אולם כיום שהגושא אינו מעוגן בחוק, נמנע הדבר מהן.

פרופ' אבירם סבור כי הביטוי צריך להיות למאבק לשינוי התקנה, המחייבת לרעה התקרמות רפואית וטכנולוגית. הענות הגושא בחוק פתיר לדעתו גם לפתור בעיות ולמנוע קשיים בתחום המוסרי והחלכתי.

המדינה נגד דמיאניוק/

הכרעת הדין – כנראה באפריל

(עץ). – הודאתו של הנוקריאיני דלייצינקי, בפי שעולה מהמסמך הדרש שהוגש לבית המשפט, בין אם היא מזמיינת אם לא, אין ספק שהי בה כדי לסתור לחלוטין את מסמך פרוזניק, מקנה זו הוחמיע אתמול המגנון יהדם שפפל, בסכמו את דבריו בדיון המיוחד שנערך במשפטו של איוואן דמיאניוק.

כזכור, התכנס שלשום, בית המשפט המיוחד הדן את דמיאניוק, לשישה שלא מן המניין, כדי לשמוע נימוקי הצדדים לגבי הדו"חות הדרשים שהוגשו לביתו המשפט על ידי הסנגוריה. דו"חות אלו כללו עדויות של כמה וכמה ניצולים שהיו בסתנה סרבלינקה, וכן ניצולי מחנות נוספים, שלטענת התביעה, איש מהם לא זיהה את הנאשם דמיאניוק בתמונות שהוצגו בפניהם.

אתמול סיים הסנגור, עו"ד שפפל, את סיעוניו לגבי אותם מסמכים, והתעכב במיוחד על „מסמך דלייצינקי". הוא חזר ושנן כי מסמך זה זויף על ידי הק.ג.ב. ומחזה את הקשר הסובייטי המאורגן נגד הנאשם דמיאניוק. מסמך זה מראה על האחידות והשיטתיות המלאכת הזיופים הסובייטית. בראשונו של ראש מחלקת החקירות דאו דדייצקו, שכללה גם הוצאת הודאות בכוח מאנשים, וביניהם דלייצינקו. „אף פעם לא נדע בדיוק מה התרחש שם כמשך 8 השעות שחקרו את דלייצינקו", אמר שפפל, „אבל התמונות שצורפו למסמך זה, מרכורות בעד עצמן ותומכות בגירסת הגנה".

לדברי הסנגור, ברור מתוך הודעת דלייצינקו, כי הוא הגיע למחנה המשמרה מביבוד בסוף מרץ 1943, וכבר אז ראה שם, את איוואן דמיאניוק. כן מעיד על עצמו אוקראיני זה, כי הוא שהה במחנה של דמיאניוק עד אפריל 1945, וכי דמיאניוק לא הפעיל שם תאי תגרים, אלא עסק ב„ציד יהודים" מהגטאות שבסביבה והבאתם למחנה השמדה. יש בהודעתו תאורים לפרטי־פרטים על המקום, האירועים וכו'. ולכך חשיבות רבה. „לדברות שאני כשלעצמי סבור שלא היה כלל אדם כזה, דלייצינקו, שאינו אלא המצאת הק.ג.ב. כדי להפליל את דמיאניוק" – טען שפפל והוסיף, „מכל מקום, גם אם הודעתו של דלייצינקו נכונה רק בחלקה, כפי שטוען התובע שקר, זהי גם זה מספיק כדי לסתור את מסמך מרזוניקי ואת גירסת התובע, כאילו הנאשם היה במרבלינקה באותה תקופה שהי אדם אינו יכול להיות ברזמנית גם במרבלינקה וגם במבריבוד".

יצרין, כי טיעוניו של שפפל אתמול לוזו בשאלות רבות מצד שלושת השופטים.

פתחה המתיחות בהונדוראס: חיילי ניקרגואה חזרו לארצם

נורייגה מבטיח להתפטר – בשנה הבאה

באוסיגלפה (עיר עיב). – המתיחות לאורך הגבול המפריד בין הונדורס לניקרגואה פתיעה אתמול, לאחר שהשלטונות הנוכחים הודיעו כי הכוחות הסאנדיניסטים חזרו לארצם, וניקרגואה הסכימה להשלים אש מלבות עם „מרד הקונטראס".

ההודעה הפתיעה כאן מאחר כי חיילי הונדוראס הגיעו לאיזור, שבמבנו דווח על התנגשויות בין חיילי ניקרגואה ל„קונטראס". הם גילו שם מוקשים וסימנים, שהעידו על קרבות כבדים, אך לא היו במקום חיילים סאנדיניסטים.

בינתיים נודע, כי 10 חיילים אמריקנים נפצעו, כאשר מסוק קל שלהם התרסק במהלך תמרונים בסמוך ל־55 קילומטר מגבול ניקרגואה. איש מבין החיילים לא נמצא קשה.

בינתיים נודע, מספואה שבניקרגואה, כי הסנדיניסטים ו„הקונטראס" הסכימו ביניהם להמשיך במו"מ להפסקת אש במלחמה המתנהלת זה שבע שנים.

שני הצדדים התחייבו גם לכבד הפסקת אש כל עוד נמשך המו"מ, שאמור להמתנים היום.

פרישת נוריינה

מפנמה נמסר, כי האיש החזק בפנמה, גנראל מנואל נוריגה, הודיע, שנוריגה הבטיח להתפטר מתפקידו בלוח: ארה"ב ולאור ההתנגדות הנוכחית לשלטונו בתוך הצבא, אך הוא מוכן לעשות זאת רק בשנה הבאה.

בנאום ששודר בטלוויזיה כיום כי בערב אמר הנשיא בפועל מנואל סולים פלמה, כי נוריגה הסכים לפרוש מתפקידו כמפקד הכוחות המזוינים לפני הבחירות הכלליות האמורות להערך בפאי 1989.

אך ארה"ב, שהפעילה לחץ בתביעה שנוריגה יתפטר, מאן שהראשון, בטוח סתם, דוחה את הצהרה בלתי מתקבלת על הדעת. גם מנהיגי האופוזיציה בפנמה דחו את הצעתו של נוריגה והדיעו שימשיכו בשביתה כללית, שהחלה ביום ב'.

בנק תל-אביב למשכנתאות ולפיתוח בע"מ

מאזן ליום 31 בדצמבר 1987

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד דצמבר 1987

(בשקלים חדשים)

	31 בדצמבר 1987	31 בדצמבר 1986
ניירות ערך	88,557	88,149
סכומים לקבל בגין נכסות הצמדה על התחייבויות	362,982	1,000,970
בניינים	575,283	588,083
נכסים אחרים	227,791	190,144
	1,254,613	1,867,346

	31 בדצמבר 1987	31 בדצמבר 1986
אגרות חוב	379,202	1,037,704
התחייבויות אחרות	39,181	36,032
סך הכל התחייבויות	418,383	1,073,736
הון ועודפים	836,230	793,610
	1,254,613	1,867,346

דו"ח רווח והפסד

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1987

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד דצמבר 1987

(בשקלים חדשים)

	1987	1986
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	105,735	61,622
הפרשה למיסים	63,115	15,474
רווח נקי לשנה	42,620	46,148

דו"ח על השינויים בהון העצמי

לשנתיים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 1987

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד דצמבר 1987

(בשקלים חדשים)

	הון המניות	רווח (הפסד)	סה"כ
יתרה ליום 1 בינואר 1986	3,821,285	(3,073,823)	747,462
רווח בשנת 1986	-	46,148	46,148
יתרה ליום 31 בדצמבר 1986	3,821,285	(3,027,675)	793,610
רווח בשנת 1987	-	42,620	42,620
יתרה ליום 31 בדצמבר 1987	3,821,285	(2,985,055)	836,230

מקבוצת בנק הפועלים

מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ●

שערי מניות

בנקים מסחריים

שאים בהסדר הצמדה

שם המניה	השער	הבסיס	השינוי בנקודות	השינוי ביום	היקף בש'
אר.ת.ב. ש	18060	10.0	-180	-1.0	-10.0
מזרחי 1	1133	2527	+103	+10.0	+5834
" ביצוע חלקי 59.60%					
מזרחי 5	628	945			-485
כללי לא בהסדר 1	15250	64.0			-1.0

בהסדר הצמדה ל-88

אדיבי מ"ר ל-88	107600	580			+335
אדיבי ב ל-88	107670	10.0			-9.0
אדיבי בנא"ת 88	662800	10.0	+6000	+9	+10.0
איבור 1 ל-88	80150	172	-100	-1	-149
דיסקונט ב' ל-88	139900	38.0	+450	+3	+34.0
דיסקונט אי ל-88	137500	202			-129
דיסקונט שה.ל-88	16061	88			
מזרחי ש' ל-88	44360	670	+60	+1	+639
מזרחי מ' ל-88	44330	122	-100	-2	-122
המערכים מכר 88	98000				
המערכים ש' ל-88	73250	722			+10.0
המערכים ב' ל-88	71288	16.0	+50	+1	+156
מכר שה ל-88	186700	24.0	+200	+1	+37.0
מכר שה ל-88	8910	13.0	+10	+1	+87.0
ב.ל. מסק ל-88	46570	742			-689
בלל 311-88	17240	63.0			-13.0
מסחר המר 1 88	61705	4.0	-300	-5	-504
מסחר המר ל-88	31090	2.0	-400	-1.3	-2.0

בהסדר הצמדה ל-89

אדיבי מ"ר ל-89	131700	78.0			+45.0
אדיבי ב ל-89	130900	2.0	+1600	+1.2	+21.0
אדיבי בנא"ת 89	784100	1.0	+1000	+1	+5.0
איבור 1 ל-89	97850		+200	+2	+50.0
דיסקונט ב' ל-89	173100	16.0	+9000	+5.5	+65.0
דיסקונט אי ל-89	167350	15.0			+85.0
מזרחי ש' ל-89	54000	26.0			+78.0
מזרחי מ' ל-89	35700	22.0	+3000	+5.7	+114
המערכים ש' ל-89	89500	26.0	+50	+1	+44.0
המערכים מ' ל-89	90701	1.0	+1800	+2.0	+52.0
כללי אי ל-89	230100	8.0	+4499	+2.0	+56.0
ב"ל מסק ל-89	56650	104	+200	+4	+164

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	הבסיס	השינוי בנקודות	השינוי ביום	היקף בש'
אגרים 0.1	22700		+700	+3.2	+4.0
לאומי משכנתא ש	6820	57.0	+120	+1.8	+93.0
לאומי משכנתא מ	6620	6.0	-29	-4	-6.0
פרטל ש	5480	230			-145
פרטל שה 1	—	—	הפסקת מסחר —		
פיתוח וכשל 1	1940	544			+256
משכן ב ש	—	—	הפסקת מסחר —		
עמידות 0.1	16150	5.0			-20.0
פרגאסי למשכ"ן	6350	35.0	+150	+2.4	+334
ספחות מכר ש	19105	10.0	+1200	+6.7	+10.0
ספחות רג ש	18995	6.0	-300	-1.6	-6.0
ספחות שה 2	—	—	הפסקת מסחר —		
יעמר 1	1995	243			-243
יעמר 5	1350				

מוסדות מימון

החזקות מכר א	380000	8.0			-15.0
קדחזקות מכר ב	289600				
לאומי תעשיה א ש	10220	55.0	+280	+2.8	+155
שתה תעשיה מכר	132000				
פת תעש כר ב	488000	1.0			
פת תעש כר גב	288230	9.0			
פת תעש כר בג	293200	3.0			-4.0
פת תעש כר ד	289001	1.0			+5.0
פת תעש בר ד	69171	1.0	+2100	+3.1	+60.0
מרכז קבלנים 5.0	2001	1738	+65	+3.4	+1603
" ביצוע חלקי 90.70%					
תיירות בר	231600				+5.0
כלל לישראל 0.1א	20145				
כלל לישראל 0.5ג	17530				

ביטוח

אילון בטח 1	1195	112.0			+21605
איתן ביטוח 1	527	117.5	+3.5	+3.1	+527
ארדש 0.1	—	—	הפסקת מסחר —		
ארדש א 0.5	—	—	הפסקת מסחר —		
בטוח משכנה 1	311		+2	+.7	+3250
בטוח משכנה 5	160.5				
בטוח משכנה 2	194.0				
בטוח מש' שה-אש	102.0	5000			-2277
הדר 1	1500	108.0	+5	+.5	-1000
הדר 5	5705	89.5			+4651
הדר אש 2		81.5	+1.5	+1.9	+414
					+2000

מסחר ושערותים

מסחר

אינטרטאבא 1	778	224		+5	+776
אינטרטאבא 5	590	2666			+834
מאיר קדא 1	558	2050			-195
מאיר קדא אש 2	273	270			+660
כלל מסר אש ד	270	2225			+4632
כלל מסר אש 2	132.0	25550			-8550
קיסטל 1.0	—	—	הפסקת מסחר —		
רסקו 1	13250				+15.0
רסקו 5	17000				-20.0
שפרסל אי 0.02ש	920	2500	+18	+2.0	+3930
שופר-סל אש ד	3405	279	+71	+2.1	+1560
שופר-סל אש ה	104.0	33880			-180

שרותים

אסותא 0.01	315	1605			-44.0
מפות הפקה 1	583	1510			-1510
מפות הפקה 5	149.0	13715			-9794
קדר הפקה 1	499 תב	27557	-56	-10.1	-34758
קדר הפקה 10	178.0	137888	-1.0	-.6	-160276
מחסני עזבון 1	1082	1168	-50	-4.4	-1268
מחסני עזבון 5	810	1135			-135

מלונות ושרותי תירות

גלי אדר 0.1	—	—	הפסקת מסחר —		
גלי אדר 5.0	—	—	הפסקת מסחר —		
מלונות רן 1	1250	50.0		+1.6	+50.0
מלונות רן 5	884				
תוף האלמות 0.1	6130	-58		-9	-100
מלונות ירדן 1.0	2020	140	+20	+1.0	+239
ים סוף 1	200	3340			-769
ים-סוף אש 1	119.0	2000			-2000

מתעבים ושרותי מתעב

ת.ב.ל. 1	146.5	1401			-651
ת.ב.ל. אש ב	35.0	7260	-5	-1.4	-3260
ת.ב.ל. אש א	95.5	10000	-1.0	-1.0	-10000
יקא 1	3950				
מלבל 1	5800	28.0	-200	-3.3	-28.0
מלבל 5	1100 תב	612	-90	-7.6	-612
ביקנ 1	521	200			-300
ביקנ 5	220	906	-1	-.5	-906
ביקנ אש 2	390	663			+1000
הים משאבים 1	590				

מקרקעין ופיתוח

נדלן ביני ופיתוח

אזורים אש 1	439	2400	+1	+.2	+718
אזורים אש 3	130.5	7000			-900
אילון מלונ'	84.0	5479			-4698
אל-רום 1.0	313	500			-1777
אפריקה 0.1	35900	20.0	-100	-3	-20.0
אפריקה אש 5	14301	20.0	+400	+2.9	+56.0
אורים 1	571	15.0			-5.0
אולרן 1	236	200			+32.0
אילון 5	2013	172		-3	-272
ברנוביץ 1	2700	240			-240
ברנוביץ 5	2110				
דור רקנר 1	4845		-50	-1.0	-80.0
דרעי 1	167.0	919			-919
דרעי 5	131.0	4996			-5196
הר-לן 1	1520	1005			+274
המסלול 1.0	720	350			-126
המסלול 5.0	396 *	521	4	+1.0	+50.0
" ביצוע חלקי 93.00%					
חלב. 0.1	—	—	הפסקת מסחר —		
חלב. 0.5	—	—	הפסקת מסחר —		
כלכלית בת אש 1	78.5 תב	9803	+4.5	+6.1	+25500
גב-ים 1	3326	245			-145
גב-ים 5	2828	100	+28	+1.0	+15.0
מבני תעשיה 1	63.5	523149			-5457
מבני תעשיה אש'	20.7	966624	+6	+3.0	+137496
מבני תעשה לחם	94.5	272975			+32586
ישסחר 1	3291	350	+110	+3.5	+650
ישראלתום 1	1095	780			-80.0
ישרס 1	16000	121			-29.0
קנ פיתוח 1	4780	200	+80	+1.7	+210
לחמיד 1	5874	70.0	-1		-30.0
לחמיד 5	1650	100			-200
מגדים 1.0	241 *	10180	-5	-2.0	-12280
" ביצוע חלקי 62.00%					
מלמ.אש 2	80.0 תב	9376	+4.5	+5.6	+17212
מלמ.אש א	116.5	65088			-25010
מלמ.אש ב	412	527		+.2	+1585
מישאל 5	143.5	1900	+3	+4	+2100
מישאל אש א	135.5 *	3465	+3.5	+2.7	+11600
" ביצוע חלקי 69.30%					
מגרב 5	1188	100			-100
קרסנשין 1	307				-500
קרסנשין 5	119.0	5000			-25.0
קרסין 1	221	682			+502
קרסין 5	102.5	6156			-6156
קרסין אש 2	57.5	5550	-5	-.9	-5550
קרסין אש 1	92.0	375	+1.0	+1.1	+11000
ראת אביב 0.5	28.90	50.0	+31	+1.1	+58.0
נכסי אחזים 1	221				
סחר השקעות 1.0	380	541			-300
סקוי 1	1272	72.0	+46	+3.8	+142
עמ' וסלע 1.0	—	—	הפסקת מסחר —		
קיסריה 1	2880				
קיסריה 5	1062		+12	+1.1	+1000
רונמרן 1	204		+4	+2.0	+750
רונמרן 5	159.5	74.0	+1.5	+1.1	+74.0
רונמרן אש 2	588		-2	-.8	-150
רונמרן אש א	122.0		+5.5	+4.7	+99500

תקראות

משני הדר 0.1	2050	60.0			-60.0
משני הדר 0.5	1733				
מהדרין 1	4950	302	-49	-1.0	-252
מהדרין אש 1	2030	108	+30	+1.5	+200
נכסי הדרים 1	1480	68.0	-5	-.3	-486
פראנד 5	2155				

תעשייה

מזון ומבק

דוקס מבר ש	2547	190			-40.0
דוקס מבר מ	2505	12.0	-120	-4.6	-212
זקלל 1	323	300	-12	-3.6	-300
זקלל 5	277				
זקלל אמנ 1	98.5	19000			+11000
מספר ביתה 1	26200	25.0	-700	-2.6	-37.0
מספר ביתה 5	19350	56.0	+100	+.5	+26.0
צור 1	906				
צור אש 5	560	46.0	-6	-1.0	-46.0
יצור אש 2	240	41.0			+312
נץ 1	550 תב	530	-28	-7.4	-530
נץ 5	253	150	-11	-4.2	-150
סנפרוסט 1	13990	100	-50	-.4	-98.0
עקס ב 5	297	770	+1	+.3	+168
שלמה אבל 1	1681 תב	64.0	+81	+5.1	+176
שמן מכר א 4	1250	40.0	+1	+.1	+160

מקסטיל והלבשה

אדנר 1	335	2200	-7	-2.1	-2294
אדנר אש 2	120.5	5372	+8.0	+7.1	+14286
אדנר אמנ 1	104.0				+10000
אפיס 1	370 תב	1998	-31	-7.7	-1505
אפצת בדוך 1	236	1	+1	+.4	+25.0
אפצת כרלן 5	196.5	1508	-2.5	-1.3	-2492
אפצת כרלן אמנ	253				
אדנבן רג ש	7650				
דלתא-כלל 0.1	1150	2560			-486
דלתא-כלל 0.5	971	942			+258
מסחרית מאוחד 1	1313				
מסחרית מאוחד 5	520				
ויסלבו 1	261 תב	351	-25	-8.7	-429
ויסלבו 5	1245 *	230	+2	+.9	+340
" ביצוע חלקי 78.50%					
ודרנן 1	4580				
דיקית 1	1349	243	+24	+1.8	+446
דיקית 5	1248	580	+20	+1.6	+1015
דיקית אש ב	384	100	-1	-.3	-815
כתר 1	134.0				
קסר אש 1	51.0	606	-2.5	-4.7	-606
עדיה 1	599		+3	+.5	+448
עדיה 4	430	1573	-8	-1.8	-1139
ליגת 1	142.5	1000	-2.0	-1.4	-3654
עיט 1.0	316	1000	+6	+1.9	+1470
עיט 5.0	130.0	1502			-502
עיט אש 2	100.0	1000			-2000
עיט אמנ 1	108.5	5000	-1.0	-.9	-5000
עמק 1.0	152.5 *	991	+2.0	+1.3	+1500
" ביצוע חלקי 66.00%					
עמק אש 1	64.0	1000	-1.0	-1.5	-1000
מרלבן אש 1	776	500			-31.0
פלגון אש 0.5	81.0	9300			-94.0
פראנד 1	1005	800			-500
ציבור-סנרינה	5900 תב	52.0	+500	+9.3	+82.0

מתכת ומוצריה

אדרדן 1	3849	115	-200	-4.9	-142
אדרדן 5	3680				-13.0
אלומיה 1	6495		-5	-.1	-50.0
אלומיה 5	4699				
כבלים 1	285	550	+4	+1.4	+1216
כבלים אמנ 1	77.0	8803			-4209
כבלים אביה-אמנ	91.0	6827	-2.0	-2.2	-16640
כבלים אמנ א	95.0	14868	-5	-.5	-4868
ותמבי 1	482		-17	-3.4	-385
ותמבי 5.0	294		+7	+2.4	+1000
ותמבי אמנ	1950 *	50.0	-140	-6.7	-92.0
" ביצוע חלקי 54.00%					
דיקו 1	1578				
דיקו 5	990 תב	70.5	-70	-6.6	-70.5
קפפמות מה 5	2940				
כבלי צינן 1.0	2210	350	+60	+2.8	+1360
כבלי צינן 5.0	1049	1200	+25	+2.4	+4090
מתכת קרמי 1	207	1785	-5	+2.5	+495
מתכת קרמי 5	113.0	5784			-6122
נחשתן 0.1	29000	24.0			-5.0
נחשתן 0.5	10680	15.0	+200	+1.9	+14.0
סקי פלדה 1	1755	1285	+55	+3.3	+718
קלג 1	550 תב	97.0	-50	-8.3	-141
קלג 5	305				
קליל 1	2400	700			-1221

מסחר ושערותים

מסחר

אינטרטאבא 1	778	224		+5	+776
אינטרטאבא 5	590	2666			+834
מאיר קדא 1	558	2050			-195
מאיר קדא אש 2	273	270			+660
כלל מסר אש ד	270	2225			+4632
כלל מסר אש 2	132.0	25550			-8550
קיסטל 1.0	—	—	הפסקת מסחר —		
רסקו 1	13250				+15.0
רסקו 5	17000				-20.0
שפרסל אי 0.02ש	920	2500	+18	+2.0	+3930
שופר-סל אש ד	3405	279	+71	+2.1	+1560
שופר-סל אש ה	104.0	33880			-180

שרותים

אסותא 0.01	315	1605			-44.0
מפות הפקה 1	583	1510			-1510
מפות הפקה 5	149.0	13715			-9794
קדר הפקה 1	499 תב	27557	-56	-10.1	-34758
קדר הפקה 10	178.0	137888	-1.0	-.6	-160276
מחסני עזבון 1	1082	1168	-50	-4.4	-1268
מחסני עזבון 5	810	1135			-135

מלונות ושרותי תירות

גלי אדר 0.1	—	—	הפסקת מסחר —		
גלי אדר 5.0	—	—	הפסקת מסחר —		
מלונות רן 1	1250	50.0		+1.6	+50.0
מלונות רן 5	884				
תוף האלמות 0.1	6130	-58		-9	-100
מלונות ירדן 1.0	2020	140	+20	+1.0	+239
ים סוף 1	200	3340			-769
ים-סוף אש 1	119.0	2000			-2000

מתעבים ושרותי מתעב

ת.ב.ל. 1	146.5	1401			-651
ת.ב.ל. אש ב	35.0	7260	-5	-1.4	-3260
ת.ב.ל. אש א	95.5	10000	-1.0	-1.0	-10000
יקא 1	3950				
מלבל 1	5800	28.0	-200	-3.3	-28.0
מלבל 5	1100 תב	612	-90	-7.6	-612
ביקנ 1	521	200			-300
ביקנ 5	220	906	-1	-.5	-906
ביקנ אש 2	390	663			+1000
הים משאבים 1	590				

מקרקעין ופיתוח

נדלן ביני ופיתוח

אזורים אש 1	439	2400	+1	+.2	+718
אזורים אש 3	130.5	7000			-900
אילון מלונ'	84.0	5479			-4698
אל-רום 1.0	313	500			-1777
אפריקה 0.1	35900	20.0	-100	-3	-20.0
אפריקה אש 5	14301	20.0	+400	+2.9	+56.0
אורים 1	571	15.0			-5.0
אולרן 1	236	200			+32.0
אילון 5	2013	172		-3	-272
ברנוביץ 1	2700	240			-240
ברנוביץ 5	2110				
דור רקנר 1	4845		-50	-1.0	-80.0
דרעי 1	167.0	919			-919
דרעי 5	131.0	4996			-5196
הר-לן 1	1520	1005			+274
המסלול 1.0	720	350			-126
המסלול 5.0	396 *	521	4	+1.0	+50.0
" ביצוע חלקי 93.00%					
חלב. 0.1	—	—	הפסקת מסחר —		
חלב. 0.5	—	—	הפסקת מסחר —		
כלכלית בת אש 1	78.5 תב	9803	+4.5	+6.1	+25500
גב-ים 1	3326	245			-145
גב-ים 5	2828	100	+28	+1.0	+15.0
מבני תעשיה 1	63.5	523149			-5457
מבני תעשיה אש'	20.7	966624	+6	+3.0	+137496
מבני תעשה לחם	94.5	272975			+32586
ישסחר 1	3291	350	+110	+3.5	+650
ישראלתום 1	1095	780			-80.0
ישרס 1	16000	121			-29.0
קנ פיתוח 1	4780	200	+80	+1.7	+210
לחמיד 1	5874	70.0	-1		-30.0
לחמיד 5	1650	100			-200
מגדים 1.0	241 *	10180	-5	-2.0	-12280
" ביצוע חלקי 62.00%					
מלמ.אש 2	80.0 תב	9376	+4.5	+5.6	+17212
מלמ.אש א	116.5	65088			-25010
מלמ.אש ב	412	527		+.2	+1585
מישאל 5	143.5	1900	+3	+4	+2100
מישאל אש א	135.5 *	3465	+3.5	+2.7	+11600
" ביצוע חלקי 69.30%					
מגרב 5	1188	100			-100
קרסנשין 1	307				-500
קרסנשין 5	119.0	5000			-25.0
קרסין 1	221	682			+502
קרסין 5	102.5	6156			-6156
קרסין אש 2	57.5	5550	-5	-.9	-5550
קרסין אש 1	92.0	375	+1.0	+1.1	+11000
ראת אביב 0.5	28.90	50.0	+31	+1.1	+58.0
נכסי אחזים 1	221				
סחר השקעות 1.0	380	541			-300
סקוי 1	1272	72.0	+46	+3.8	+142
עמ' וסלע 1.0	—	—	הפסקת מסחר —		
קיסריה 1	2880				
קיסריה 5	1062		+12	+1.1	+1000
רונמרן 1	204		+4	+2.0	+750
רונמרן 5	159.5	74.0	+1.5	+1.1	+74.0
רונמרן אש 2	588		-2	-.8	-150
רונמרן אש א	122.0		+5.5	+4.7	+99500

תקראות

משני הדר 0.1	2050	60.0			-60.0
משני הדר 0.5	1733				
מהדרין 1	4950	302	-49	-1.0	-252
מהדרין אש 1	2030	108	+30	+1.5	+200
נכסי הדרים 1	1480	68.0	-5	-.3	-486
פראנד 5	2155				

תעשייה

מזון ומבק

דוקס מבר ש	2547	190			-40.0
דוקס מבר מ	2505	12.0	-120	-4.6	-212
זקלל 1	323	300	-12	-3.6	-300
זקלל 5	277				
זקלל אמנ 1	98.5	19000			+11000
מספר ביתה 1	26200	25.0	-700	-2.6	-37.0
מספר ביתה 5	19350	56.0	+100	+.5	+26.0
צור 1	906				
צור אש 5	560	46.0	-6	-1.0	-46.0
יצור אש 2	240	41.0			+312
נץ 1	550 תב	530	-28	-7.4	-530
נץ 5	253	150	-11	-4.2	-150
סנפרוסט 1	13990	100	-50	-.4	-98.0
עקס ב 5	297	770	+1	+.3	+168
שלמה אבל 1	1681 תב	64.0	+81	+5.1	+176
שמן מכר א 4	1250	40.0	+1	+.1	+160

מקסטיל והלבשה

אדנר 1	335	2200	-7	-2.1	-2294
אדנר אש 2	120.5	5372	+8.0	+7.1	+14286
אדנר אמנ 1	104.0				+10000
אפיס 1	370 תב	1998	-31	-7.7	-1505
אפצת בדוך 1	236	1	+1	+.4	+25.0
אפצת כרלן 5	196.5	1508	-2.5	-1.3	-2492
אפצת כרלן אמנ	253				
אדנבן רג ש	7650				
דלתא-כלל 0.1	1150	2560			-486
דלתא-כלל 0.5	971	942			+258
מסחרית מאוחד 1	1313				
מסחרית מאוחד 5	520				
ויסלבו 1	261 תב	351	-25	-8.7	-429
ויסלבו 5	1245 *	230	+2	+.9	+340
" ביצוע חלקי 78.50%					
ודרנן 1	4580				
דיקית 1	1349	243	+24	+1.8	+446
דיקית 5	1248	580	+20	+1.6	+1015
דיקית אש ב	384	100	-1	-.3	-815
כתר 1	134.0				
קסר אש 1	51.0	606	-2.5	-4.7	-606
עדיה 1	599		+3	+.5	+448
עדיה 4	430	1573	-8	-1.8	-1139
ליגת 1	142.5	1000	-2.0	-1.4	-3654
עיט 1.0	316	1000	+6	+1.9	+1470
עיט 5.0	130.0	1502			-502
עיט אש 2	100.0	1000			-2000
עיט אמנ 1	108.5	5000	-1.0	-.9	-5000
עמק 1.0	152.5 *	991	+2.0	+1.3	+1500
" ביצוע חלקי 66.00%					
עמק אש 1	64.0	1000	-1.0	-1.5	-1000
מרלבן אש 1	776	500			-31.0
פלגון אש 0.5	81.0	9300			-94.0
פראנד 1	1005	800			-500
ציבור-סנרינה	5900 תב	52.0	+500	+9.3	+82.0

מתכת ומוצריה

אדרדן 1	3849	115	-200	-4.9	-142
אדרדן 5	3680				-13.0
אלומיה 1	6495		-5	-.1	-50.0
אלומיה 5	4699				
כבלים 1	285	550	+4	+1.4	+1216
כבלים אמנ 1	77.0	8803			-4209
כבלים אביה-אמנ	91.0	6827	-2.0	-2.2	-16640
כבלים אמנ א	95.0	14868	-5	-.5	-4868
ותמבי 1	482		-17	-3.4	-385
ותמבי 5.0	294		+7	+2.4	+1000
ותמבי אמנ	1950 *	50.0	-140	-6.7	-92.0
" ביצוע חלקי 54.00%					
דיקו 1	1578				
דיקו 5	990 תב	70.5	-70	-6.6	-70.5
קפפמות מה 5	2940				
כבלי צינן 1.0	2210	350	+60	+2.8	+1360
כבלי צינן 5.0	1049	1200	+25	+2.4	+4090
מתכת קרמי 1	207	1785	-5	+2.5	+495
מתכת קרמי 5	113.0	5784			-6122
נחשתן 0.1	29000	24.0			-5.0
נחשתן 0.5	10680	15.0	+200	+1.9	+14.0
סקי פלדה 1	1755	1285	+55	+3.3	+718
קלג 1	550 תב	97.0	-50	-8.3	-141
קלג 5	305				
קליל 1	2400	700			-1221

נמשכת המגמה החיובית במניות

★ פעילות הגופים הגדולים בבורסה בראשות לאומי פיא ופועלים נמשכת באופיה חיובי ★ קליטת ההצעים הנאה שלשום במ.ר.צ. ברשרה על המגמה החיובית אתמול ★ אין גידול משמעותי בנפח הפעילות הכספי אך זה אינו מפריע בשלב זה לשיפור ★ בבורסה מאמינים כי במידה והמגמה החיובית מאופקת תמשך יגדל העניין הציבורי במניות ★ נמשכות הערכות כי עיסקת חבילה חדשה ופיחות יבוצעו בתוך זמן קצר ★ גורמים מלכליים גדולים מעריכים כי קיימת האמה במשק אך אין מיתון בשער ★ התחממות במישור המדיני עשויה להשפיע בהמשך על המתרחש בבורסה ★ בשוק המניות מקווים כי מחר תרשם התייצבות ושיפור נוסף באווירה ★ צמיחה ירידה נוספת בריבית השיקלית בימים הקרובים ★ עליות במשתנים, הצעים קטנים בבנקאיות, נמיה לעליות שערים בדוחשיות ★ מחזורי עיסקאות גדולים וענין רב בניייר של חברת מבני תעשיה

מאת שמואל רזנבלוסי

השיפור באווירה בשוק המניות נמשך גם אתמול לאחר קליטת ההצעים הנאה שנרשמה שלשום. אתמול נרשמו עליות שערים של עד 2% במניות המשתנים תוך נכונות בולטת לרכוש בעליות קלות ואי נכונות לספק מחצה בהיקף נרחב. כדגיל באווירה השיפור בבורסה מיוחס ללא ספק לפעילותה החיובית והמרגעת של לאומי פיא המפגינה נכונות רכישה בשרשרת מניות אדומה כמבני תעשיה, כלל תעשיות, אי.ר.ב. פיתוח, חברה בלכלית, נכסים ונוספות. גם פעילות קרנות בנק הפועלים תורמת רבות לעידוד היציבות בשוק המניות. אתמול ושלשום הודגשו ניצני פעילות חיובית מצד גופי בדוסה נוספים כבינלאומי ואופק. בבורסה מקווים כי במידה והפעילות החיובית תמשך תרשם במקביל שיפור באוויר ובידול בנפח הכספי. בשלב זה קשה להעריך עד כמה עלולים ארועים במישור הפוליטי-כלכלי-בטחוני להשפיע בהמשך על שוק המניות. יחד עם זאת נראה שאווירת המיתון שנוצרה מוגזמת מעט אף כי ישנה האמה מסוימת בפעילות הכלכלית בשפע. במהלך המסחר במשתנים בלטו עליות נאות יחסית בנכסים, כלל נדל"ן ואפריקה המרכזות ענין רב לפרי בממגרת זה. במניות החוזפשיות בלטו עליות שערים במולט 6.8%+, מדול 10.1%+, ביטוי 9.3%+, מגדה 5 9.3%+, סקדיסט 5.6%+, בנק ספנות 1 10%+. ירידות שערים תלולות ביותר בלטו באפיק 1 30.1%-, איח"ם אפציה 36.1%-. בנפח כספי נמוך, קדר 1 0 10.1%-, איכות 10%-. בהמשך לשחיקה תלולה בחודשים האחרונים. ירידות נוספות בלטו בואליאנס 6.8%-, אופום 7.7%-, ואפיק 5 מוכרים כלכר. פעילות עזה וחיובית נמשכת במרכז הקבלנים.

שוק המניות - מבט

בעריכת מוריה אבנימלך

הזמנות משרד הבטחון מהתעשייה יעלו השנה ב־7%־8% לעומת 1987

מאת מוריה אבנימלך

הערכות מוקדמות במשרד הבטחון צופות השנה גידול של 7-8% אחוזים בהזמנות הבטחוניות מהתעשייה בהשוואה לשנת 1987.

התעשיות הבטחוניות ספגו בשנים האחרונות ירידה דרסטית בהזמנות מערכת הבטחון. בשנת 1986 היתה היקף הפעילות למערכת הבטחון נמוכה ב־30% עד 40% בהשוואה להיקפה בשנת 1984. בשנת 1987 היתה עליה של כ־7% בהזמנות הבטחוניות והשנה ימשך הגידול בשיעור דומה.

הירידה בהזמנות משרד הבטחון פגעה בשורה של מפעלים שהזמנות מערכת הבטחון היו המרכיב הדומיננטי במכירותיהם וברווח שלהם: אלישרא, קבוצת הקשר והמיבת המתכת מקבוצת הרביבים בתדיראן, אורדן, סולתם, אל־אום ואלביט בתעשייה האזרחית, ובן התעשייה הצבאית, רסא"ל והתעשייה האווירית. כן פגע הקיצוץ בשורה ארוכה של מפעלים שספקו לצה"ל מיגוון מוצרים אזרחיים, שחלקם הצליח לפצות עצמו בגאות בצריכה הפרטית.

כור מחפש שותפים זרים לחברות השונות בקונצרן

מאת דני גוב

קונצרן כור פועל בימים באופן אינטנסיבי לצירוף שותפים זרים לחברות השונות כדי לשפר את מצבן ואת יכולת התחרות שלהן בשווקים הבינלאומיים. מנכ"ל כור ישעיהו גביש אומר ל"דבר", כי הקונצרן היה תמיד בעד שותפות עם גורמי חוץ וכי יש לו יש יותר שותפים זרים מאשר לחברות אחרות.

"היום רואים בפירוש, שזו הדרך הנכונה כדי להגדיל את היקף הון העצמי ולהרחיב את השווקים ולכן גורסים בהנהלת הקונצרן, שיש להגביר את המעורבות של הון הזר בחברות באמצעות בורסה, אגרות חוב, שותפויות", אומר גביש.

"הבולם ביותר הוא למצוא שותף לתדיראן. היה לנו שותף גדול ETG אך הם יצאו מסיבות השמורות עימם ואנו שואפים לקבל שותף בדמותה של חברה בינלאומית גדולה, משום שפעילות בינלאומית הכרחית לכור משום שיש בכך הקלה רבה לכור במישור הבינלאומי. כיום מתנהל מו"מ עם חברה גדולה בענין תדיראן ואנו מפעילים גורמים שונים בעולם לצורך גיוס שותפים לתדיראן ולאחרות. אנו מחפשים שותפים גם לחברות בקבוצת הכימיה או המזון".

גביש מדגיש, כי לכור, כחלק מחברת העובדים של הסתדרות, אין שום מוגבלות בתחום קבלת שותפים מהמגזר ה"קפיטליסטי", אין מגבלה לצאת בהנפקות ואין הגבלה לשמור בכל מקרה על שליטה של 51%, "אנו מעדיפים שותפות של 50% אך לא נרתע מלהיות שותפים גם באחוזים קטנים יותר".

אמרי טוב – יועץ כלכלי למשה"ב צבי טרופ – סמנכ"ל "קופסאות פח"

אמרי טוב יכנס ב"ן לאפריל לתפקיד היועץ הכלכלי במשרד הבטחון במקומו של צבי טרופ. טרופ מצטרף לקבוצת דיסקונט השקעות כסמנכ"ל שיווק של קופסאות פח.

אמרי טוב פרש לאחרונה מתפקיד המשנה למנהל מחלקת האשראי בבנק ישראל.

חסכון צמוד למדד ונזיל בבנק הפועלים

בנק הפועלים מפעיל החל מיום ראשון הקרוב (27.3.88) תכנית חסכון חדשה המשלבת בין הצמדה למדד כעבור שנתיים, לבין האפשרות לקבל רבית שקלית המבוססת על רבית „הפרים" כעבור תקופות ומן קצרות יותר.

התכנית בכך, מבטיחה הצמדת כספי החסכון למדד, בתוספת רבית צמודה, ובו בזמן נזילות גבוהה בהרבה מהמקובל בתכניות חסכון צמודות אחרות המופעלות כיום על ידי הבנקים, היא מאפשרת לקבל רבית שקלית גבוהה יחסית כבר כעבור תקופת חסכון קצרות. בחסכון לשנתיים הריבית היא 4.2% צמוד למדד, ויש אפשרות למשיכה מוקדמת בריבית נמוכה יותר.

גידול חד ביצוא מישראל לאוסטרליה

ישראל רשמה אשתקד גידול של 25% ביצוא לשוק האוסטרלי. היצוא למדינה זו הסתכם ב־69.5 מיליון דולר לעומת 55.5 מיליון דולר שנה קודם לכן.

כן המוצרים שישראל מייצאת למדינה זו נמנים: כימיקלים, יהלומים, מוצרי מתכת ומכונות, ציוד חשמלי ואלקטרוני, גומי ופלסטיקה ומוצרי מזון.

ישראל ייבאה בשנת 1987 מוצרים בסכום כולל של 50 מיליון דולר, לעומת 52 מיליון דולר בשנת 1986. בין המוצרים העיקריים פחם וצמר גולמי.

ד.ב.

20 מפעלי תעשיה נסגרו בחיפה ו־6000 עובדים פוטרו ב־5 שנים

מאת דני גוב

20 מפעלים נסגרו באזור חיפה בשנים האחרונות וכתוצאה מכך נפלטו ממעגל העבודה כ־6000 איש ורובם עזבו את חיפה.

החברות ההנדסיות שהעסיקו לפני כ־5 שנים כ־2000 מהנדסים וטכנאים בתכנון ופיתוח תשתית, הצטמצמו והן מעסיקות היום כ־200 איש, כך אומר ל"דבר" יו"ר התאחדות התעשיינים בחיפה, דני בן נתן המשמש גם כבעליה של קבוצת "חיש".

מפעלי תעשיה רבים, אומר בן נתן, ובעיקר ההסתדרותיים הערים מתוך כוונה לשמור על שקט תעשייתי להוציא עובדים לפנסיה מוקדמת. כתוצאה מכך נפלטו ממעגל העבודה היצרני (סול"ב, מספנות ישראל, מולתם, וולקן) עובדים רבים מיומנים מגיל 55 ע"ד עם כושר עבודה ויסיון רב, אומר בן נתן.

לדבריו אין סיכוי לשיפור המצב אלא אם כן יבוצעו הפריקטים הבאים: מתן מעמד של אזור פיתוח ב' לחיפה הסכיבה־ביקור למפעלי תעשיה עתירי השקעה בתשתית. כן הוא תובע הקצאת קרקע לתעשיה. הקמת תחנת כח פחמית בחיפה שתאפשר תעסוקה ל־2000 עובדים למשך שנים רבות. עוד הוא מבקש שתותר הקמת נמל פחם בעיר וכן הקמת תשלובת פטרוכימית בשיתוף עם בתי הזיקוק והמפעלים הפטרוכימיים.

יצוא ענף הפלסטיקה ב־87 ב־192 מיליון דולר

ענף הפלסטיקה גדל בשעור שנתי של כ־30% והצמיחה מתבטאת בהרחבות והקמות מפעלים חדשים שרוב תפוקתם מיועדת ליצוא.

אהד אורנשטיין מנהל חטיבת הכימיה והפלסטיקה במטרד התעשיה והמסחר פרס התפלגות הייצוא: לשוק המשותף 47 אחוזים; לארה"ב 26 אחוזים; שאר חלקי אירופה 7 אחוזים; מזרח אסיה 5 אחוזים; אוסטרליה וניו־זילנד 5 אחוזים; דרום אמריקה כ־3 אחוזים.

אורנשטיין מציין כי גודל המפעלים בענף מוצרים פלסטיים נע ממכונת יצור בודדת ועד למפעלים שמחזור מכירותיהם כ־30 מיליון דולר. כ־120 מפעלים מבצעים יצוא, מהם 26 מפעלים מבצעים 76 אחוזים ממחזור היצוא ו־8 יצואנים מבצעים 45 אחוזים מכל מחזור היצוא. מפעלי הענף מעבדים כ־200 אלף טון חומרי גלם פלסטיים מהם כמחצית מיצור מקומי. עיקר הפעילות בענף כוללת מוצרים שונים לאריזה להשקיה, לחקלאות, לבניה, חלקים טכניים מוצרי צריכה והרהטים.

אורנשטיין ציין עוד כי דרישת השוק לרמת איכות המוצרים עולה, ומפעלים רבים משקיעיהיותר ויותר בבקורת איכות טובה ומחקר לפתוח מוצרים משופרים.

קרן חדשה תתן ערבויות ליצוא

מאת רן שלם

החברה לביטוח סיכוני סחר תוך הקימה בימים אלו קרן מיוחדת לסיוע ליצואנים במתן ערבויות לימטן. היקף הקרן בשלב זה 10 מיליון דולר, ולדברי מר שלמה אליצור, מנהל אגף האמנות בחברה שדיבר בכנס מכון היצוא הקרן תיתן סיוע ל־70 עד 100 יצואנים. הסיוע יהיה מוגבל עד 50.000 דולר ליצואן, ומיועד בעיקר ליצואנים שהסכר אגף היצוא ליצוא, מרחיבים את היצוא הקוקים לעבבניות־גושפנקא־כדי לקבל מימון להון חוזר, או יצואנים שנקלעו לקשיים ומביים אך יש בידיהם צבר הזמנות נאות.

יצואנים מתחילים יוכלו לקבל סיוע מוגבל המותנה בהוכחת הזמנות יצוא בפועל.

הערבות למימון תינתן למעשה ללא בטחונות כאשר אחת המגבלות תהיה היקף של עד 175 אחוז מהון העצמי. החברה לביטוח סיכוני סחר חוץ תבדוק כל בקשה בנפרד ותעדוף סקר כלכלי מקיף בעסק לגבי דרכי ניהולו, הרשוד העיסקי, התפתחות המכירות ומצב הזמנות היצוא והיקף הון העצמי בעסק.

עד כה אושרו מספר בקשות יצואנים לקבלת סיוע מהקרן. מעריכים כי קרן זו תסייע בעיקר ליצואנים לגוש הדולר.

איגוד סוכני המכס דורש פישוט הליכי שחרור טובין בנמלים

מאת רן שלם

איגוד סוכני המכס פנה בימים אלו בדרישה דחופה מאגף המכס באזור לפעול להקלת המצב הכלתי נקבל השורר בנמלי הים ובעיקר בנמל אשדוד וחאת לגבי בושא שחרור המטענים מהמכס.

לדברי מר משה שחר יו"ר איגוד סוכני המכס ת"א־יפו וחי יש כיום עיכובים רבים בשחרור הטובין מהמכס בנמל אשדוד, וחאת בשל האטה מסוימת בפעילות של רשות המכס, ועיכוב הנפקת חשבוניות מטען הדרושות לשחרור הטובין מן המכס. על ידי עיכוב הנפקת החשבונית נוצרים עיכובים בשחרור המטענים, וגרמים נזקים רבים ליצואנים וליצואנים המיבאים חומרי גלם וטובין הדרושים ליצוד ליצוא.

האיגוד מציע ששלטונות המכס יאשרו הנפקת חשבוניות אלו באמצעות המחשבים הנמצאים אצל סוכני המכס וחאת כדי להסוך בזמן ולקצר את התהליכים. כיום מקובל הסדר דומה לגבי משגורים קטנים ומוצע להרחיב את הנושא גם לגבי משגורים גדולים וחאת כדי ליעל את ההליכים.

ועדת היצוא של האיגוד ברשות מר אלי יחזקאל הוסיפה בפישוט ובתיקון הליכים בתחום יצוא מטענים, דורשת משר התחבורה לאפשר המכלה של מטענים של יצוא לארה"ב גם בנמל אשדוד ולאחר מכן העברתם בדרך היבשה לחיפה וחאת כדי לחסוך בהוצאות הובלה של היצואנים.

חלק ניכר מהיצוא התעשייתי של ישראל מרוכז באזור המרכז והדרום ואם יאפשרו המכלה ליצוא גם דרך נמל אשדוד הקרוב יותר, הרי ניתן יהיה לחסוך בהוצאות ההובלה הכוללות.

יצויין כי הסדר של העברת מכולות מנמל חיפה למסוף מיוחד באיזור המרכז קיים כבר לגבי מטעני יבוא שונים.

משרד האנרגיה וחברת החשמל מכינים הנפקה בבורסות זרות

מאת דני גוב

משרד האנרגיה מכין בימים אלה תכנית להנפקתה של חברת החשמל בבורסות זרות בעולם. שר האנרגיה משה שחל אומר כי לאחר שקנים באחרונה דיון בנושא הנפקת חברת החשמל החולט במשרד האנרגיה ואצל רשם החברות תוכין תכנית עבודה להוציא את חברת החשמל לבורסות באירופה, בארצות הברית וגם בישראל.

"עמדתי על כך במהלך הדיונים שיוציאו את חברת החשמל גם לבורסה בתל אביב", אומר שחל.

לדברי שחל יבוצעו אי אילו תיקונים בזיכיון חברת החשמל כדי לאפשר את הנפקתה לציבור ולדבריו אין הוא רואה כל בעייתיות בביצוע הנפקה שכזו.

כתבנו מציין כי אשתקד ביצעה חברה פיננסית גדולה מארה"ב סקר על כמה חברות ממשלתיות מישראל שברעת המשלה למכור ולפי הערכה מאשתקד נאמר שזיה של חברת החשמל בכמה מיליארדי דולרים.

השר שחל אומר כי השנה תשלם חברת החשמל לקופת המדינה סם הכנסה שהיקפו כ־200 מיליון שקל.

יצחק בן יעקב מדגניה א' נבחר מנהל ארגון הקניות של משקי עמק הירדן

מאת שמעון וייס

ישראל (שרזל) בן יעקב, חבר דגניה א', נבחר השבוע לתפקיד מנהל ארגון הקניות של משקי עמק הירדן. הוא בא במקומו של ישראל ביטבר, אף הוא חבר דגניה א', שמילא את התפקיד בשמונה השנים שהיו מהקשות שידע הארגון. בארגון הקניות של משקי עמק הירדן חברים 24 קיבוצים מהאזור ומרחבים רמת הגולן.

בן יעקב נבחר באסיפה מיוחדת של משקי עמק הירדן והוא זכה בתמיכה של רוב קיבוצי העמק ודרום הגולן. בן יעקב הוא בוגר הקורס האקדמי לכלכלה של מדרשת רופין, שימש בתפקיד גזבר דגניה ומפעל „טולגל" המצלית. עודם לכן שימש במרכז משק והיה בין הפעילים המרכזיים של הקמת פרויקט העלאת המים לסיורין. כעת הוא משמש במזכיר קיבוצו. בן יעקב הוא בן ארבעים, נשוי ואב לשניים.

יצויין כי ארגון משקי עמק הירדן מצוי כיום במצב סוב בהשוואה לארגוני הקניות הקיבוצים והמושבים האחרים. הוא לא היה מעורב בהסתבכויות פיננסיות וכלכליות שהתרגשו על התנועה הקיבוצית ועל ארגוני הקניות המושבים בשנים האחרונות.

פעילותו של ארגון הקניות של משקי עמק הירדן היא רבת היקף ולדברי בן יעקב, תפקיד הארגון מעבר לריכוז הפעילות הכספית המשותפת של המשקים, להיות מעורב ולסייע במאבק המשקים במערכת הכלכלית של הקיבוצים במטרה לצאת מהמשבר, לחזק ולגבש את מערכת הערבות הדדית, שבין הקיבוצים לבין עצמם הבינם לבין התנועה.

שפור ברווח „משכן" מקבוצת בנק הפועלים

משכן בנק הפועלים למשכנתאות הרויח ב־1987 6.8 מיליון שקל לעומת 2.4 מיליון שקל ב־1986. התשואה נטו לחון עצמי הגיעה ל־25.7%.

הרוח מפעולות רגילות לפני מס הסתכם בשנת 1987 ב־16.6 מיליון ש"ח לעומת 4.4 מיליון ש"ח בשנת 1986, גידול כמעט פי 4.

מאזן הבנק גדל ב־7.4% והחון העצמי גדל ב־25.7% ל־33 מיליון שקל.

קו"אופ תמכור בפסח בתווי קניה וסלי שי ב־15 מיל. דולר

ההזמנות המכירות של תווי קניה וסלי שי לחג הפסח שבידי רשת הקו"אופ מעיד על היקף כולל של 15 מיליון דולר, זהה ליעד שנקבע למכירות הפסח 1988.

מהקו"אופ נמסר כי נוכח המצב הבטחוני והכלכלי חל שינוי בבחירת הנשי ומפעלים רבים מעדיפים השנה תווי קניה של רשתות השיווק כשי לעובדים.

תווי שי של הקו"אופ, מוסרת הרשת, מאפשרים לעובדים לבחור בעצמם את השי לחג. לדברי הרשת אלפי עובדים נמלאים של הנעשה. האידית בחרו השנה כשי את תווי הקניה של הרשת.

דוד עמיחי מנכ"ל מפעל מנועי שמש

דוד עמיחי מונה למנהל הכללי של מפעל מנועי שמש, תפקיד אותו הוא ממלא בפועל מ־1986.

עמיחי שירת בחיל אויר והשתחרר בדרגת אלוף משנה, ומ־1982 הוא במפעל מנועי בית־שמש.

חברות בעידן פירוק

ממדרף הספרים / חיים ביאור

זכויות עובדים בחילופי מעבידים, בפירוק חברה ובכינוס נכסים

חנה הרדוזן, הוצאת "מלוא", 278 עמ'

בשנים האחרונות חל גידול ניכר במספר המקרים של פירוק חברות ושל מינוי כונס נכסים לרכושן של חברות. חנה הרדוזן, לשעבר שופטת בית הדין האזורי לעבודה בתל־אביב וממקימי המוסד לביטוח לאומי, בודקת בספרה כיצד משפיעים הליכי פירוק וכינוס נכסים על זכויותיהם של עובדי החברה. לשם כך לוקטו בספר דברי חקיקה וכן פסיקות – שחלקן לא פורסמו – המחברת עמדה על משמעותם ועל דרך יישומם.

כחומר רקע מוסברת בקצרה מהותם של פירוק וכינוס נכסים. הפרק האחרון, הדן בקופת גמל, התוסיף לחיבור משתברר שגם בתחום זה מתעוררות שאלות שאין להן תשובה בפסיקה ובספרות המקצועית.

עצם ההחלטה של חברה להתפרק מרצון, איננו שם קץ לחוזי העבודה שהיא צד להם, מציינת המחברת. פיטורי עובד בטרם עת, מסיבה שאינה נעוצה בו, יחשבו כמעט תמיד להפרה של חוזה העבודה, העשויה להקנות לו זכות לפיצויים וכלל זה חל עקרונית גם בפירוק.

אך כאשר בית המשפט ממנה מפרק זמני - בטרם מתן צו פירוק - מצויה לעתים בצד המינוי פסקה המסמיכה אותו "להעסיק את עובדי החברה כראות עיניו ולקבוע את תנאי העסקתם". האם הפסקה משחררת את המפרק הזמני מבבליו של הסכם העבודה בחברה? קשה להשיב על כך, אומרת המחברת. בענין "אל־על", למשל, ביקש המפרק הזמני את אישורו של בית המשפט לכריתת הסכם קיבוצי חדש, שבעקבותיו הופעלה החברה. ואולם בדרך כלל לא יעדוד מפרק זמני המתכוון לנהל את עסקי החברה, את שאלת תקפותו של הסכם העבודה, מאחר שהוא זקוק לשיתוף פעולה מצד העובדים. המפרק יעשה כמיטב יכולתו שלא לגרוע מזכויות העובדים בלי הסכמת נציגיהם.

במקרה של פיטורים קיבוציים בגלל צימצום בפעילות, שכיח למרי בארץ הנוהג לשלם פיצויי פיטורים מוגדלים, מעבר לקבוע בחוק. השופטת לשעבר הרדוזן מצדיקה תשלום כזה אם חברה ממשיכה לנהל את עסקיה, כצעד העשוי להבטיח שקט תעשייתי. אלא שנימוק זה אינו תקף כאשר חברה מחסלת את עסקיה ומתפרקת. ומה הדין כאשר בידי חברה המתפרקת מרצון נותרים נכסים לאחר כיסוי כל תביעותיה? האם היא זכאית לחלקם בין עובדיה, מתוך הכרה בתרומתם לחברה? ובכן, ניתן לשלם לעובדי חברה שבפירוק תשלומים לפנים משורת הדין, רק אם התשלומים מעוגנים בהוראה בתקנות החברה, הקובעת מה ייעשה בנכסים העודפים.

חברה הנמצאת בפירוק חייבת לפרוע את תביעותיה כאשר שכר העובדים ניצב בעדיפות עליונה ברשימה של חובות בני קדימה. שני בעדיפות הוא חובה של החברה למס הכנסה ובמקום השלישי - מיסים לרשויות מקומיות, אגרות לרשם החברות, מיסים ממשלתיים שונים ודמי שכירות. כאשר חוב בן קדימה עולה על תקרה מסויימת, המכונה "תקרת דין הקדימה", הופך העובד לנושה כללי, אמנם בלתי מעדיף לגבי יתרת החוב של החברה אליו. הסיכויים לגבות את היתרה בהליכי פירוק של חברה חדלת פרעון, אומרת המחברת, קלושים ביותר.

התעשינים: האמריקאים ניצלו הסכם הטקסטיל העולמי לתקוף את ישראל

מאת סופר "דבר"

התעשינים אומרים כי היצרנים האמריקאים לא הצליחו להכתיב למשל האמריקאי כללי משחק חדשים בעקבות תוצאת הסכם הסחר החופשי בין שתי המדינות. ברור מעל לכל ספק, אומרים בהתאחדות התעשינים, כי האמריקאים ניצלו לטובתם את הסכם הטקסטיל העולמי (AFM) ככלי נוח לתקיפת ישראל, תוך התעלמות מהסכם אזור הסחר החופשי והגוהלים הקבועים בו לגבי יישוב סכסוכים.

יתירה מזו, אומרים התעשינים, ברוך הוא שכאשר קיימת סכנה לפגיעה אפשרית בייצור מקומי, יפעלו האמריקאים בכל האמצעים העומדים לרשותם תוך הפרת הסכמים בינלאומיים ובדרך מתוחכמת ביותר, כדי להשיג את מטרתם בתחום ההגנה על הייצור המקומי ומדיניות מאזן התשלומים.

משה נחום, מנהל המחלקה לסחר החוץ וקשרים בינלאומיים בהתאחדות התעשינים אומר, כי למאבק בין ישראל לארה"ב בתחום הטקסטילים, היתה השפעה שלילית מכרעת על רצון ישראלים להשקיע בפיתוח שווקי יצוא בארה"ב. המציאות בתחום זה טפחה על פניהם של היצואנים הישראלים ופגעה בהתלהבות הראשונית שלוותה את חתימת הסכם אזור הסחר החופשי, אשר יצרני הטקסטיל ראו בו פריצת דרך חשובה ביותר.

הסכם המכסות לא נחתם אבל הפרשה לא סגורה והיא מרחפת, אומר נחום, ומעיבה על הישגיו של הסכם. אפשר כי בעתיד אם אמנם יאיים היצוא הישראלי על היצרנים המקומיים בארה"ב יתחדש המאבק.

נחום אומר, כי צעד משפטי נוסף מצד האמריקאים, שפוגע קשות במעמד ההסכם של ישראל עם ארה"ב הוא ענין הנזק המחושב החוק האמריקאי שהתקבל עוד ב־1984 באפשר לבחון נזק ממשי של יבוא מתוצרת על היצור על ידי סכימה של היבוא הכלל עולמי, תוך בחינת סך כל הנזק המצטבר שהוא גורם לתעשיה האמריקאית. אם מוכח שהיה נזק מצטבר אז מופעלים ההיטלים המשווים על כלל היבוא מכל מקורותיו.

לדעת התעשינים, הסכם אחזר הסחר החופשי נתן מעמד ברור ויחודי לישראל בענין הטלת ההיטלים המשווים על היצוא, הפגוע בייצור מקומי אולם כללי המשחק האמריקאים שונים ואין ישראל זוכה לטיפול נפרד בנושא.

הטלת היטלים משווים פוגעת ישירות ביצוא הישראלי לארה"ב והופכת להיות גורם מרכזי בשחיקת מעמדו של ההסכם לטווח ארוך. החקירות פוגעות ביצוא הישראלי בשני אופנים: הראשון בכך שעצם החקירה מרתיעה את הלקוחות הקיימים הפוטנציאליים מלהמשיך בקשר המסחרי והרבה טלם ביחסם של משקיעים לענף הטקסטיל, הנתון במחלוקת.

מרכז ממוחשב להסכמי עבודה קיבוציים

המכון לפיריון העבודה פתח בימים אלה מרכז מידע ממוחשב להסכמי עבודה קיבוציים. המרכז יותר מ־3000 הסכמי עבודה שנחתמו במשק מאז 1980. המרכז מאפשר גישה ישירה לתוכנם של הסכמים קיבוציים ובאמצעות כ־1000 מילות מפתח ניתן לדלות כל מידע קיים בתחום זה.

המכון יוכל לסייע למעבידים, עובדים, ועדי עובדים וכל גוף ציבורי או פרטי בהכנת מו"מ, לימוד תנאי עבודה באיגוחים דומים, לימוד זכויות העובד לפי הסכם העבודה החל עליו.

ד"ר עוזי כרמי מנהל המכון לקידום יחסי עבודה מסר כי משרד האוצר, משרד העבודה והאיגוד המקצועי כבר מתבטאים בקשר ישיר למאגר וכל הסכם עבודה חדש הנחתם במשק מועבר אליו ישירות.

ביטוח / דן שלם

פניקס עונה לצורך

תבנית הפניקס בענף הרכב מתקבלת בהסתייגות מסוימת, בשל העובדה שהסיכוי להחדקק למלוא הפחתת הערך המוחדת אינו גבוה במיוחד, ואילו מתאונות בסדר גודל בינוני, הנזק לרכב גבוה פי כמה. עם זאת מדובר בחידוש מבורך שנועד לענות על צורך שעד כה לא נענה.

עמלות הסוכנים במבחן

במהלך הפקת פוליסה החדשה בוצעו תחשיבים שונים שקבעו תעריפים לפוליסות לתקופות זמן שונות. כתוצאה מכך עמלות הסוכנים תורדנה בשעור דיפרנציאלי, פוליסות לתקופות ארוכות העמלות תופחתנה בשעור נמוך יחסית בעוד שפוליסות לתקופת זמן קצרות הפגיעה בעמלות הסוכנים תהיה גבוהה יותר.

הסיבה להורדת עמלות סוכנים אינה נראית בהכרח כמוצדקת כיוון שמרכיב ריסק רחיתנו נשארת כבעבר.

בחוגי חברות הביטוח לא שבעי רצון מהעובדה שטרם טוכמו ריונים משותפים עם הסוכנים.

פוליסת ריסק לרואי חשבון

לשכת רואי חשבון עומדת לסכם כנראה בקרוב רכישת פוליסת ביטוח ריסק בלבד לכיסוי ביטוחי של 25,000 ש"ח עם אפשרות להרחיבו במחיר נמוך ביותר של 2 פרומיל כלומר 50 ש"ח לשנה.

ניתן לרכוש יחידות נוספות במחיר זה. העיסקה טעונה הצטרפות לפחות 90 אחוז לרואי החשבון הרשומים בלשכה. את העיסקה הציעה חברה ביטוחית מתמחה בנושא זה. עלות זו נמוכה מאשר עלות ביטוח לעובדי מוסדות ציבור.

כן יש ריונים על הצעות ביטוחי אחריות מקצועית לרואי חשבון במרוכז התעריף מותאים.

פוליסה אחריות מקצועית לקוסמטיקאיות

חברת איילון מציעה פוליסת חבות מקצועית לבעלי מקצועות חופשיים, בין היתר ספר קוסמטיקאית או פריקוריסט.

עד כה נמכרה לעוסקים במקצוע זה פוליסה סטנדרטית לביטוח אחריות מקצועית. פוליסה כזו אינה מתאימה לעוסקים במקצועות אלו כיוון שעל פי החוק לא נדרשת הסמכה לעסוק במקצוע ועיקר פגיעות בלקוחות נובע משימוש במכשירים או תכשירים ופגיעות אלו לא מכוסות.

איילון מציעה פוליסה בגבולות אחריות של 50,000 ש"ח השתתפות עצמית 400 ש"ח פרמיה 250 ש"ח. מי שעוסק בשני מקצועות ישלם 400 ש"ח, בית עסק ישלם על פי מספר כסאות הטיפול שבו.

הפוליסה מגינה בפני אחריות נזיקין ובגין חוק אחריות למוצרים פגומים, כולל שיווק מוצרים בנושאים אלו. תנאים - מוקדמים: הכשרה מקצועית מוכרת וותק של שלוש שנים לפחות ושימוש במוצרים מוכרים.

נמשך הגידול בדולב

בדולב נמשכת התפתחות בגידול עצמי של תיק המבוסס על פעולות סוכנים מקצועיים. ב־1988 יגדלו המכירות לכ־25 מיליון דולר.

מאז שנת 1987 יראה על ריווחיות נאותה. בחברה מגלים שביעות רצון לגבי השתלבותה המוצלחת של סוכנות אשכול שקליטתה בדולב הוכחה ככדאית. באחרונה גם חלו התפתחויות במכירות פוליסות הבריאות.

פול מבטחים לאחריות דירקטורים

פול של חברות שיבטחו ביטוחי אחריות דירקטורים בהיקף מוגבל מתחדש באחרונה. גבולות אחריות מקסימלית של הפול 800 אלף דולר. בשלב זה עקב בעיות כיסוי לא יבוטחו דרקטורים בודדים. את הפול מובילה הסנה 30 אחוז ומשתתפות כלל ופניקס 20 אחוז כל אחת, הראל עשרה אחוז, אליהו המגן 5 אחוז כל חברה נקבעה תוספת למוביל עשרה אחוז.

הרעיון המקורי שחתם מקצועי יכתוב חוגאים ותעדיפים הרחבות חדיגים.

במידה ולא ימצא חתם חיצוני, הרי תיבדק אפשרות שכל חברה תערוך את החיתום במידה ולא ימצא חתם חיצוני, הרי תיבדק אפשרות שכל חברה תערוך את החיתום בעצמה.

הפוליסה לא תכלול בין היתר ביטוח כנגד הפסד שיגרם כתוצאה משביתות, השבתות, מלחמה, פעולות איבה, קרינה רדיואקטיבית.

דירקטורים בעלי מניות בשעור מעל 25 אחוז לא יבוטחו במסגרת מאגר אלא באישור.

ניתנות אופציה להרחבה לדרקטורים יוצאים ניתנת אפשרות להרחיב ולכלול אירועי שנים קודמות עד שלוש שנים תמורת תוספת פרמיה בשעור 40 אחוז מהפרמיה.

ניתן יהיה לרכוש במידה של הפסקת ביטוח תקופת גלוי נוספת בת חצי שנה תמורת פרמיה נוספת בשעור 30 אחוז מפרמיה כוללת תעריף 2,000 דולר לכיסוי יסודי.

דירקטור בעל מניות ישלם תוספת 15 אחוז, חברה ציבורית תקבע פרמיה נוספת בשעור 20 אחוז.

הסנה בסגנון ארט נובו

חברת הסנה נתנה את חסותה לתערוכת גרפיקה במודיאון לאמנות ישראלית רמת־גן. הסיבה ליזמת התערוכה היא שחברות כלכליות גדולות הן היום הומכות גדולות של אמנות בישראל וחברת הסנה היא אחת מהן. כן היתר משיקולי השקעה אך גם טובת הציבור.

המבצע האחרון של ציורי סמל הסנה בסגנון ארט נובו היבו פועל יוצא של היום מתפיסת היסטוריות רחבה.

שערי מטבע חוץ ביום 22.3.88

המטבע	בנקנוטים: לאומי קניה	לאומי מכירה	המעלים קניה	המעלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות: לאומי קניה	לאומי מכירה	המעלים קניה	המעלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב			1.53	1.60	1.53	1.60			1.5662	1.5858	1.5682	1.5879	1.5765
1 מארק גרמני			0.91	0.95	0.91	0.95			0.9249	0.9364	0.9279	0.9396	0.9320
1 ליש"ט			2.82	2.95	2.81	2.95			2.8681	2.9039	2.8666	2.9027	2.8818
1 פרנק צרפתי			0.26	0.28	0.26	0.28			0.2719	0.2753	0.2724	0.2758	0.2741
100 ירנים יפאניים			1.21	1.27	1.21	1.27			1.2294	1.2447	1.2335	1.2490	1.2379
1 גולדן הולנדי			0.81	0.85	0.81	0.85			0.8240	0.8343	0.8260	0.8364	0.8296
1 פרנק שוויצרי			1.10	1.15	1.10	1.15			1.1211	1.1351	1.1225	1.1366	1.1270
1 כתר שוודי			0.25	0.27	0.25	0.27			0.2618	0.2651	0.2626	0.2659	0.2636
1 כתר נורבגי			0.24	0.25	0.24	0.26			0.2462	0.2495	0.2466	0.2497	0.2473
1 כתר דני			0.24	0.25	0.23	0.25			0.2411	0.2441	0.2414	0.2445	0.2427
1 מארק פיני			0.38	0.40	0.37	0.40			0.3852	0.3900	0.3855	0.3904	0.3876
1 דולר קנדי			1.23	1.29	1.23	1.29			1.2542	1.2698	1.2563	1.2721	1.2639
1 דולר אוסטרלי			1.12	1.20	1.12	1.20			1.1559	1.1703	1.1573	1.1719	1.1645
1 דינר ירדני			0.44	0.74	0.46	0.65			0.7343	0.7435	0.7332	0.7425	0.7377
10 פרנקים בלגיים			0.43	0.46	0.43	0.45			0.4434	0.4490	0.4436	0.4492	0.4457
10 שילינגים אוסטריים			1.29	1.36	1.29	1.36			1.3171	1.3335	1.3200	1.3366	1.3259
1000 לירות איטלקיות			1.23	1.30	1.23	1.32			1.2521	1.2677	1.2540	1.2698	1.2592
1 יחל"ל (ECU)			—	—	—	—			1.9166	1.9405	—	—	1.9375
1 דינר ירדני			4.33	4.61	4.38	4.67			—	—	—	—	4.5403
10 לירות לבנוניות			0.09	0.10	0.02	0.04			—	—	—	—	0.0440
1 ליטה מצרית			0.62	0.65	0.62	0.67			—	—	—	—	0.6700

מחקר קליני בן חמש שנים בבית החולים „מאיר"

זריקת לידו־פן הצילה חולי לב

אושרה על ידי משרד הבריאות לשימוש בחברת שח"ל

מאת רנקה חרניש, מומחית „דבר"

הזריקה „לידו־פן" האוטומטית, המבילה תרופה המועלת במחירות לייצב קצב הלב במקרה של הפרעות מסכנות חיים, אושרה השבוע על ידי משרד הבריאות לשימוש לחברת שח"ל – שירות פרטי לחולי לב.

הלידו־פן פותחה ומיוצרת באר"ב ונמצאת בשימוש כשלוש שנים. המחקר הקליני על השימוש בה נערך, בין השאר, גם בבית החולים „מאיר" בכפר סבא במשך חמש שנים, והוכיח יעילות בתמותה עד 50 אחוז בקבוצת החולים שצוידה בזריקה זו.

המפקח הראשי של שח"ל, פרופ' אליעזר קפלינסקי, והיועץ הרפואי של החברה פרופ' שלמה לאביאדה, סיפרו אתמול במסיבת עיתונאים כי המוח האוטומטי מביל לידוקאין המתחיל לפעול תוך שש דקות לאחר הזריקה ומייצב באורח ומבי את מצבו של חולה המכל מהתרעות קצב מסכנות חיים. לדעתם הזריקה הרפואה מאפשרת „לכסות" על פסק הזמן עד בואה של ניידת שח"ל והעברת החולה לבית חולים. הרופאים ציינו כי חלק נכבד מהאירועים הקריטיים אצל חולי לב קורה מוקדם לבתי החולים ומסיבות שונות העזרה הראשונה מגיעה במקרה הטוב כעבור 10 דקות וגם יותר. הפרעות קצב הן הסיבה העיקרית לתמותת חולי לב לפני הגאתם לבית חולים, ציינו.

בתשובה על שאלות העיתונאים הסביר פרופ' קפלינסקי כי השימוש בזריק זו איננו בר־ביצוע במסגרת הרפואה הציבורית, בין השאר מסיבות תקציביות וארגוניות. לדבריו ישראל היא המדינה השנייה אחרי ארה"ב המסכימה לשימוש את הלידו־פן.

מנכ"ל שח"ל יזום אלראי אמר כי תוך השבועיים הקרובים תתחיל תלוקת הלידו־פן לכל מינויי שח"ל בערכה. אחת עם מכשיר הקרדיו־ביפר, הדומה לביפר שאליו מחוברות שתי אלקטרודות קטנות. הוא הסביר שהערכה חוזה בסימני אזעקה מכל סוג שהוא, מצמיד את האלקטרודות מתחת לבית שחזה, מטלפן אל מוקד שח"ל, מוסר את תלונתו, מצמיד את הביפר לאפרכסת ומעביר בדרך זו את גלי הא.ק.ג. של ליבו אל מכשיר הקליטה במוקד. הצוות הרפואי התורן, שמעבר לקו, שולף מהמחשב את הרשומה הרפואית של החולה ובהתחשב בתלונתו ותרשים הא.ק.ג. נעשה האבחון. אם יש חשד להתפתחות אירוע לב בחולה נוקק לעזרה דחופה, יזרה לו הרפא במוקד להשתמש בזריק לידו־פן. מנכ"ל שח"ל ציין כי הזריקה קלה לתפעול החולה יכול להזריק אותה לעצמו באחד הידך גם מבעד לבגדים. במקביל מזניק המוקד אל תחנת ניידת טיפול נמרץ להעברתו לבית החולים.

אלראי סיפר כי החברה הוקמה ביוני אשתקד על ידי משקיעים פרטיים והחברה לביטוח „המגן" ודשומים אצלה יותר מ־2000 מנויים. בחודשים האחרונים מצטרפים במצטע כ־400 מנויים בחודש. החברה מפעילה מוקד, קרדיו־ביפר וניידות ממתשבות לטיפול נמרץ. גם מנ"ל אפשר להתקשר למוקד שח"ל באמצעות הקרדיו־ביפר כבר היום מקרים שמוקד שח"ל בתל אביב הועיץ למנוי בניו יורק טיפול נמרץ.

המנכ"ל מסר כי דמי מנוי שנתיים נעים מ־335 שקל עד 495, בהתאם לסוג השירותים.

עוד מסר כי לשח"ל הסכם ידע עם חברת מורוויל האמריקאית, שפיתחה ומייצרת את הלידו־פן, וכך מובטחת אספקה של הזריקות למנויים. הלידו־פן מוזאבת על ידי „טבע".

מחלוקת ההסתד"־צים בקשר לתיקוני אניות במספנות

מאת יוסף מיכלאקי
סופר „דבר"

ההסתדרות מאשימה את „צים" בהפרת הסכם עם מספנות ישראל משנת 1983 לפיו התחייבה לתקן בתן אניות ב־30 מיליון דולר במשך שבע שנים מיום חתימת הסכם. מ"מ מזכיר ההסתדרות חיים הרפלר הודה, באמצעות איגוד קציני הים לא לאפשר אספנת אניית המכולות „צים־גנואה" במספנת חוגג קונג כדי לאלץ את „צים" לתקנה בחיפה. האניה פורקת סחורות במזרח הרחוק ועמדה לפי התכנון להגיע למספנה זו.

יהודה בן־נון, חבר מזכירות מפ"ם, טען אתמול שעד הימים האחרונים תוקנו במספנות ישראל אניות בשווה מיליון דולר שהם 20 אחוז מהמוסכם. בזמנו השקיעה המשלה בתשתית המספנה 22 מיליון דולר כדי שהמפעל יוכל לתקן אניות גדולות של „צים" והשקעה נעשתה לדבריו בתיאום עם הנהלת „צים".

בן־נון טען עוד שהסכם נקבע מחיר תיקונים מבוסס על ממוצע מחירי תיקונים של ארבע מספנות יבולה לעמוד במחיר זה ובאשר ללוח הזמנים של התיקונים אומרים מילאה המספנה התחייבויותיה. הוא הדגיש שהבי השבי תיקן באחרונה במהירות וביעילות מירבית את. אניותיו המספנה זכתה לשבחים ממפקח הצי.

דובר „צים" אליהו שרגאי הגיב שההסכם אשר נחתם בזמנו כולל סעיף המחייב את המספנה הישראלית לעמוד בתורות זה במחיר, סיב תיקונים ולוח הזמנים הוא לא עמדה בתנאי סעיף זה. עד אשתקד לא היתה המספנה מסוגלת לתקן אניות מכולה גדולות ובאשר הודיעה ל„צים" אחר כך שתוכל לקלוט את האניות, הוזמנו אליה שלוש אניות מכולה. „צים" נאלצה לשלם בעד תיקוני אניות אלה 140 אחוז יותר מאשר בחוגג קונג.

מלבד זאת בשל בעיות פנימיות של המספנה לא היתה שמירה על לוח הזמנים ולחברת הספנות נגרמו נזקים קיפים שקשה לאמוד אותם מלבד המחיר המופרז בעד התיקונים.

★ הרכבת בציר תל אביב־אשקלון תופעל מחדש לאחר שהתקבל בכנסת חוק איחוד הרכבת הרשות הנמלים במסגרתו ישקמו מסילות קיימות. כך מסר אתמול השר חיים קורפו.

★ חמש שנות מאסר בפועל נגזרו אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב על מוחמד דיתון (28) מלוד, שהודשע בקנייית כלי נשק גנובים מצה"ל ומכירתם לערבי שסיפק אותם לאנשי ארגון החזית העממית.

עלייה באיידס בקרב „אזרחים מהוגנים"

מאת רנקה חרניש, מומחית „דבר"

הסטטיסטיקות האחרונות מראות עלייה באיידס בקרב „האזרחים המהוגנים" – ההטרוסקסואלים, וירידה משמעותית במספר חולי האיידס ההומוסקסואלים בעולם – כך סיון ועד האגודה לשמירת זכויות הפרט, שיצא אתמול בגיבור של הבחורות שהשמיעו באגודה הפרופסורים אב הרל וצבי בנמאיר בפגישה עיתונאים לפיהן „הקהילה ההומוסקסואלית לא שיגתה את התנהגותה המינית בעקבות מגיפת האיידס".

הפרופסורים ומנהיגי כ„מגמות חסרות אזרחיות" [illegible] בכתבי חולים אחרים ולא ב„קהלן" [illegible] בשיחה עם סופרת „דבר" הביע פרופ' בנמאיר צער על תגובת הדוח. הוא אמר כי דבריו הובדים שאמר פרופ' הרל במסיבת העיתונאים „הם המצאים של המחקר שעשיתי".

הוא סבור כי אין הדוח על הפסקת שיתוף הפעולה עם בית החולים „קפלן" אינו במקום. „זו תהיה פעולה על גבם של אנשים המצאים בסיכון גבוה", אמר פרופ' בנמאיר וציין כי היחס ב„קפלן" לאנשים המצאים בסיכון איידס יוצא מן הכלל.

הדוח וקובע כי „היחס ברור שהאיידס אינו נכס יחודי לקבוצת ההומוסקסואלים, הנרקומנים והזונות, אלא נפוץ גם היחס בקרב האזרחים המהוגנים".

ועד האגודה לשמירת זכויות הפרט משתף פעולה עם בית החולים „קפלן" כך סיון ועד האגודה ונעשית עבודת מחקר. בעקבות הצהרות של הפרופסורים הרל ובנמאיר סיון ועדר כי שיתוף פעולה בין נרצל „בגד הקהילה ההומוסקסואלית ולניסיון לקדם בציניות את מחקרם על גל חדות הציבור מהאיידס".

בן 85 נחנק למוות בדירתו בגלל אש מתנור־חימום

מאת יוחנן לוי, סופר „דבר" בירושלים

ישיש בן 85 נחנק אתמול למוות לאחר שפרצה שריפה בדירתו בשכונת תלפיות בירושלים מתנור חימום חשמלי.

ר"ר ולנטין גלבר התגורר לבדו בדירה בחדר בית"ר בשכונה. סמוך לשעה 6.15 בבוקר חשו שכניו בריח עשן מדירה. הם הזעיקו את מכבי האש אשר הגיעו למקום תוך חמש דקות, פרצו לדירה דרך חלון ולת הכניסה הראשית כשהם הבושים בסמכות נגד העשן הסמיך. הם מצאו את הישיש שוכב על גבו בחדר האמבטיה כלי הכחרה. הוא הועבר לבית החולים שם נקבע מותו.

בדיקה מצאו חתכי מכבי האש שמתה תנורי חשמל. הבדיקה היא כי בעת הדליקה פעלו שלושה. כפי הראה אחד הנוערים היה קרוב מדי למיטה ובעת שר"ר גלבר ישן פרצה אש כלי שרגיש בכך. הוא התעורר לאחר שהעשן מילא את הדדר ונישם כנראה להגיע לחדר האמבטיה שם התמוטט.

מפקד כבאי ירושלים מפסר יחזרה כהן אמר כי כנראה פרצה האש לפחות שעה לפני שהודעקו אנשיו.

שמאי דורש ביטול ביתן ההסתד' במרכז הירידים

קובל על העלות: מיליון וחצי דולר

מאת חיים ביאור
סופר „דבר"

ראש סיעת הליכוד בהסתדרות, ח"כ יעקב שמאי, דורש לבטל החלטה שקיבלה לדבריו ההסתדרות, לחזרים כמיליון וחצי דולר להקמת ביתן במרכז הירידים בתל אביב. שיציג את הישגי ההסתדרות במסגרת תערוכת שנת ה־40 למדינה.

בפנייתו למנכ"ל הסתדרות, נפתלי בלומנטל, טען ח"כ שמאי כי „הפנייה משאבים אדירים למעולה ראותנית חסרת תכלית בשעה שמפעלי ההסתדרות קרסים בזה אחרי זה ואלפי עובדים מפוטרים, היא שערורייה שאין כדוגמתה".

על פי חישוביו של ראש סיעת הליכוד, בעלות הקמת הביתן אפשר לממן את שכרם של כ־4,000 עובדים בתרידאן, טולל בונה אל־אנס ומפעלים הסתדרותיים אחרים.

דובר ההסתדרות אמר אתמול בתגובה לפניית „דבר" כי אינו מאשר ואינו מכחיש את הסכום שנקב ח"כ שמאי כעלות הקמתו של הביתן. הוא הוסיף שבימים הקרובים תיבדק שוב הסוגייה כולה ותתקבל החלטה בהתאם.

★ מזכיר מועצת פועלי חיפה משה ורסון שלח אתמול מברק ברכה לאברהם בן־שבת על היבחרו מחדש ליו"ר. הקמבקת הקמרים בחיפה, כמרכז לאבר, בין המפר: „קבלו נא את ברכותי הלבביות על בחירתכם מחדש לתפקיד חשוב זה לקידום התיבוך ושיפור מעמדו של המורה מצריך את האמון הרב שבו זכיתם".

★ מבוניות רבו הזולו לצרכן הישראלי ב־600 עד 3,000 שקל המכונית בעקבות ירידה של 25 אחוז בנתח־השוק של החברה בארץ אשתקד. הזולה הביאה לעליה מידית בביקוש.

דובק לא ישבש את ההסכם

ירידה של 15 אחוז בצריכת סיגריות מתוצרת הארץ חלה בעקבות השיבושים בהספקתן על־ידי דובק – על־פי סיכומים ארעיים שנערכו במפעל השבוע. לטופר „דבר" נודע כי על־יסוד מנאצים אלה הגיעו אנשי דובק למסקנה שאינם יכולים עוד לשבש את הספקת הסיגריות בשום תנאי.

בתוגי הענף מעריכים כי ממוצית מוצרכים עבור לתוצרת־חוץ והיתר הפסיקו כנראה לעשן. עם זאת יתכן כי חלק מהירידה נובע מצריכת סיגריות שנאגרו במהלך המשבר ומיד אחריו. נראה כי סיכומים סופיים ייעשו רק בעוד שבועיים.

הון „מקפת" גדל ב־8%

מאת סופר „דבר"

ההון הצבור של קרן הפנסיה „מקפת" הגיע בסוף שנת 87' ל־2.34 מיליארד שקל, לעומת 1.86 מיליארד שנה קודם – גידול ריאלי של שמונה אחוזים.

מנכ"ל הקרן, עו"ד יצחק שילון, ציין שגידול ההון נובע מהפרש הגיכר בין הגבייה לבין הנתצאה לפנסיה. ב־87' נבחה „מקפת" דמי גמולים בסך 132 מיליון שקל ואילו תשלומי הפנסיה לגמלאיה הסתכמו ב־87 מיליון שקל. מספר הגמלאים בקרן גדל בשנת 87' בשיעור של 9.7 אחוזים הגיע ל־11,500.

★ 30 מדינה אשפה נאספו במבצע ניקיון שערכו בימים אלה מע"צ בכביש יד מרדכי־אופקים. המבצע עלה למע"צ 250,000 שקל והוא יימשך וחדש.

„אל תזרקו אותנו לרחוב"

(יוסי ליבוביץ). – „לא ניתן לסגור את יד נתן" ו„אל תזרקו אותנו לרחוב" – סיסמאות אלה קראו אתמול בשעות אחה"צ עשרות תלמידי בית הספר ההנדסי־הקלאי יד־נתן בגליל המערבי בהפגנה שקיימו בצומת מזרע שעל כביש עכו־צפת. התלמידים הגיעו לצומת עם טרקטורים ופלטפורמות, שיבשו את התנועה בכך שעברו על הכביש הראשי הלוך ושוב. השתרך סור ארוך של מכוניות, אולם הנהגים קיבלו את ההפגנה בהבנה. עשרות התלמידים, בגילאי 15־17, הפגינו נגד החלטת משרד החינוך לסגור את בית־הספר בסוף שנת הלימודים (צילום אורי נבו)

אלפים באים לפסח ולפסחא

מאת חיים מרשיבו, סופר „דבר" לענייני תיירות

לקראת פסח יבואו לישראל אלפים רבים של תיירים וצליינים לחוג כאן את פסח ואת הפסחא החלים במעבר מקביל. חברות תעופה וסיטור סיטות מיוחדות.

במקביל יש יציאות ישראלים לחו"ל, אולם לא בהיקה גדולה. הרבה יוצאים לארצות אירופה ולאר"ב.

אל על הוסיפה 20 סיטות מיוחדות, רובן מאירופה ומעוטן מאר"ב. כ־ן הימים עד חג אמורים לבוא במטוסי אל על 36,000 נוסעים לעומת 34,000 שבאו בתקופה זו אשתקד. במקביל ייצאו מהארץ בימים אלה 31,000 נוסעים לעומת 23,000 אשתקד.

סוויסאייר הוסיפה שמונה סיטות מיוחדות והתפרסה במסוסים גבוהה. גם לופטהנזה הוסיפה שלוש סיטות והחליפה מטוסים קטנים בגדולים יותר כדי לענות על הביקוש.

אשר למלונות, גם אם היו ביטולים מחו"ל, המדרים נתפסו בידי ישראלים הנהגים לבלות כך את החג. באילת, באיזור ים המלח, בטבריה ובתל־אביב המצב טוב יותר התפוסה במרבית המלונות גבוהה, אם כי עדיין ניתן להשיג מקומות. בירושלים המצב טוב פחות, אך גם שם התפוסה בפסח תהיה טובה למדי.

בינתיים קיימת אי־ודאות בקשר לבואם של תיירים באפריל־מאי: עדיין אין הזמנות רבות.

יצוינן כי יש יותר ביטולים מתיירים יהודיים מאר"ב בעוד נוצרים מאר"ב ומארצות אירופה ממשיכים לבוא. אנשי התיירות מקווים כי אם תימשך הרגיעה היחסית בשטחים עשוי הדבר להגדיל את תנועת התיירים לארץ.

„הצבאיות בשנות ה־40 היתה אמצעי לצרכים פוליטיים"

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

הדיבוק שהתפתח בשנות ה־40 על דמותן של הבאה המעמד המרתה הצבאיה בין מנדרי „הגנה" (מפלגתי הבריטי) ובין „בלא מרים" (לוחמי הפלמ"ח), הביא בתוליך הדגמנותה של המרינה להתפתחותה של הצבאיות הבריטית הלשיה, אשר נמנה לראות את הדרך הצבאית כדרך מוסכמת לעצמה הבריטי. עימן הדמנדי הישוב היהודי בארץ ישראל.

קריאה זו הסביר אתמול אורי בן־אליעזר, מחבר „הפוליטיקה הצבאית הבריטית ואל־אביב", בהרצאה על „הפוליטיקה" של ביצוע צבאי המשמעותה בשנות הדיכאון ומלחמת העולם ה־II. השנים המעצבות 1945 – 1955" הצעתך על ידי המכון לחקר הבינומת באוניברסיטת תל־אביב. עד אותה תקופה ידעה הצבאיות הבריטית לחזון במגמות תוך ניסיון לשנות את הבעיות שהעיבו בדרכי שלום. הצבאיות, מקום בן אליעזר, הסבה את הביקר לעיסוק בפוליטיקה ולא בצבאות.

לדבריו הבינומת בין מנהיגי הפלמ"ח ששמר את הדגש על הצבאיות, הלאיות ותנועתיות לבין הדיגלים בשיטה הבריטית, של צבא סדיר, בעל שרשים של סדר וממשמע, לא היה רק ויכוח עקרוני, אלא מאבק בין שתי קבוצות שרצו להשיג לעצמם הכרה ויחסה בשטח. יחודי הם בתוך ויכוח פוליטי בין שתי הנטיות, מפאי האגדות העבודה הרמים, אשר רצו בצבאיות משהב שאפשר לנצלו לצרכים פוליטיים. ויכוח זה, שהגיע לשיאו במלחמת הגבולות בתקופת מלחמת השחרור ובפירוק הפלמ"ח ובמלחמת „הלל־יל־בן־מרדכי", שלל את הדרך לכיתוקה של „הממלכתיות", שהגיעה בעודו מעשי ומקלי הגדה האחת של הצבאיות הבריטית לתקופת מה בלבד.

דר' אריה כוכבי, פרופ' לפוליטיקה בשאלת ארץ ישראל, כי בניגוד לדעה הרווחת, מסמכים בריטיים מאותה תקופה מעידים כי לעלייה הבלתי־ליגלית לארץ ישראל ולכניית העקרים באזרחה הייתה השפעה שלית בלבד על מחלוקת הבריטים לסיים את המנדט בארץ ישראל. גם פרשת האניה „אקסודוס", שעוררה סערה בדעת הקהל העולמית, לא השפיעה לשעתו של מרכבי, על עיצוב המדיניות הבריטית בשאלת ארץ ישראל.

המועצה האזורית עמק חפר
אבלה על פטירתה ללא עת של
טובה בן־שדה ז"ל
מעובדות מערכת החינוך
עמוס דגני
ראש המועצה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
חיים שפיגלר
ביום חמישי 24.3.88 בשעה 14.00 נעלה לבית הקברות לגילוי המצבה. בשעה 14.30 נקיים אזכרה באולם יד לבנים ולנופלים.
מוקירי זכרו מחמנים.
משפחת שפיגלר
ובית שמיר

המחלקה לחשבלה גבוהה
מתאבלים מרה עם הילקה מאתנו באורח טרגי
ד"ר אברהם דניאל ז"ל
מרצה בחוג לימודי עבודה באוניברסיטת ת"א
איש אשכולות, בר אוריין וצנוע הליכות
שמעון אביזמר
יו"ר המחלקה

למשפחת ד"ר אברהם דניאל
אתכם באבלכם הכבד
על מות היקר באדם
שתרם רבות למוסדנו
המכון אפריראסיאני

למשפחת דניאל
משתתפים באבלכם הכבד
על פטירתו ללא עת של חברנו
ד"ר אברהם דניאל ז"ל
צוות המרכז לימודי קאוברציה
ועניני עבודה לאפל"ם, סנרד וברטוגל

סמיר אפעל ויד מבנקין
על עובדיו ותלמידיו
משתתפים באבל המשפחה על מותו הטראגי של
אברהם דניאל ז"ל
שהיה לנו מופת בתרומתו ובהליכותיו

ביום ראשון ט' בניסן תשמ"ח ה־27.3.88 נקיים
טקס גילוי מצבה
לאמנו וסבתנו
ליפשה רשב"א ז"ל
נעלה לקברה של אחותנו
נאוה רשב"א ז"ל
במלאת שנתיים לפטירתה
מתאספים בשעה 12.30 בשער בית העלמין בכפר סמיר.
המשפחה

אנו מודיעים בצער רב על פטירת חברנו
אהרון לנדסברג
ההלוויה תתקיים היום, יום ד' ה' בניסן תשמ"ח 23.3.88 בשעה 15.00 בקיבוץ תל־יוסף
אשתו רבקה
בניו: אבי וחנה, רפי ועדה
אביהו
נכדיה: גליה, עדי, אהוד, אילת וגבה
ובית תל־יוסף

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	7	1 –	בהיר
אמסטרדם	5	16 –	מעונן
באנגקוק	20	32 –	בהיר
הלסינקי	5	1 –	מעונן
הונג קונג	18	19 –	נשום
רומא	4	9 –	נשום
לונדון	11	20 –	מעונן
מוסקבה	5	12 –	נשום
מרוקו	14	0 –	בהיר
קופנהגן	15	27 –	נשום
לוגנו	7	13 –	מעונן
ליסבון	1	17 –	מעונן
מדריד	7	19 –	מעונן
מנילה	18	29 –	בהיר
ניו יורק	7	1 –	בהיר
סאו פאולו	16	26 –	מעונן
פאריס	8	14 –	בהיר
פרנקפורט	7	15 –	נשום
ציריך	2	7 –	נשום
ריו דה ז'נרו	20	30 –	בהיר
שטוקהולם	0	2 –	שלג
שיקאגו	4	3 –	מעונן

swissair

מפלגת העבודה הישראלית
המרכז
ישיבת מרכז מורחבת
חברי המרכז, צירי הועידה ופעילי המפלגה בסניפים
מוזמנים לישיבת מרכז מורחבת
אשר תתקיים ביום חמישי, ו' ניסן תשמ"ח – 24.3.88 בשעה 14.00 בהיכל התרבות בתל־אביב
סדר היום:
א. בחירת יושב־ראש מפלגת העבודה;
ב. מטה הבחירות – אישור והיערכות;
ג. דיון מדיני – על רקע ההתפתחויות האחרונות;
בברכה,
עוזי ברעם

הורים, לבנים ובנות חריגים
ביזמת צוות כפר עידוד,
ועדת ששינסקי לרפורמה במס הכנסה מציעה להרחיב את הגדרת הנתנים מהקלות במס.
במסגרת ההגדרה, ייכללו בנוסף על מפגרים, גם בנים ובנות חריגים.
הנהלת כפר הנופש עידוד תשמח לשלוח לכל ההורים הפונים אלינו את פירוט ההצעה לעיונם.
בברכה,
יצחק יצחקי
כפר עידוד
בית לנוער בלתי משתלב ר.מ.ב.
רחוב בר טוביה 10, תל־אביב, 03־238189.

לחברנו נחום פסה ומשפחתו
משתתפים באבלם על מות הנכד
צח ז"ל
תנחומים לבני המשפחה
הסתדרות הגימלאים
המרכז

במלאת שלושים לפטירתו של חברנו
צבי נצר ז"ל
נעלה לבית העלמין בגבע לגילוי המצבה
ביום ה' ו' בניסן תשמ"ח 24.3.88 בשעה 16.00
דברים לזכרו במועדון בשעה 16.30
המשפחה
ובית גבע

מפלגת העבודה הישראלית
המשמרת הצעירה
היום, יום ד' 23.3.88 ותקיים
ישיבת מרכז המשמרת
בשעה 16.00 באולם חישיבות שבבית מפלגת העבודה
רח' הירקון 110
סדר היום:
1. בחירת מועמד המשמרת הצעירה לרשימת המפלגה לכנסת ה־12
2. הרמת כוסית לקראת חג הפסח
3. שונות
ברכות לעמיתינו המוריים עם מנחתם
בברכה
ועדת הבחירות

במלאת שנה לפטירת יקירנו
יעקב בלשן ז"ל
נתייחד עם זכרו, ביום ה' ו' בניסן 24.3.88 בשעה 15.00 בבית העלמין סגולה בפתח־תקוה.
המשפחה

דבר היום

בין הפטיש והאדן

מי אמר שמשטרה ישראל אינה יכולה לחקור את עצמה הנה, רק מתגלה חשד לעבירה בצמרת המשטרה, ומייד מתמנים שניים מבכירי המשרד (עוזרו של השר לתפקידים מיוחדים, ניצב בדימוס) והמטה הארצי (תת־ניצב, עוזר ראש אגף החקירות) להקור ואולי גם להמליץ על הגשת תביעה פלילית נגד העבריין לכאורה, בכיר ככל שיהיה. למרבה הצער, אין מדובר בפרשה של שחיתות או אלימות, מחסוג המוטח לעתים באנשי המשטרה, לא רחוקה בצדק. הנושא הוא מבקר המשטרה הד"ר שחיבר על פעולותיה.

הסכסוך בין צמרת לובשי המדים הכחולים בראשות המפכ"ל דוד קראוס לבין המבקר אברהם אדן בבר נסק מבסיסו המנהלי הגיע לגבהים מסחררים. אם קראוס מאיים בתביעה פלילית נגד אדן, משום שהמבקר נואש מלהיוועץ בניצבים בשירות פעיל ופנה לניצב בדימוס, כי אז אולי יוכל עוזרו של אדן, שהוא קצין־משטרה בכיר ופעיל, לעצור את המפכ"ל בגין הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו. את הקטע הזה בהצגה המשטרתית יכול וצריך שר־המשטרה להוריד מהבמה. לא שמענו שהמשטרה תקיה העברת חומר סודי לגורמים שאינם מוסמכים לכך כאשר מי שחודה בכך במרפיו, עוד לפני ארבע שנים, היה אריאל שרון, הנוכה מסלחנות משטרתית גם בקבלו שוחות־הנאה שהיו מסבכות שופטים, עיתונאים ושוטרים.

קל להבין את המצוקה שאליה נקלע השר ר"ל הר־אלוף בדימוס הביא עימו למשרד־המשטרה קצינים בכירים שפרשו מצה"ל, אל"מ־במילואים גד אבינר כמנכ"ל ואת אדן עצמו, כמבקר. אדן היה בן־חסותו של הרמטכ"ל ר"ל, שקידם אותו לדרגת אלוף ונשען עליו מדיסחים פנימיים במטכ"ל בפלחמת ההתשה. המינוי למבקר המשטרה גאל את האלוף־בדימוס אדן ממצב שבו לא היה לשירותיו ביקוש תובעני. אדן, שהתייחס לכך כאל תפקיד ולא כאל חסד, ביקש לעשות את מלאכתו נאמנה, עד כדי שיכחת הפרשנויות השונות שיש למושג הנאמנות בפוליטיקה. הוא הכביד על ר"ל בפרשת נציב שירות בתי־הסוהר רפי טיסה כעת – ולמעשה זה חודשים רבים – הוא אינו מרפה מהוקעת ליקויים בתיפקוד המשטרה. לעומתו מתמרמר המפכ"ל על הדרך המכלילה שעושה אדן מהמיצאים אל המסקנות. זה אמנם טבעה של ביקורת, הבודקת מדגמית ומפרשת כללנית, אבל ניתן להבין לדחוף הנטערת של רב־ניצב קראוס, המפקד בהצלחה, בסך־הכל, על משטרה עמוסת־משימות בתקופה קשה. בתוך, בין פטישו ההולם של המפכ"ל לבין המבקר הסופג את המהלומות, נמצא השר הממונה על שניהם. תמיכתו נתונה בביתר למפכ"ל ומרמזת כי ימי אדן במשרד המשטרה קצרים.

אילוץ אדן לפרוש לא יהיה נצחון אמיתי למפכ"ל. היעד המשמעותי צריך להיות ביטוס אמינותו של פיקוד המשטרה ואמון הציבור בו. ההתנפלות על הביקורת, גם אם היא כללנית, מרחיקה את השגת היעד.

בגנות המבוכה

מאת יעל פישביין

כדי להבין את סבך הבעיות שלנו יש קודם כל ללמוד אותן, ואין מוסד שיכול ללמד אותן טוב יותר מבית־הספר

אם מישהו השלה את עצמו שהמורים מסוגלים לחנך את דור העתיד לחסלו־ראטיה, בא יום הלאומי הנוכחי והוכיח לו שטעה טעמם מרה. הגל שטף גם את בשטחי. דקל את ערכיהם האמנאים ופיזבב, מעבר עיסת הסיסמאות הציוניות השגורות על פיהם, את האימה עם המבוכה.

בביטוס חירום של מחנכים שהתקיים באחרונה בתיאטרון הקאמרי יצא ס. יזהר חוצץ נגד מבוכת המחנכים. „מורה מבולבל בכיתה יוצר עוינות ועוינות יוצרת הקצבה", טען הציע „להפוך את חוד המרים לחידת ויכוח", כדי שהמורים יזרדו את מחשבותיהם, יתמודדו ביום לבין עצמם על הבנת מה שקורה הלום בשטחים ולא יעמגמו באחני תלמידיהם אמירות שחוקות, הלקחות ממשנת הקונסנזוס.

בלעג תקף את „המיללים האלה", קרי: אנשי החינוך הבוכים על הרס ערכי הסמאניסטים של הנוער, וקרא למורים לנקוט עמדה: שלום עם הפלשתינאים או המשך המלחמה אתם.

כריגל הוא הצליח להרגיז. בלובי של התיאטרון עמדו מורים והתוכחו על דבריו. למי שיודע מה קורה היום בחדרי מורים די ברור, שרק מעטים יעזו להיענות לקריאתו. המורים אינם עשויים מקשה אחת, רעותיהם ולוקות לא פחות מרעותיו של הציבור הלא־מחנך, המידע העומד לרשותם אינו עשיר ואף לא מהימן יותר, וגם הם מוכנים לחזור על הביקורת השגורה, ש„התקשורת מראה רק את השלילי" ו„העתונאים כותבים רק על מה שמתחשק להם".

אין זה מציאותי לצפות, כמו שמצפה יזהר, ששמונים־וחמישה אלף אנשי חינוך יקומו ויציגו את האפשרויות של פתרון הסכסוך בדרך הפשוטה: „יש צד אחד המציע סיכוי וצד אחר המציע התנגחות ודיבדון ההתנגחות הזאת". יתירה מזו, כשהיחידה לדמוקראטיה במשרד החינוך הציעה את דברי יזהר כגירוי לויכוח בין מנהלים, היו לא מעטים בקרב אנשי החינוך שתקפו את היחידה, על שהעזה להשתמש בדבריו, וראו בכך גילוי מובהק של „שמאלנות" מגונה.

כל נסיון להפוך את חדרי המורים לכנסת זוטא, נידון לכשלון. מה שלא עושים הנבחרים לא יעשו המחנכים.

באותו כינוס הציע פרופסור יהושפט הרכבי דרך משלו להתמודד עם האקטואליה בבתי־הספר. הרכבי הציע למורים ללמוד וללמד את תולדות הסכסוך הישראלי־ערבי ואת מכשלות החשיבה שאיפיינו את הצדדים בסכסוך. למשל, התנוה ש„ההצלחה תלויה רק בנו ובמידה שבה נהיה מאוחדים" או ההנחה שצד אחד יכול לקבוע מי ייצג את הצד האחר במו"מ. הרכבי מתח ביקורת קשה על הצגת ההתקוממות בשטחים כהפתעה וטען שהדיבור בציבור הוא שטריאיות איננה סידרה של מהלכים ותגובותיהם, אלא סידרה של הימורים גרועים או טובים. „אנחנו חיים במרינת הסוטו, העליה היא טוטו, השטחים טוטו ואין צורך בדיון רציני על מדיניות". הצעתו: להפוך את התפישות המדיניות לחומר לימוד, את הנישות הפוליטיות לחומר דיון וכך להעשיר הן את עולמם של המורים הן את עולמם של התלמידים. במקום ויכוח על עמדות תוך יידוי סיסמאות – דיון בעובדות הבידודשן.

בין שתי ההצעות, של יזהר ושל הרכבי, פשוט יותר למעשה החינוך ללמד בדרכו של הרכבי. למערכת החינוך יש תפקיד שאין עליו עוררין: ללמד, והיא חייבת למלא אותו בכל האמצעים שברשותה. בימים אלה התבשרנו, ששר החינוך יצחק נבון החליט שהטלוויזיה והלימודיה יתיחס למשימה החשובה של הבהרת מושגים בחדשות באמצעות תכנית מיוחדת, שתשודר לפני או אחרי „ערב חדש".

בעולם המערבי, אף שאין שם בעיית שטחים או בעיה פלשתינאית, דנים חוקרים כבר שנים בסוגיה הקשה, כיצד יתמודד בית־הספר עם המשימה של חינוך לדמוקראטיה. הבעיה היא שכבל שהחברה המודרנית נעשית מסובכת יותר, קשה יותר להגיד את אזרחיה להיות אזרחים דמוקראטיים. המסוגלים לנקוט עמדה שפויה בבעיות שנויות במחלוקת. כדי להבין את סבך הבעיות של העולם המודרני יש ללמד אותן קודם כל, ואין מוסד שיכול ללמד אותן טוב יותר מבית־הספר. אם בית־הספר דוחה את המשימה הזאת, עלולים האחרים ליפול, כמוך קל, במלתעות הפוליטיקאים. קשה ללמד בעיות שנויות במחלוקת אבל אין זה בלתי אפשרי. עלכ"ליפנים זה מעשה פורה יותר מהויכוחים הפשטניים, שאפשר לשמוע באחרונה, בין אנשי חינוך ובין תלמידים.

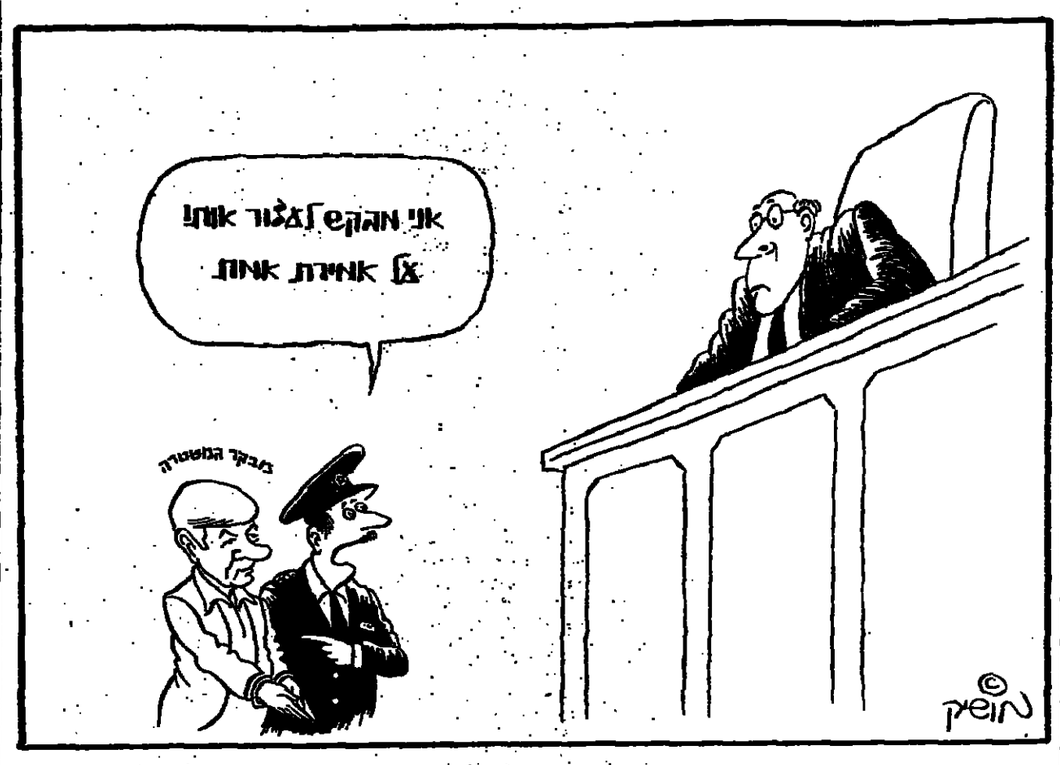

בזווית חדה/ חגי אשד

לא לפרוש עכשיו

כל עוד לא יסכימו הסובייטים והירדנים לתכנית שולץ אין על מה לפרוש מהממשלה

עכשיו זה מאוחר מדי או מוקדם מדי. הכוונה להצעה שמפלגת העבודה תפרוש מן הממשלה. עכשיו צריך שר הבטחון יצחק רבין להשלים את המלאכה נגד התקוממות בשטחים. אם מפלגת העבודה תפרוש עכשיו מהממשלה ייראה הדבר כהודאה בכשלונו של שר הבטחון במילוי תפקידו וכהיתעות מפלגת העבודה מלהיות מפלגת השלום והבטחון גם יחד. אפשר להוסיף נימוקים אחרים, גם הם כבדי־משקל, לרחיית ההצעה של כמה מחברי־מפלגת העבודה, האוהדיה, לפרוש עכשיו מן הממשלה, וזאת כדי לבטוח בנקיון כפיים במערכת הבחירות שכבר החלה. מפלגת העבודה איננה מפלגה של כפיים רחוצות. היא, כפי ששמה מעיד עליה, מפלגה שעושה את המלאכה בשתי ידיה. יד אחת מקדמת את השלום ויד אחת שוקדת על קיום הבטחון. זה מה שהיא עושה וזה מה שהיא צריכה לעשות. וגם להיראות כמי שעושה את שני הדברים גם יחד. לא זה בלי זה. אבל יש עוד נימוקים. גם שליליים וגם חיוביים.

תהליך השלום כולו, ותוכנית שולץ בפרט, לא הבשילו עד כדי הכרעה ישראלית סופית לגביהם, לא רק באשמת יצחק שמיר. גם המלך חוסיין מעכב את התהליך והמפתח לקידומו נמצא עכשיו בידי הסוביטים. רק בתום פגישת שולץ־שוואדנדזה, המתקיימת בימים אלה בוושינגטון, אפשר יהיה לדעת אם הסוביטים מוכנים לוותר על התנאים המכשילים לכינוס ועידת שלום, שאינם קבילים לא על האמריקאים וגם לא על מפלגת העבודה. בעיקר התנאי של שיתוף אש"ף בוועידה כפארסנר מלא ושווה (גם המלך חוסיין הצטרף עכשיו אל התובעים זאת), וגם התנאי שיהיו לוועידה סמכויות של התערבות וכפיה במהלך המשא־ומתן הישיר, האמור להתנהל בוועידה הדו־צדדית הישראלית־ירדנית (בהשתתפות נציגים פלשתינאים מוסכמים). המלך חוסיין יצטרך לחזור לעמדותיו הקודמות, הכלולות בהסכם שסוכם בלונדון, באפריל 1987, בינו לבין שמעון פרס, כדי שהוועידה תוכל להתכנס בהסכמת ישראל.

כל עוד לא יסכימו הסוביטים לתוכנית שולץ, ובעקבותיהם גם הירדנים, אין על מה לפרוש מהממשלה. גם מפלגת העבודה לא תסכים בתנאים אלה לבינטוסה של ועידה בינלאומית. מה עוד שהמלך חוסיין אינו צודק בתכסיסי ההמתנה והרוויה שלו – להחליט רק אחרי שהקבינט יחליט (ידוע מראש כי כל החלטה תהיה עכשיו החלטה של „תיקו") ורק אחרי שיצחק שמיר ישיב ב„הן" או ב„לא" על תוכנית שולץ. המלך חוסיין בא על מיפוקו בחדישתו העיקרית לגבי תהליך השלום – היינו, כינוס ועידה בינלאומית, במתכונת שהוא הציע. עכשיו הסכימו גם הנשיא רייגן ושר החוץ שולץ לדרישה הירדנית העיקרית הזאת, לצורת הסתייגויותיהם המשמעותיים ממנה. מן הבין אימא שהמלך חוסיין יהיה הכשיר הראשון על „תוכנית שולץ", משום שהיא תשורה לפי מידותיו ויש בה היענות לדרישותיו. אם המלך חוסיין ישיב בחיוב, ביחד עם הסוביטים, יגבר ממילא הלחץ על יצחק שמיר להצטרף להסכמתם. אם הוא יסרב, תהיה זאת עילה מצוינת וכמעט הכרחית לפרישה מהממשלה, שבראשה עומד סרבן שלום במלוא מובן המלה. עכשיו עדיין אי־אפשר לומר זאת בפה מלא. מה עוד שגם הנשיא רייגן עצמו נמנע מלהאשים את יצחק שמיר בלשון קטגורית וקבע ששמיר לא אמר „לא" לתוכנית שולץ. גם האמריקאים מבינים כי הסוביטים והירדנים צריכים להשיב על תוכניתם לפני ישראל.

במערכת הבחירות שכבר החלה יטולה מפלגת העבודה להאשים את יצחק שמיר בפה מלא בהחמצת ההזדמנות ההיסטורית במאי 1987. כבר עכשיו ברור לעין כי הסכם חוסיין־פרס היה עדיף עשרת מונים מתוכנית שולץ הנוכחית. לזכותו של המלך חוסיין ייאמר, שהוא הסכים אז למשא־ומתן ישיר עם ישראל, בלי תנאים מוקדמים על מהות ההסכם. זו עובדה חד וכות שאי־אפשר לשלול ממנו. היתה זאת אולי הפעם היחידה שהמלך חוסיין לא החמיץ הזדמנות ולא טעה בהכרעותיו, ודווקא יצחק שמיר היה זה שדחה את הדיון בהזדמנות ההיסטורית. אולי היתה זאת הפעם היחידה. אבל היא היתה. אסור לשכוח ולהשכיח את האמת הזאת. גם האמריקאים היו שותפים להסכם חוסיין־פרס, והיו אמורים להציע אותו כתוכנית אמריקאית – כ„תוכנית שולץ" מוקדמת יותר מהנוכחית. את הסיכוי הזה סיכלו הדר אנגס בשליחות חשאית מטעם יצחק שמיר. תהליך השלום היה יכול להיפתח או בתואר־נוהל בלתי כובלים לחלוטין – שלא כמו תוכנית שולץ הנוכחית – וגם למנוע את התקוממות בשטחים. לפחות לא בהיקף הנוכחי שלה. ההסכם ההוא היה בו פתח תקוה לשלום. סיכולו ההסכם סתם את הגולל על התקוה והשליט את הייאוש שהגית את להבת ההתקוממות.

את ההתקוממות הזאת אין מנוס מלרכוב עכשיו, בכל האמצעים הדרושים, לפחות הצער הם יחמיצו יותר ויותר. זו מלאכה לא נעימה וקרוב לוודאי שאפשר היה להמנע ממנה אילו קדם השלום בעוד מועד, לפני כשנה. אבל מפלגת העבודה מעולם לא נרתעה ממלאכות הכרחיות, גם אם הן לא־רצויות וגם אם הליכוד הוא האשם בהיווצרות ההכרח הזה שלא־רצוי. גם מבחינה אלקטוראלית אפשר וצריך להזכיר למחרים כי מפלגת העבודה היא מפלגת השלום והבטחון גם יחד. שמעון פרס יצר הדרגות יוצאות־מן־הכלל לקידום תהליך השלום עם ירדן ויצחק שמיר סירבו אותה. יצחק רבין צריך לתקן עכשיו בשטחים מה שקילקל יצחק שמיר, שרב בליטות תושבי השטחים יראו הלהר תקוה, ואלה הן ללהבה של התקוממות, שכל־כך קשה לכבותה.

אין כל צורך לפרוש מהממשלה כדי לומר את האמת על אשמתו ההיסטורית הכפולה של יצחק שמיר, ולוואי שמפלגת העבודה תצליח סוף־סוף לפרוח את פיה ולהשיב לתרעמלני הליכוד, המסייחים את האמת הזאת כל יום. אסור לפרוש מהממשלה כמי שנמס מן המערכה, שנכפתה עליונו באשמתו של יצחק שמיר ושאין מנוס מלעמוד בה. גם את האמת הזאת אפשר וצריך להגיד, בלי לפרוש עכשיו מהממשלה.

הציונות הישראלית מול הגולה

מאת יהודה גוטהלף

כל מי שסבור שהציונות סיימה את תפקידה צריך פשוט לשאול את עצמו מה יהיה מניין היהודים מחוץ לישראל בשלהי המאה

הציונות שרויה במשבר. נקודת הכובד זהה ממרכזיות ישראל, לעקרון של דרישים בין ישראל הגולה, ועתה הגענו לכך, שיש המבליטים את נחיתות ישראל, כביכול, לעומת המרכז היהודי בתפוצות טרגדות־הבריות. זו המסקנה של ברוך קימרלינג במאמרו ב„יהדות ומנגר", שנתתן לעיון ולמחקר מטעם האוניברסיטה העברית (ראה תמציתו ב„מינהגה מתמדת" מאת דניאל בן סימון, „דבר־השבוע", 4.3.88).

אנו למדים מתוכו, כי כוחו, השפעתו והלגיטימיות של המרכז היהודי בישראל „מצוי בסכנה אפס" מול המרכז היהודי האמריקאי; במאה השנים האחרונות הוקם מרכז יהודי חדש, המאפיל לא פעם על מרכזיותה של מדינת ישראל. בשנים הראשונות האירה ההצלחה פנים לציונות הישראלית, אך עתה „קשה מאוד לראות בציונות סיפור הצלחה חד־משמעי". נוצרו בישראל סתירות, מתחים פנימיים וקשיים, שאף מעבר לפערים בין האוטונומיה לבין התגשמותה. „מדינת ישראל לא הצליחה להתקבל לאיזור שבתוכו הוקמה". יהדי ישראל הם כיום הקבוצה היחודית היחידה בעולם, אשר על חבריה מרחפת סכנת הסמרה פיסית. הפחדוקטיביוצה של העם היהודי לא הצליחה, כי ישראל לא הצליחה ולא תצליח גם בעתיד הנראה לעין להשיג עצמאות כלכלית. היתה ציפיה שתקום בארץ ישראל חברה הרמונית תחת גג הציונות, הנה היא מצטיירת כיום כ„חברה שסועה בשסעים שונים, מעמדיים, אתניים, אידיאולוגיים (דתיים־חילוניים, ניצים־יונים, ימין ושמאל).

★

אין להתעלם מהתופעות השליליות, שברובן משקפות את המציאות, שהחמירה עקב „המהפך" ובעשור שלטונו של הליכוד, אולם אין צורך להכלה על כשלון הציונות, כביכול, לעומת תפארות הגלה ועתידותיה.

ספק אם תמצא בתולדות העמים אידיאה היסטורית, שנתגשמה במידה כה רבה ובזמן קצר כל־כך, כציונות. כמובן, תמיד תמצא פער בין האידיאל ובין המציאות, שהרי בתהליך ההתגשמות של הרעיון נוצרת מציאות חדשה, הנוקשה שהי לאידיאל.

הציונות נתגשמה משתי בחינות: השלילה והחיוב. אבות הציונות חזו עתיד קודר ליהדות בגולה. השואה היתה אומה יתר מתחדות הציונות הפסימית ביחוד. מאידך ניסוח, נתרבו יוזמי הציונות, שלא האמינו באפשרות הקמתה של מדינה יהודית. הנה זו קמה וגברה על כל האויבים שהתאבלו לקיומה. נקל לשער איך היה נראה מצבו של העם היהודי אחר השואה, אילולא זכה לתקומת ישראל. כלום יש ספק, כי אילו קמה המדינה קודם – ולו גם בגבולות המצומצמים של הגליל – היו ניצולים הרבה יותר יהודים את המוני היהודים, שנותרו לפליטה, קלטה ישראל ולא אה"ב, שמדי פעם בפעם נעלה שעדיה. המאכלוסיה ההמונית גדלה בזמן קצר פי חמישה ממדינה בזמן יסודה של המדינה. בישראל נתחולל תהליך של מודרניזציה מעבר למצוקות „הגלותיים", ומעורדים קבוצה שבזה בקרב אומות העולם, באה"ב, למשל, חלקם של היהודים בעילית האינטלקטואלית גדול פי ששה מחלקם באוכלוסיה.

ישראל, העניה באוצרות טבע, נוקקה בפיתוחה לחון ציבורי, יהודי ולא־יהודי. אך אפילו אה"ב העשירה המסוכה בראשית, קיומה ליבא הון מאידשה. ישראל לא הגיעה עדיין לעצמאות כלכלית, כי חלק ניכר מתקציבה מוקדש לצרכי הגנה על הארץ ועל עתיד האומה העברית. אילו בא יהודים רבים יותר משאירית הפליטה ומאמריקה, היינו חוזקים לאין ערוך יותר, היינו יכולים לצמצם את ההוצאות לצרכי בטחון והיינו מגיעים מהר יותר לעצמאות כלכלית.

האיזון הגיאוגרפי שבו שוכנת ישראל אינו נוח ביותר, אך היכן תמצא בתקופה הגרעינית מקום בטוח לעמים, כל שכן לעם היהודי, שהיה במאה העשרים קרבן להשמדה פיסית ולנ„טוייד רוחני. מניין היהודים בפולין לפני השואה היה כמניינם כיום במדינת ישראל. היש להשוות את כוח ההגנה של ישראל הריבונית למצבם של יהודי הגולה, הנתונים לשבטם ולחסדם של עמי־הרוב? אין נשקפת סכנת „השמדה קולקטיבית" ליהדי ישראל. נהפוך הוא, בכל המלחמות שנכפו עלינו ניצחנו, ולעולם לא יכלו יהודי ישראל כבאן לשבת. כלום זולת הסכנות הנשקפות ליהדי התפוצות?

אשרינו, כי זכינו לריכוז יהודי גדול בארה"ב, והיהודים נהנים מפלוראליזם הדרגתי (דתי). אך מי לידינו יתקע, כי במקום הפלוראליזם הדרגתי־דתי לא יגבר הדליך של „כור־היתוך" – לעיצוב עם אמריקאי אחיד, שיטמיע את בני ישראל, כשם שנטמעו יוצאי לאומים רבים? גם באירופה היה מרחב־מחיה לקיבוצים היהודיים במדינות רבות־לאומים. אולם לאחר שנתפוררו הקיסרויות וקמו לאומים נפרדים, מגובשים יותר, נתגלה כי יהודים השתייכו על יהודים ואתני ודתי הם יוצאי־דופן, מטרה נוחה לאנטישמיות. החינוך היהודי באמריקה, ש„אדם מייל ומטמא אינך אדם", לא יקים את יהדות של הקיבוץ היהודי כ„תפארה". חלק גדול מהציבור היהודי באה"ב אינו משתייך לא לאורתודוקסיה ואף לא לשמרנים ולרפורמים, חיקתם ליהדות קלושה ביותר.

הציונים שוללים את הגולה ולא יהודי הגולה. הם מתפללים, כי לא ייעלמו ולא ייטמעו (50־40־30 אחוז נישואי תערובת), שוריינו מקומם לתוספת משאבים חמריים ואנושיים מהגולה לארץ. אך הן שוללי הגולה והן מחייבי הגולה אינם יכולים להתעלם משקיעת הגולה. הקיבוצים היהודיים מצטמקים, אם מחמת דיכוי, ואם במיתת נשיקה. לאחר חורבן הבית השני היו כחמישה מיליון יהודים, ואף־על־פי־כן מנה העם היהודי בשלהי המאה ה־19 שני מיליונים בלבד – מחמת הרדיפות, ההשמדה והטמעה. מה יהיה מניין היהודים בשלהי המאה העשרים – מחוץ לעם ישראל בארצו?

לפלא בעיני, כי מקץ 40־50 שנה בלבד אחר מלחמת־העולם והשואה יש יהודים הסועים ליתרון המרכזים היהודיים בגולה על־פני הציונות המתגשמת בישראל. זה לא היה נכון בימי דובנוב, שחלם על אוטונומיה של הקיבוצים הגלותיים, שהיו כל מרכז יהודי תרש קם לאחר חורבן המרכז הקודם, כל שכן שאין עוד טעם לאמונה בנצח הגולה לאחר הפורענויות שפקדו את עמנו בדורות האחרונים.

היהודים, צאצאי הנביאים, האמינו ומאמינים בקידמה אנושית. אך איננו נלהבים ממנה, אם לאחר הישמדנו מתחת הדקיע, היא תופיע. היהודים היו בין חלוצי הקפיטאליזם, שבבר על הפיאודליזם הנחשל; הם היו בין חלוצי הסוציאליזם, שבא לגאול את העולם מעיוותי הקפיטאליזם. היהודים היו בעלי־בריתם של הליבראלים והסוציאליסטים, אך ברבות השנים נעשו קרבנות המשטרים הדשים, אם מטעמים אובייקטיביים (עיסוקם המיוחד של היהודים ביעודם החברתי וכו'), ואם מחמת רשע וחרון סובייקטיביים, אנטישמיים, המכוונים נגד השונה, היוצא־דופן.

בישראל אין עוד ניגוד בין האינטרס הלאומי לבין הקידמה. אדרבא, המעבר מקיבוץ גלויות לעם אחד מחייב את הנגמה השוויונית והשאיפה לחיסול פער מעמדי או עדתי – ואין כמוהו מעוניינים בשלום בין עמים שכנים, שהסכסוך ביניהם מעכב את התפתחותם, כי הוא גורם לבזבוז משאבים רבים, למלחמה ולחתגוננות.

(המשך הרישומה מחר)

אדן תחת אש צולבת (א)

לא מיישמים את דו"ח ועדת שמרון

מאת נתן רזעי

מה, באמת, כותב מבקר המשטרה אלוף (מיל.) אברהם אדן בדו"ח שעורר את ביקורתה של המשטרה?

הטיוטה של דו"ח אדן, שעניינו מחלקת חקירות הפנים של משטרת ישראל, התגוללה במשטרה מאז ה־25 במאי 1987 כאבן שאין לה הופכין. מבקר משרד המשטרה, האלוף (מיל.) אברהם אדן ציטה שיתקיים דיון רציני ומעמיק בעניינים שהעלה הדו"ח, אך מאום לא קרה. עד שהודלף המסמך לעיתונות. פתאום, הפלא ופלא, דרשו בכירי המשטרה לחקור – לא את המקרים המתוארים בדו"ח בבחירות אלא את הדולפת.

הביקורת שמרובר בה נפתחה בחודש יוני 1986 ונפרשה על פני התהליך כולו. נבדקו הנהלים, הפקודות וההנחיות שהוצאו ברמות השונות, נבדק ניתוב המידע בצורות מודיעין ובנתיבי פיקוד, נבדקו דרכי הטיפול במחוזות וברמת המטה הארצי על־ידי ראש אגף חקירות ומחלקת חקירות פנים. מטרת הביקורת היתה לברר איך ממלאת המשטרה את חובתה, על־פי חוק, בחקירת שוטרים הנחשדים בעבירות של פגיעה בטוהר המידות, לבדוק את יעילות ודרכי החקירה ואת האפקטיביות של הטיפול המשטרתי בנושא זה.

כפתח הדו"ח, שכתבו ניצב־משנה איתן גולן, עוזרו של מבקר המשרד, המבקר אברהם אדן עצמו, באמר „המשטרה הינה הגוף המופקד על שמירת החוק, הסדר וטוהר המידות במדינה. לפיכך יש חשיבות מיוחדת לשמירה על טוהר המידות בקרב אנשיה. בעבר נשמעו (ועדיין נשמעות) דעות בציבור, שהמשטרה אינה חוקרת באובייקטיביות חשדות פליליים נגד שוטרים. אכן, הבעיה מורכבת וקשה וטבעי הוא שיתקיים קושי נפשי אצל שוטר האמור לחקור את חברו. קיים חשש שיימצאו בקרב שוטרים החוקרים את חבריהם כאלה שיחושו אינהיבות ויימנעו מניהול חקירה קפדנית ובפרט שהם מודעים לתופעה, שלפעמים שוטרים הם יעד לטפילת האשמות־שווא".

צמרת המשטרה שרה

מאחר שמבקר משרד המשטרה שם לו למטרה לחקור את המשטרה ממסר ועד טפחות בבדיקה מערכתית, הוא נאלץ בדו"ח שלו להפליג ל„ועדת שמרון", שפרסמה את מסקנותיה בפברואר 1976. „הוועדה נדרשת", כתב אדן „לסוגיית הטענות נגד המשטרה, שאיפה חוקרת באובייקטיביות חשדות פליליים נגד שוטרים והמליצה שהמשטרה תמשיך לחקור שוטרים, הנחשדים בפגיעה בטוהר המידות, אולם בשני תנאים: א. שוטר שנחשד בעבירות של פגיעה בטוהר המידות, לא ייחקר ביחידה חקירות טריטוריאלית אלא ביחידה מיוחדת. ב. שוטר שנחשד בעבירות של פגיעה בטוהר מידות, שפיטתו תיעשה מחוץ למשטרה (עבירות אלה תוצאנה מהגדרת עבירות על המשמעת ומסמכות בית־הדין המשמעתי, (כלומר, ותהמוכנה לעבירות פליליות – נ.ר.). על בסיס מימצאי „ועדת שמרון" והמלצותיה הוקמה באותה שנה היחידה הארצית לחקירת פשעים (יאח"פ) ובה מפלג חקירות הפנים (מח"פ). בשנת 1981 הופרד מח"פ מיאח"פ והוכפפה כיחידה עצמאית לראש אגף החקירות במטה הארצי.

למרות כל אלה כותב המבקר: „הביקורת מצאה כי הקמת מח"פ לא לוותה בגיבוש נוהלים למיסוד תהליך הטיפול של המשטרה בחשדות לעבירות שוטרים בתחום טוהר המידות". ובהמשך: „הביקורת מצאה כי באותה עת היתה פקודת קבע, שנשאה אנשי משטרה – האשמות נגדם. בפקודה זו הוכנסו שינויים ועדכונים, אולם עד עצם היום הזה תוכנה אנכרוניסטי ואינה מאזכרת את עובדת קיומו של המפלג לחקירות פנים. לעומת זאת", מציין המבקר בהמשך, „ראש אגף החקירות נוטל לעצמו סמכות לבדוק את החקירות נגד שוטרים, החשודים כמי שפגעו בטוהר המידות, ובכך הוא מתרחק מהמלצות ועדת שמרון לגבי חקירות פליליות".

יש, כמובן, עוד רבים: „במחוז תל־אביב ובמחוז הדרומי של משטרת ישראל לא מצויות הוראות מחוזיות בכתב בדבר טיפול בחשדות נגד שוטרים ואילו במחוזות הצפון והמרכז קיימות הוראות מחוזיות. מצאנו כי בשני המחוזות, שבהם קיימות הוראות קבע/נוהל, יש בהן סתירה להנחיות מחלקת חקירות ולהוראות מחלקת המודיעין".

פרק ג' במכתב לדו"ח הוא קצר וממצה מאד. מתוארת בו דרך הטיפול של המשטרה בחקירה עצמה. להלן תדרך:

„חשודות פליליים על־אודות עבירות שוטרים בתחום טוהר המידות מגיעים בצינורות המודיעין (במידע מודיעיני מחשיד) ומקורות אחרים (ממכתבי תלונה, מעדויות בנושאים אחרים, מדיווחי מפקדים ועוד). אלה וגם אלה אמורים, על־פי הפקודה, לעבור להחלטת ראש אגף החקירות בדבר הגורם שיחקור את החשד (על־פי המלצת ועדת שמרון עליו להטיל את הטיפול אך ורק על מחלקת חקירות הפנים, מח"פ). ובהמשך: „הביקורת מצאה, שגם המידע המחשיד שוטרים בפגיעה בטוהר המידות שאינו ממקורות המודיעין, לא כולו מועבר להחלטת ראש אגף החקירות בדבר הגורם שיחקור. במקרים רבים במחוזות ממנים קצינים בודקים לבדיקת החשדות האלה, ואת למרות שקצינים בודקים מיועדים לבדוק ליקויים משמעתיים". אולי זה הלב של מעשה הביקורת: במקום לפתוח בחקירה פלילית בתיק שיש בו חשד למעשים פליליים נהגו כמשטרה, תחת הנהגת המפכ"ל קראוס, להעביר נושא פלילי לטיפול משמעתי.

המבקר אומר כי החשדות כלפי אנשי משטרה על עבירות הנוגעות בטוהר המידות הן בהיקף רחב. במחלקת חקירות־פנים נפתחים בין 300־400 תיקים בשנה (כולל תיקי בדיקה ראשונית). במערכת המודיעין הממוחשב הצטברו מאז 1985 כ־600 ידיעות על חשדות נגד שוטרים שפגעו בטוהר המידות. עד שהחל בפעולת הביקורת, רחבן לא זכו לטיפול הולם.

(רשימה ראשונה)

מכתבים למערכת דבר

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

● אנשים ● אנשים ● אנשים ● אנשים ● אנשים ●

אורח

„לא היו לי כל הסתייגויות באשר לביקורי בישראל", אמר במאי הקולנוע הצרפתי לואי מאל, שהגיע שלשום לישראל לקראת הקרנת סרטו עטוד הפרסים „להתראות ילדים". מאל מקווה שהסרט יתרום משהו להתמודדותם של הצרפתים עם עברם ובפרט עם אותו פרק אפל בהיסטוריה עליו העריפו לעבור בשתיקה – שיתוף הפעולה עם הגרמנים בתקופת מלחמת העולם השניה. „חשוב לי שהדור הצעיר יראה את הסרט ויגיב עליו, דווקא בתקופה בה עשרה אחוזים מתושבי צרפת תומכים בעמדותיו הידועות של הג'נטלמן להפן".

לשאלות העתונאים השיב מאל כי אין הבדל מהותי בין תעשיית הקולנוע הצרפתית לבין האמריקאית: „האמריקאים מייצרים סרטים למען הקופות וגם הצרפתים עושים זאת, אך מבלי להצהיר על־כך בגלוי. בצרפת, קולנוע עדיין מתקשר למלה אמנות, באמריקה הכמאי הוא שכיר של המפיק. אני אינני אוהב להיות שכיר". מאל סיפר עוד כי ב־1957 שהה חודש ימים בישראל והתכוון להפיק כאן את סרטו הראשון על־פי ספר של ארתור קסטלר, אך תוכניתו לא יצאה אל הפועל.

מידי פז

סלקטיבי מודרך

ירידה של כ־40 אחוז מסתמנת לאחרונה בהרשמת צעירים בארצות־הברית למפעלי הקיץ של המחלקה לנוער והחלוץ, עקב המהומות בשטחים. כדי לעודד אותם יומה המחלקה, בשיתוף עם אל־על, סיור של 30 איש כדי לנסות ולשכנע שהחזים נמשכים כרגיל. מעניין לאן לקחו אותם? בתמונה (משמאל) יונה בבלאלי, מנכ"ל המחלקה לנוער והחלוץ.

הפגנת ידידות

קלאוס רוהיימר, ראש הסינאט וראש עיריית ברמן במערב גרמניה השמיע אתמול ביטוי ידידות לחיפה ולישראל. בטקס חתימה על ברית ערים ותאומות סיפר רוהיימר כי היו שהטילו ספק אם זה הזמן הנכון לבקר בישראל והוא השיב להם נחרצות: „דווקא עכשיו יש להפגין ידידות". אריה גוראל ראש עיריית חיפה ציין את יחסי הידידות ההדוקים בין חיפה וברמן הקיימים זה למעלה מ־10 שנים. הוא הודיע על החלטתן של שתי הערים להגדיל את חלקן בקרן התרבות ברמן־חיפה בסכום של 250.000 מרק לשנה.

אריאלה ראובני

טריפטיש

איש הכספים האמריקאי אלאן קלור מכר השבוע את כל הסוסים הגזעיים שלו וקיבל תמורה 165 סוסים 25.3 מיליון דולר. המכירה הפומבית נערכה בחוזל שבצפון־מערב צרפת, בעורת לוריין. את סכום השיא השיגה הסוסה הגזעית טריפטיש, שוכתה בשנה שעברה ב־6 בצוותות במירוצי סוסים יוקרתיים – 3.4 מיליון דולר.

סטאר

כוכב הקולנוע הבריטי בן ה־14 בריסמיאן בייל היה בין הנוכחים בפרמיירה המלכותית של „אימפריית השמש" לסטיבן שפילברג, ב־אדיאן" בלונדון. הוא אף הוצג בפני המלכה אליזבט. כל הכנסות מהקרנה הקשו לקרן לקולנוע וטלוויזיה.

אשה מצטיינת

את האשה המצטיינת בתחום החינוך מטעם מועצת ארגוני הנשים יועבק השנה לפרופ' פנינה קליין מבית הספר לחינוך באוניברסיטת בר־אילן. האות לרגל ציון 40 שנה למדינה יועבק לפרופ' קליין בסוף החודש הבא במוזיאון ישראל, במסגרת הכינוס של הפורום העולמי של מנהיגות יהודיות. פרופ' פנינה קליין מרכזת את המגמה לגיל הרך בבית הספר לחינוך באוניברסיטת בר־אילן ועומדת בראש הקתדרה לחקר ההשתנות האנושית. לאחרונה פירסמה ספר בהוצאת אוניברסיטת בר־אילן המוקדש לנושא, „ילד חכם יותר, הגמשה שכלית בגיל הרך".

שני זמרי אופרה מ„המטרופוליטן אופרה" של ניויורק, זמרת הסופרן קרן ווילאמס (משמאל) וזמר הבאס־בריטון טרי קוק השתתפו אמש בקונצרט מחווה לגרשוין שערכה התזמורת הסימפונית של חיפה. הם הוקבלו בתשואות ובהתלהבות על־ידי מאות המאזינים שגדשו את האולם. בקונצרט השתתפו גם הפסנתרנית הצעירה נששה שדסון ומקהלת רינה. ניצח המנהל המוסיקלי ומנצחה הקבוע של תזמורת חיפה, שטנלי שפרבר (במרכז). ראש עיריית חיפה ושגרירות ארצות־הברית בישראל הענקו לקונצרט את חסותם. כל ההכנסות הן קודש לרכישת כלי נגינה לתזמורת.

אריאלה ראובני
צילום: ישראל סאן

סחף

ציטי שבים והרובוט פיץ התגרבו לסייע במסע ההסברה של מבצע „ישראל לובשת ניקיון" ומאחר שאין כמו דוגמא אישית לקוד השניים מבאטא וניקו את רחבת תיאטרון ירושלים. מבצע „ישראל לובשת ניקיון" בראשותה של רעיית הנשיא אורה הרצוג נועד לסחוף את כלל האוכלוסיה למעורבות בנושא שמירת הניקיון ואיכות הסביבה. הילדה הנצחית שבים והליטה לאורחנה לפלוש לעולם הגרזלים והיא מגלה את חוי הלילה יחד עם גרעון ריישר במופע חדש „בשים בראש".

צילום: יוסי זמיר

כהונות

שני קצינים בכירים במשטרת מרחב חיפה נכנסו אתמול לתפקידיהם החדשים. סנ"צ לוי שרגא החל לכהן כמפקד תחנת זבולון וסנ"צ יצחק ליפשיץ בקצין אגף המבצעים. ליפשיץ שימש בתפקידי פיקוד רבים במשטרה, והיה מפקד תחנת חדרה. שרגא היה בעבר מפקד אגף המבצעים של משטר הגבול בצפון וקצין אג"ם במרחב חיפה.

יוסי ליבוביץ

צורף

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון הזליט לצרף ל־הנהלת משרדו את עלי חיידר (בתמונה) הממר נה מזה 10 מדשים על החינוך הערבי בישראל. חיידר בן ה־58 הוא ילוד כפר קרע. בשנת 1976 היה חבר משלחת ישראל לאו"ם. הוא פעיל שנים רבות בקי־דום והתבבה והדו־קיום בין יהודים וערבים ומכ־הן בהנהלת הוועד הבינ־דתי הכולל יהו־דים, מוסלמים ונוצרים.

אנשים

חוק התבנון והבניה
התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי
ירושלים
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 – כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, ומפקד ביחד עם ומשרדים ומבוקש אלין, שינוי לתכנית מתאר מקומית הנקרא תכנית מס' 2591 ב'

שינוי מס' 1/87 לתכנית מס' 2591
אלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית:–
ירושלים שכונת שית גראה – ואדי גלו
גוש 30504: דרכים ללא מספר.
גוש 30514: דרכים ללא מספר.
גוש 30526: דרך ללא מספר
גוש (לא מוסדר) 30513 חלקים מחלקות 9, 15.

עיקרי הוראות התכנית:
תיקון סעיף 3 „תחולת התכנית" שבהוראות התכנית מס' 2591 ע"י הוספת חלקים מחלקות 9 ו־15 בגוש (לא מוסדר) 30513, דרכים ללא מספר בגושים 30504, 30514, 30526, ובגוש (לא מוסדר) 30512 וע"י ביטול חלקה 1 בגוש 30514.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים המפורטים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע בבנין או בכל מים הנכנסי אחר הדומה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל המבקש לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשים מיום פרסומה של הודעה זו בראשונה, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. את התנגדות יש להגיש בכתב. בפירוט הנמקת ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליה היא ממתבסת (נמל מהצדם העיר. רח' הלל 23 ירושלים)

יד שכם תשמ"ח 2.2.88

אלי מרימה
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, ירושלים

חוק התבנון והבניה התשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון
ולבניה תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק
התבנון והבניה התשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו בקשה למתן אשור לחלקה בהגדרת מרשמת בבניה קשה בהיקף 10% מקו בנין אחורי ולשימוש חדש ממגורים למשאבת שנים בשטח קרקע מרחו שרדות בדיוריון מס' 35 6902 חלקה 134 תיק בנין 3/0284/035 בקשה מס' 871609.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להנאת היתר/אישור הנ"ל בשטח זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו בשד' בן־גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין בהגשתו הדרישה ושלמן.

ההגנדות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותהאנה לדיון מפני הועדה הנ"ל.

י. מצפי, סגן ראש הועדה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו

מטבעות

מדלייה ל„יד שרה"

מאת אריה לינרנבאום

אגודת „יש שרה" מציינת השנה מלאות 10 שנים ליסודה. „יד שרה" היא אגודה וולונטרית, המעניקה לבנים מגוון שירותי סיעוד ושיקום המאפשרים להם לתפקד באופן שניתן לחיות בתוך המשפחה והסביבה הטבעית.

העשור הראשון לאגודה צויין זה עתה על־ידי החברה הממשלתית למטבעות ולמדליות במדליה מיוחדת, שתופץ בדרום במחיר של 10 ש"ח. בפני המדליה סמל אגודת „יד שרה". שעצב לקראת שנת העשור. הסמל אכן מסמל את פעולות האגודה. יש בו יד מסייעת המתכבת בראפת מאוחזת השם „י. ו.ש" שהן ראשי תיבות של „יד שרה" ובאו לביטוי מעניין בסמל. שני פרטים אחרים בסמל הם המבנה הבנוש, שהם סמל הרפואה, בה עוסקת האגודה. הכתובת בעברית ובאנגלית „יד שרה" עשר תשל"ז – תשמ"ו 1976–1986.

בגב המדליה יד תומכת יד ובמרכז הפסוק „איש את רעהו יעזור ולאחיו יאמר חזק" (ישעיהו מ"א, 6) שהוא המוטו של אגודת „יש שרה". (נגב, „איש" הם ראשי תיבות של „אגודת יש שרה").

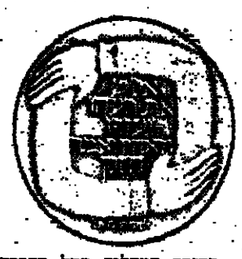

בהיקף המדליה סמל החברה הממשלתית למדליות וראשי תיבות של השם „חבמ"מ (חברה ממשלתית מטבעות מדליות). כנ"ל גם בלועזית ומספר סידורי.

עיצוב המדליה היה בידי יצחק כיבס והמבלטים בידי תרזה רגן. המדליה הוטבעה בארד בלבד במשקל 98 גרם.

מדליות שמכירתם הופסקה

מחברה הממשלתית למטבעות ומדליות הופסקה מכירתם של 14 פרטים, ביניהם 3 סדרות של מטבעות עוברים לסחר. רשימה פרטים אלה: מדליית ברמגוה – זהב מדליית נשאון – זהב מדליית שיבה ונבורות – זהב מדליית הר הבית – זהב מדליית התעופה – כסף מדליית הארכיאולוגיה – ארד; יובל חולון – ארד; מדליית קול ישראל – ארד; מדליית שיחרור – ארד; מבצע התנכיה מאלג'יר – כסף קשוט; החנוכיה מאלג'יר – כסף רגיל; סידרת מטבעות תשמ"ה (שקל וזרש) – רגילים; סידרת מטבעות תשמ"ו – עובי כפול; וסידרת מטבעות רגילים תשמ"ו–תשמ"ז.

בתים בת שישים

העיר בתים שמספר תושביה מגיע לכמה ושישים אלף נפש, צויינה עתה במדליה מיוחדת עם סמל העיר והכתובת: „בתים בת שישים". בשוליים כתובת אחרת: „בתים עיר לחוף ים". בגב המדליה

מדליית בתים עוצבה בידי רב ליף והמבלטים ע. קרצ'מר. המדליה הוטבעה בארד בקטר של 59 מ"מ במשקל 98 גרם.

יד טבנקין
החוג לקידום השיתוף והניהול העצמי
אבלים וכאבים על חברנו
אברהם דניאל
אשר נספה בתאונה
תנחומינו למשפחה

קרן קיימת לישראל
עירייה תל־אביב–יפו
משרד החינוך והתרבות
מרכז ההסברה
טקס חנוכת אולם מועצת העם
האולם שבו התקיימו ישיבות מועצת העם ומנהלת העם
מריא בניסן תשי"ח עד ליום הכרזת המדינה
במעמד משיא המדינה חיים הרצוג
יתקיים ביום חמישי, ו' בניסן התשמ"ח (24.3.88),
בשעה 17.30
בבית קרן קיימת לישראל, רח' שפירא 11, תל־אביב
דברים:
חיים הרצוג משיא המדינה
שמחה דינרי, יו"ר ההסתדרות הציונית העולמית
שלמה להט, ראש עיריית תל־אביב–יפו
משה ריבלין, יו"ר הדירקטוריון של קרן קיימת לישראל
משה קול, חבר מועצת העם
הנחיה ופרקי קריאה: עמיקם גורביץ
בתכנית האמנותית: מקהלת בית־הספר „נאולים" בבתים בניצוח טובה אגמי

„מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים –
רשת ג' – קול ישראל – 22.3.88

1. עסוק ברחמים – ריטה
2. נב – גלי עטרי
3. חלון לים התיכון – יהודה פוליקר
4. תחנה – דני סנדרסון
5. לא עובדת בשביל אף אחד – טי היימן
6. תחת עץ האחוזה – נורית גלרון ושמי בנאי
7. ארץ חדשה – שלמה ארצי
8. אני חיה לי מיום ליום – ריטה
9. לא לוקח בקלות – אדם
10. אילו יכולתי – ריקי גל
11. עבודה בעיניים – תבטלנים
12. אבא הבסיסי – דוד החמשן
13. כעת חיה – עליזה נעקרי
14. מעכשיו אני שרה לבד – לוקחת הנרל
15. עד שתגיע – ארנה דץ
16. נפאל – גלי עטרי
17. מכאן ועד מחר – מירי אלוני
18. האוצר – חוה אלברשטיין
19. דור חדש – לוקחת חילות והדרה
20. רק בן שש – משה בקר
21. החלום של כל אשה – מעי שוליים
22. כמו משוגע – רוני
23. כדי לחיות – שלום חנוך
24. לפני הסערה – אסתר שמיר
25. גדי – בני אלבז
26. כמה טוב – בני ברגן
27. החום הגדול – שגית לבאדי
28. פינה ירוקה – מיקי גבריאלוב
29. שרה – אסתי כץ
30. ילדי שלי – חיים משה

מדורגים (על סף 30 הנדולים)
31. א: רכון כמו משי – אריק סיני
31. ב: מתיאש לאט – יצחק קלמנסר
32. שעשועי כאילו – אלון אוטארציק
33. מתעגעגת אליך – הדיגה
34. את שהלכי אחרי – כמו צוצי
35. את המלכה – סובה גרטנר
36. כשאה מתחיל לאט – דני ליטני
37. האחבות עולת סתה – לוקחת פיקוד דרום
38. כיתון שאין לדעת – יאיר כהן
39. השני חמש דרום – דורון ויטלברג
40. עד מתי – ניקי מקייטן

„בסוב באוניפם" – הפיזה לשיפוטכם
41. סוף חלילה רחוק – שלומה ברטי
42. בריות הדה – צביה בר
43. תחת שמי יום התיכון – שלמה ארצי
44. הנטה יומית – מזי כוץ
45. מגדלים בשמים – אילנה אביטל
46. בבר מאחוב – יוני נמרי
47. את אבבעותיך – חבריה הטבעית
48. ימים באים – קני גל

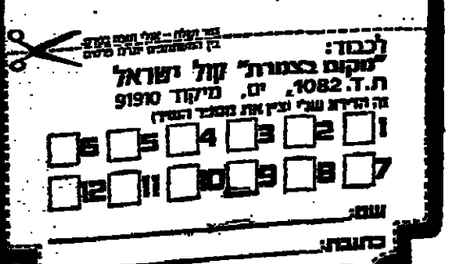

לכבוד:
„מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים, מיקוד 91910
זה הדרך שבו נבין את מסמר השיר:
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
שם:
כתובת:
תאריך

הועדה המקומית לתכנון
ולבניה רמת גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965. נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף לחוק כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת גן הקלה בכפוף בגוש 6126 חלקה 469 רחוב הרצל מספר 28 דרישה שינוי יעוד הפיכת דירת מגורים למשרדי לתקופה של 5 שנים.

על המעוניין הראה את עצמו נפגע ע"י אישור הקלה הנ"ל יוכל לעיין בתוכנית ולהגיש התנגדות ממוקת לפרטיה. התנגדות צריכה להיפסר ליו"ר הועדה המקומית בשעדי אגף הבנייה רחוב המעגל 26 רמת גן, תוך שבועים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

בכבוד רב
אדרי עמיחי
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה רמת גן

מכתבים למערכת דבר

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

שהופעל נגד תלמידות תיכון שהציתו צמיגים לעיני צלמי סי.בי.אס. שחטפו מכות ממתנחלים שהתווכחו עם שוטרי משמר

אחרי אמרו: הבריחלה!

מאת:

זכו בכלה אמלל: חסמ.אל, אבי.מ, אבי.מ, חמר.ם, מרבו

אמר.לי

בלבם אמר: "אל תבוא אמרו. אמרו. אמרו. אמרו. אמרו. אל.לי, אל.לי, אל.לי"

מה הוריה אמרו אל מלך' „אל תבוא אל.לי, אמרו אל אמרו אמרו.'
מאמרו אמרו הוריה אמרו אמרו אמרו

הרב מאיר שלמה מלונאי

ראיון מיוחד לעמוד "דבר הבית", בו הרב הראשי לישראל מגלה כיצד הוא מתמודד עם עומס בלתי אפשרי, מדוע הוא מסרב לשבת בבית הכנסת הגדול ומה הוא אומר לבחורים שמרגישים אבודים

מאת: אליעזר בן-דוד

"בכל יום אני מקבל מאות מכתבים. אם אני אקרא אותם – לא אספיק לעשות כלום. אם אני לא אקרא אותם – אני מרגיש אחראי לכל מי שכתב. אז אני מוצא דרך אמצעית: אני קורא את הכותרות, ומי שרוצה שיענו לו – שיבחר לכתוב בעמוד הזה."

הרב מאיר שלמה מלונאי, הרב הראשי לישראל, מדבר בקול רם ובמהירות גבוהה. הוא יושב בחדר עבודה צנוע בבית הכנסת הגדול, ומולו ערמה של מכתבים. הוא מדבר עם עיתונאים פעם בחודש בלבד, ולא מתראיין לטלוויזיה. "לא בגלל שאני לא אוהב לדבר – אני אוהב לדבר מאוד. בגלל שאני לא רוצה שהדבר הזה יהפוך לעבודה נוספת. אם אני אתראיין, אני אצטרך לבחור מי מגיע לי ראיון ומי לא, ואז אני אפגע בכולם."

הרב מלונאי מכהן כרב הראשי לישראל מאז 2009, ולפני כן כרב העיר בני-אור ואב בית דין אזורי. הוא נולד בבני-אור ב-1965, ולמד בישיבת "אור שמחה" ובמכון "מגדל עוז". יש לו שמונה ילדים. אשתו, רבקה מלונאי, מלמדת בבית ספר תיכון ומנהלת את הבית. "היא הרב האמיתי פה", הוא אומר. "אני רק מנסה לעזור לה."

יום עבודה של 18 שעות

יום עבודה אופייני אצל הרב מלונאי מתחיל ב-5:30 בבוקר. הוא מתפלל ותיק, אוכל ארוחת בוקר קלה, ומגיע לבית הכנסת הגדול ב-7:00. עד 9:00 הוא מקבל קהל – אנשים שמחכים בתור, לפעמים מגיעים מרחוק. אחר כך הוא יושב לעבוד על המכתבים. אחר הצהרים הוא נפגש עם רבנים, עם עורכי דין, עם מי שצריך. בערב הוא לומד לבד, בדרך כלל עד 11:00 בלילה.

"הבעיה הגדולה ביותר שלי היום", הוא אומר, "זה לא הלכה. הלכה אני יודע. הבעיה הגדולה ביותר שלי היום זה בדידות. אנשים מגיעים אליי עם בעיות שלא אמרו לאף אחד אחר, כי הם חושבים שהרב יודע הכל. אני לא יודע הכל. אני יודע הרבה, אבל לא הכל. ואם אני לא אגיד לאדם שאני לא יודע – מי יגיד לו?"

הרב מלונאי מדבר על "מבוי סתום" – מצב שבו אדם נתקע בהלכה ולא יודע לאן לפנות. הוא מדבר על גירושין, על מיאון, על עגונות, על בעיות כלכלה שמובילות לבעיות הלכתיות. "לפעמים אדם בא אליי אחרי שכבר הרס את עצמו, כי לא ידע לבקש עזרה בזמן. אני רוצה שאנשים יבואו לפני שהדבר הזה הופך לבעיה הלכתית, לא אחרי."

מה אומר לבחורים שמרגישים אבודים

הרב מלונאי מדבר בכאב על הדור הצעיר. הוא אומר שהרבה בחורים מגיעים אליו עם תחושה שהם לא שייכים, שהם לא מספיקים, שהם לא טובים מספיק. "אני אומר להם שגם אני לא הייתי מספיק. גם אני הרגשתי אבוד. גם אני בכיתי בלילות. ההבדל הוא שמישהו אמר לי שזה בסדר לבכות ולהמשיך ללמוד."

הוא מדבר על הרשתות החברתיות ועל הלחץ שהן יוצרות. "בחור בן 18 רואה חברים שלו מפרסמים תמונות מושלמות, ומרגיש שהוא לא מספיק. אבל אף אחד לא מפרסם תמונות מהרגעים הקשים. אף אחד לא מפרסם שהוא בכה בלילה לפני המבחן. אף אחד לא מפרסם שהוא לא יודע מה לעשות עם החיים שלו. אני רוצה שהבחורים ידעו שזה בסדר לא לדעת."

מה הלאה

הרב מלונאי מסיים את הראיון בדברים אישיים. הוא אומר שהוא לא בטוח כמה זמן יוכל להמשיך לכהן ברב הראשי. "הגוף שלי כבר לא בן 20, ואני רואה שאני לא מספיק לילדים שלי כמו שצריך. אני לא מבקש פרישה עכשיו, אבל אני חושב שצריך לחשוב על מי יבוא אחרי." הוא מוסיף שהוא מקווה שיבוא רב צעיר יותר, עם כוחות אחרים, עם יכולת להגיע לאנשים בדרך שלא הצליח הוא.

"אני לא יודע אם אני הרב הנכון לדור הזה", הוא אומר. "אני יודע שאני עושה את מה שאני יכול, ואני יודע שזה לא מספיק. אבל אני גם יודע שאם לא אני – מי? אז אני ממשיך. כי אין ברירה. כי יש אנשים שמחכים לתשובה, ואם אני לא אענה להם – מי יענה? אז אני עונה, לאט, בזהירות, ומקווה שהתשובה שלי לא תהרוס מישהו."

הרב מלונאי מבקש מהקוראים לא לכתוב אליו יותר מדי, כי הוא לא יוכל לענות. הוא מבטיח שכל מכתב יקרא, אבל לא יבטיח תשובה. "אם אתם רוצים תשובה, תלכו לרב שלכם. אם אין לכם רב – תלכו לרב אזורי. אם אתם לא יודעים לאן ללכת – תבואו אליי, ואני אעזור לכם לבחור מישהו. אבל לא אני אענה לכם בעצמי."

הרב מאיר שלמה מלונאי: "אני לא יכול לענות לכולם, אבל אף אחד לא יישאר בודד"

הרב הראשי לישראל מגלה כיצד הוא מתמודד עם עומס בלתי אפשרי, מדוע הוא מסרב לשבת בבית הכנסת הגדול ומה הוא אומר לבחורים שמרגישים אבודים

מאת: אליעזר בן-דוד

2,996,711 אזרחים הגישו בקשות לאזרחות 3584 מעברים הושלמו בהצלחה

27/11/2026

אלפים הגיעו לכיכר העיר לטקס הדלקת המנורה

הרב מרדכי אלון: "אור אחד מספיק כדי לנצח חושך"

מבצע "אור לילדים" – 5,000 מנורות חולקו לילדים

אלפים הגיעו לכיכר העיר לטקס הדלקת המנורה

הרב מרדכי אלון: "אור אחד מספיק כדי לנצח חושך"

מבצע "אור לילדים" – 5,000 מנורות חולקו לילדים

הרב מרדכי אלון: "אור אחד מספיק כדי לנצח חושך"

מבצע "אור לילדים" – 5,000 מנורות חולקו לילדים

אלפים הגיעו לכיכר העיר לטקס הדלקת המנורה

אחיזת עיניים: מול מלוכסני העיניים נפזול כבר קדימה

משחקים נגד הסינים חושבים על ה„קיוויס"

יותר חללים נגד ניו־זילנד

לפרנק ארוק יש עוד הרבה יותר סימפאטי מהבוס שלו, הוא, לשעה, והגן וספורטיבי בהתנהגות ובהתבטאויות, אולם נוכח הנחישות המלוכלכת של ה„קיוויס" מניו־זילנד נגד ה„סוקרוזס" האוסטרלים – לא יכול גם ארי תומפסון להבליג ואמר:

„המשחק בינינו ובין ניו־זילנד יהיה שרה קרב עם חללים רבים יותר מאשר במשחק שלנו עם ישראל".

לעומתו, אין פרנק ארוק מתלהב מהתלהבות של עוזרו, למרות הכרזות המלחמה של המאמן הניו־זילנדי קוין פאלון. „אנחנו הרבה יותר טובים במשחק קשות. זה מכניס את הכוחות שלי לשאפתנות אדירה. הם יודעים כבודגל טוב יותר מה„קיוויס" וגם בהילכות מלוכלות והרצאה מכלים שלי מקומיים. הרבים נאמרו כמוכן מעבודה לחשבון שיש לשני המאמנים האלה לא רק מהסודניר חזה, אלא מביעבשים רבים אחרים במסגרת האוקייאנית.

פאלון: תזחלו אצלי על זכוכית

ההבחרות המלוכלכות של קוין פאלון, מאמן ניו־זילנד, הכהן את המשלחת הישראלית לחסידים הכי גדולים שלו. שקן, אם יגשים את כל מה שפיין מלהב, הרי שהאוסטרלים ייצאו מחליגנגון בשן ועין. הכה אמר ניו־זילנדי שעם לאחון ישראלים:

„הבחורים שלנו ישחקו נגד האויב הישן עם כל הנשמה והלב. כדי להחזיר לכודגל הניו־זילנדי קצת מאחוריו". לפני כעשרה ימים אירב המאמן הזה את עשרונותיו כאשר נבחרתו הובסה עלידי האוסטרלים 3:1, התערר לעבר ארוק והסיח כלפיה „אני אעשה את הדברים שלך קשים בניו־זילנד. קשים הרבה יותר ממה שאתה חושב. אתם תזחלו אצלי על הכוכית".

הרכב נבחרת ישראל

שוער – מני גינצבורג

מגינים – אבי כהן הירושלמי, ניר אלון, אבי כהן הקטן, ניר קליגר;

קשרים – אודי מלמיליאן, מוטי איזוביר, אלי כהן;

חלוצים – רוניאל מיילוסקי, רוני רוזנטל, ניר לוין.

מחכים לגזר הדין של פיפ"א

שני כדורגלנים לא יתלבשו כלל למשחק הסיום, אביגועם עובריה הישראלי וגאדי מקוראל האוסטרלי. שניהם בגלל הארום שסבו.

הוועדה המאורגנת כבר החליטה, שכל אחד מן השחקנים ייצבר כעונש במשחק אחד, עד שיגיע גזר הדין של השניים ממפורר פיפ"א בציריך. ירוק משחק אוקייאנית, נכבר מפיגיר, אבר לנו הפעמונים כי הוא שלח דין וחשבון קשה מאד נגד השחקן האוסטרלי מקוראל על מעשהו הכדורגלי והוא מקוה כי בפיפ"א יבצר איתו את הדין.

בינתיים, הודיע גם שראנס ארוק, כי בשבילו נגד מקוראל את הקריירה בסרגיך הזה והוא גם לא יחמוק לסגל האוסטרלי למשחק נגד בראזיל בחודש מאי הקרוב.

בינתיים, וחיסלו ביניהם פרסלני ומקוראל את חקריה הדדיבה על הראש. הקצב האוסטרלי קם ממקומו במטוס בתום הטיסה לחלינגטון, כה סמו גם הישראלים, ניגש אל פרסלני שאל לשלומו והשניים לחצו ידיים. אם תרצו חוסלה הקוקיה.

מיחיץ' – עובדיה: חצי חזה חצי קפה

היחסים מיחיץ' – אביגועם עובדיה (הימוקן) הם מעורבים משהו כמו חצי חזה חצי קפה. יום קודם אמר מיחיץ' כי עובדיה נגר אצלו. הוא לא בבחירה. לא יסע הביתה אבל אין מקום לכן שחקן כזה. בערב כבר השתנה הכון והביטוי. מיחיץ' נרגע, ביקש לדחות מכל העניין. חזרה לו רק שהשחקן ירד בקילומים מהבגרש אחרי הארוחה לחדרי ההלבשה, לא בא להתנצל, לבקש סליחה אלא רץ ישר למכר תגובתו לעתונות. לעובדיה כואב שהתחילו לספר עליו כאן.

דבר ספורט • דבר ספורט • דבר ספורט • דבר ספורט • דבר ספורט •

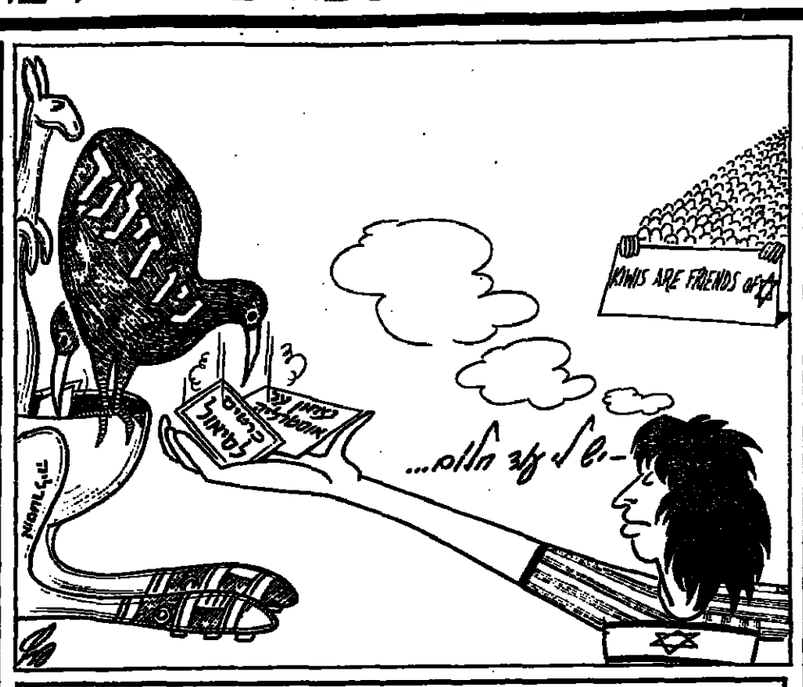

מכבי: שתהיו לי בריאים

מאת משה כהן

אימונה של קבוצת מכבי תיאם רמה אמש יותר למפחד חולים מאשר לאימון. הסרנום של כמה שחקנים מצרעים אילץ את ראשי הקבוצה להביא שחקנים מקבוצת הנערי ומכבבי דרום תיאם לאימון.

הדי המשחק הפדע ברמלה ביכרו היטב במכבי א'ב. הן ליפין ישב בצד עם 12 תפרים ויד חבושה. אתמול חל שיפור קל במצבו, אבל נכון לאמש הסיכויים לשיתופו במשחק אינם רבים. ליפין עצמו הביע תקוה להחלמה עד לשריקת הפתיחה מול פרסיקן. וילי סימס סובל מפציעה ואמש החמיץ את האימון. לעומתו, התאושש מרטי אראוסטי מהפציעה ברמלה ונטל חלק באימון.

גם במצבו של דודון ג'מצי חל שיפור, אבל הוא לא השתתף בכל האימון. ג'מצי ביצע תרגילי כושר יחד עם מנדי נוסף, אריק כהן. אל הרשימה הזאת יש להוסיף מצוק חיק, גיל גרג קודניליס.

במכבי מקוים, כי ג'מצי וסימס ישובו היום לפעילות מלאה. היום יצרם המכבים שני אימונים לקראת המשחק המכריע מחר בערב מול פרסיקן בלגראד.

הפרסיזנים מבלגראד עומדים להגיע היום אחה"צ לארץ במטוס מיוחד. הם יעזבו את הארץ מייד לאחר המשחק.

יש אישור רשמי לקליין

מאת משה כהן

נשיאות איגוד הכדורסל אישרה אמש את מינויו של רלף קליין לתפקיד המאמן הלאומי ואת מינוי של משה וייצקרנץ לעוזרו של רלף ולמאמן נבחרת העתודה.

הפסד כפול לחולון: הכנסה ומקום שני

„אני לא ראיתי דבר כזה בחיים שלי". הודה אמש יו"ר מחלקת הכדורסל של הפועל חולון, מאיר מאור. בחולון עדיין ונקשן לעקל אמש את ההפסד הכפול מול ביתר"ש ת"א. „הגלגנו כבר בהפרש של 23 נקודות האפאסיות גרמה להפסד", הוסיף מאור.

מוכיח הקבוצה, מישקה לפרדון הודיע, כי כימים הקרובים יערכו שיחות אישיות עם השחקנים והמגמה היא לא להכבוש לפאניקה. בחולון מעריכים, כי ההפסד עלול לגרום להפסד כספי ניכר במשחק מול הפועל ת"א ביום שני.

בעוד שהנשיאות אישרה פה אחד את מינוי של קליין, הנעודד ויכוח קל לגבי משה וייצקרנץ. חבר הנשיאות מטעם אליצור, שלום גרינבוים העלה הסתייגות וטען, כי אסור לכהן בעת ובעונה אחת גם כמאמן נבחרת העתודה וגם כעוזר מאמן. ההתנגדות נדחתה וגם מינוי של וייצקרנץ אושר.

בעניין אחר אושרה אמש יציאת נבחרת הנוער למונה לאימון ביוגוסלאוויה. הנערים ישחו בחול המועד פסח ביוגוסלאוויה ובמהלך שוחתם הם יקימו ארבעה משחקי אימון. הנשיאות גם אישרה שורת המלצות של הוועדה המקצועית.

הכוכבים האירו את הצפון

אתמול נערך מפגן הזדהות בקרית שמונה בהשתתפות „אולימפיים" ואלופי ספורט

מאת ברוך דגון

חברי הסגל האולימפי ואלופים בטלר אתמול ולקרבים הזדהות של ההתאחדות לספורט עם תושבי קרית שמונה והצפון. במשך שמונה שעות רצופות נערכו בעיר הצפונית מגוון של משחקים, תחרויות ומשחקי ראווה ב־10 ענפי ספורט. בתום התחרויות נטלו חלק גם תושבי המקום.

● בכדורגל נפרדו המוליכה הלאומית, מכבי נתניה ובנבחרת קרית שמונה בתיקו 1:1 לאחר שבלם (20) העניק יתרון לנתנייתים ועמוס כהן המקומי הישווה שתי רקות מהסיום. ברדרבו מהנקודה הלבנה ניצח הנתנייתים 3:5 ונטלו את הנקבע. 1000 צופים חזו במשחק.

● לעיני 500 צופים ניצחה נבחרת הנוער של ישראל בכדורסל את הפועל קרית־שמונה מהליגה הארצית (מחוקה) בתוצאה 78:96 (44:51). גיא גרס שקלע 27 נק', ערן ברגשסיין (15) ורוקן אמישה (14) היו הבולטים אצל הנוער. למשחקים הדבו לקלוע אילן ועקנין (27) וחגי כהן (17).

● במירוץ הרחובות המסורתי למרחק 2500 מ' ניצח יאיר קרני הותיק מהפועל עמק חפר בזמן של 6:43 ד' מהקרימו את אריק ריגל מאליצור כפר־בנויה שקבע 7:18 ד'. ניצחה עבנה־לנקבה מהפועל גליל עליון, שהיא תושבת קרית־שמונה, שעברה את המרחק בזמן של 8:45 ד'.

● בקליעה ברוכה אריד ניצח מנחם אילון עם 572 נק' שהקדים את אדי פפיזוב עם אותו מספר נקודות. התחרות נערכה בסמוך האיזורי חדש, שנתנו אתמול, ונטלו בה חלק חברי הסגל האולימפי.

עוד נטלו חלק בתחרויות המתאגרף יהודה בן־חיים הסיפים אודי כרמי ולידיה חתאב וסניסאי השלוחן יוסי בוגו. התערוכות בערבו בארזה סמנונית ולבר מהתושבים המקומיים נטלו בה חלק גם חיילים רבים המשרתים באיזור.

מאלטה כפתה תיקו על נבחרת סקוטלנד

מאלטה כפתה אמש נבחרת מאלטה תיקו 1:1 על נבחרת סקוטלנד. רוברט אייטקן חיקנה יתרון לסקוטים (21), אך כרמל בוסטיל השוויה (54).

כדוריד

הפועל פ"ת תארח את הפ. ראשל"צ

מאת שמואל קליגר

המשחק שבו תארח הפועל פ"ת את הפועל ראשל"צ יהיה בודאי במוקד המשחקים בליגה הלאומית בכדוריד.

אולם, הדרום שלנו ששום רבר מחחי לא יקחנה גם לאחר המחזור ה־15: האלופה מכבי ראשל"צ תמשיך להוליך את הטבלה לאחר ניצחון צפוי על אליצור הרצליה. הפועל ראשל"צ – תפגר אחוריה בהפרש שערים גם אם תצבע ביתר את הפועל פ"ת וגם למרודגת שלישית הפועל ר"ג לא צפויות בעיות מיוחדות במשחק הביתי מול הפועל רחובות.

יתר המשחקים: מכבי רחובות – מכבי פ"ת; הפועל נוף־ים – אריים ר"ג; מכבי קרית שרת חולון – מכבי נתניה.

מאסטרו מלמיליאן חולף על פני מגן סיני. אורי הצטיין והבקיע עמד 5:1 | הארץ עובדה

בקצה הכידון

ברוך דגון

„סינדרלה" מעכו בפסגה האירופית

הסיפור ממשיך לטפק הישגים בקלאמים. לא רק אדי כרמי, רביעי באליפות העולם בלחאן, ולידיה חסואל. גם עתודת הטוסקיטרים, הגדלה בחממות הסיפוי שלנו, כבר מתרפקת על הצמרת העולמית.

לכוכב העולה החדש של הענף קראים לילך פרצקי. רק בת 15.5. הממתים קוכעים, כי היא סייפת מחוננת, בעלת פוטנציאל גדול. יש בה שילוב במיגון הנכון בין זריזות, קואורדינציה ואינטליגנציה – תכונות מוץ ניכנים נתני הטון בענף.

לא רק מבטיחה אלא גם מקיימת. באליפות אירופה האחרונה לקאדטים, שנערכה באשליה, סיימה במקום הרביעי מבין 40 טייסות ל־18 מיזנות ונטלה את אחד הכרטיסים לאליפות העולם בברפס. זה הישג ביקלאמי מחשוה הראשונה. שכן, לכל יכשת הקבו מקומות ספרים ומנהרים באליפות העולם ולילך, „הסינדרלה" מעכו, תיצג את אירופה הנדולה לצד שלוש טייפות מצטיינות אחרות. תהיה זו הופעתה השניה באליפות העולם. אשתקד, באליפות שהיתה בר"ג, סיימה המשיגון. אז הפעילה לתחרויות ללא קרבות מוקדמים, זכות המקנית לנציגות ומרינה המארחת.

במקרה של לילך התפתח אינו נופל רחוק מהיץ. האב, שלמה, מנהל בית־ספר יסודי, היה מאמן אתלטיקה ומודה לחיבוך גופני. לילך נמשכה, איפוא, ל„בלכה" ועד היום היא מימנית על בנחרת האתלטיקה של אורש עכו. המעבר לסיפוי היה הגיוני ומשמח. האב הנחין בתכונות המיוחדות של לילך והגיע למסקנה, כי אתלטיה נדולה לא יצא ממנה, אולם בסיוף היא יכולה להגיע לחישגים מרשימים. גם עובדת הימצאו של ביה"ס לסיוף בעכו, ליד פתח הבית, תרמה להחלטה. לילך: „בעכו קיימת מסורת ארוכה של הצלחות. היה לי מודל לחיקוי ומאמן מנוסה כחיים המואל". היא הוסיפה ליך המקצועית תכונה של „יוני" אמיתי – מוטיבציה נדולה לנצח בכל תחרות.

המרשם הזה חולל כבר מגיל שמונה סייפת מצטיינת. הוינוק שלה היה מצאודי, לכל הדעות. היא מדודנה כבר עתה שניה בסיוף הישראלי ומתכוונת להסתער, בזו אחר זו, על שתי אליפויות, לקאדטיות ולנוער. כדי לעמוד באתגרים האלה היא נדרשת להתאמן שלושארבע שעות בכל יום. המחיר, שהיא משלמת, בא לידי ביטוי בציונים בביה"ס. היא תלמידת הכתה השמינית במגמה עיונית, מקבלת ציונים בינונים „ונהנית מכל רגע בספורט". המתנכת שלה, ריקי ארנון, מגלה התחשבות והבנה לכל אורך הדרך. לילך נעזרת בחברות בהשלמת חומר לימודים שהחמיץ ומקבלת מדריכים מחוזים לבחינות בבית היו מצפים, כמובן, לתעודת שליש סוהה יותר, אולם מבטיחים מהנוצאות הספורטיביות, נותנים כתף ומשלימים עם „השבעוך".

כראי לסמן כבר עתה את לילך פרצקי כאחת המועמדות שלנו לאולימפיאדת ברצלונה בעוד ארבע שנים. היא לו תהיה בדרה על הפלאנג'. גם שירלי לסט האשקלונית, שמיצת באליפות אירופה, מאתנת.

יש כבר סמל לברצלונה 92'

בסיאול ממשיכים להתכונן במרץ רב לקראת פתיחת המשחקים האולימפיים בחודש ספטמבר הקרוב. אולם מסתבר כי עוד לפני שחחל האות לאולימפיאדה ברדרס־קריאה הזלל גם בברצלונה שם יתקיימו משחקי 1992 ההכנות למשחקים. ההתחלה אמנם בשלבה הראשוני אבל מסתבר כי כבר בקרוב אפשר יהיה לראות את סמל המשחקים בספרד בכל דוכני המזכרות. הקמע של ברצלונה יהיה ברחמת דב (בתמונה למעלה) והוא פרי יצירתו של האמן הספרדי וביאר מרקסיאל. לדב בעל פני הכלב לא ניתן עדיין שם אך קרוב לוודאי שזה יבחר מבין שני השמות תולי אי קבר. לגן נראה כי השם פו הדב היה מתאים יותר. (שמואל טל)

טניס

צימרמן הפתיע ועלה לרבע הגמר

תומר צימרמן נחתר הישראלי היחיד בטבב פרנקל, כשניצח אתמול בשמינית הגמר את הנחתר מס. 2, דניאל מרוש מספרד 6:3, 4:6, 4:6; ושחק בדבע הגמר נגר קולומביאני (ניצח את ג'סקר 4:6, 3:6).

עוד ישחק ברבע הגמר המחזר מס. 1, מרוש מרומניה (נגבר על דניאל 5:7, 5:7) נגר וילאמסון (נבר על שלו 3:6, 1:6); הנסה (נבר על סיגוד 2:6, 4:6) נגר גאנגס (נבר על גלן 1:6, 2:6); איטו (נבר על מרנסשיין 4:6, 2:6) נגר דוגאס (נבר על ויידנפלד 6:4, 2:6, 4:6).

אלונן השוודית הדיחה את הישראלית האחרונה, יעל גנל, 7:6, 6:7, 3:6. היא תשחק בחצי הגמר נגר ההולנדית דוויבנס. אחותה ותארמנה של דוויבנס תשחק מול המחזרת מס. 1, אגנטה קצר.

פוליש ונקין

● שרבים פוליש „פרסיסל „ביגיר שסיפנו „הבטה בשמיים 03-749723 (4029)

● רשם– 03-591003 נקין יחודי „פוליש „פרסיסל „הבטה בשמיים (3651)

● „יקלי" נקין פוליש הדברה „פרסיסל 2-3 תלתלים 03-510850 (3837)

● „יהלום" נקין פוליש „הבטה „פרסיסל „פרסיסים 03-867103 (3173) 03-587022

נרשמו לנישואין

● לכבוד הבטחת אשקלון נקין יחודה בעזרה בן שמעון וחיה ישראל כרמל ביתיעקבה

● מאיר רד יעקבה בן דניאל רחוק ישראל, אשקלון, שמש חפה בן יעקב רחוקו ישראל, אשקלון

● אביבה בן בנימין רחוק ישראל, ירושלים, בישיבה מר בן חנני רחוקו ישראל אשקלון

● קרן זוה מבאה בן יוסף רחוק אריק, אשקלון, שר אסתר בת נימים רחוקה ישראל, אשקלון.

● אליאל שלמה בן יחודה רחוק מרגיה, אשקלון, בנאי חיה בת שלמון רחוקה ישראל, קיריתגת

● שמרי בשה בן שיבון רחוק ישראל אשקלון, בן עקר מרסל בת מרגיה רחוקה ישראל אשקלון

● בדרי רחי בנימין רחוק רשת המחון דוד אריאל יוסף רחוקה רשת המחון

● מיטה מיכאל רחי רחוק בת יס יוסאל יעל ראובנה רשתן רחוקה רשת המחון

● לוסה בנבר אל תיקון למאדי חדש בשביל ביתר־ן 03-221941 „הדרשות

● בטלת ולחם בעדת ישמת בר־אביב ת"ל 03-5464514 „הדרשות

● מרים מלכה בת מרגיה רחוקה רשת המחון

● אבגליה יפה ושמחבה הדשרת אחוך בתיער/ מלון 03-245862 (2992)

● „אלמסים" בעדת ישמת ליהוי הדרוה לשיחתו. 03-204316 (2974) „הדרשות צעירות.

● עמדות אקרבמיות יבקו אחוך 24 שמת ביתר/ מלון 03-5440137 (2950)

● מקבת נעמת ושמחבה המגן אחוך (2935) 03-452612 275 בשבוע

● בצרת רשת לשמה מבלה שלך נגם לחדשים ביתר/ מלון 03-815836-3-4 (2884)

● מקבן מסלם שלא תסמה המתנה דיבנגר 03-452612 275 (2877)

● מרסל לצרכי הבעה קבת אחרוה מקבר המלכים 03-9643375 (2879)

● 10 שרה לשמיל לחמה בדשמילי 24 בכן־יס „מלון 03-860969 (2868)

● 20 לשעה מרוחה שמחבה אלבנר 117 „הדרשות 03-634212 (3688)

● המסל הנעבר ביתר ביתנתיר 266 בעבדת הדשת „חבת 03-838229 (3800)

● לבעים הבבדים יחר של מסל מקבעי „שמחבה שלמה־חבלן 44 03-239685 (3825)

● מכן „בעבד" בחת חדש, מסל „שמחבה בן־יחודה 73 (3800)

● בלעדים בחבר בחבר מלבנה בחקר לשיקמה שבה 03-581445 (3790)

● „220 בלבה לשבוע חם ונעבו מרחבה מקבת 03-286281 (3785)

● חדשה בלבנר 186 מסר חלמי מבחרת בחבה 03-611196 „הדרשות (3772)

● אבל רבי חבקר תעבה תקבל מחדרי הבחרת שלמה 03-838229 (3763) הגליה 62 „הדרשות

● „ביגל" בקן, מחוה הבעבר אחר קיימה ויבנגר 93 (3656)

● „220 מיבק מחלם מבחרת 03-296415 שיחת הדשת רץ בל"א (3566)

● „440 בלבה לחם רז־מיבקה. 03-285174-5 לציהנים מחלבנה (3560)

● שבעו חדשה אבחרת אבלרת הדרת בחבר בעם המחבר, בה־מגן 03-821617 „הדרשות (3498)

● בחבת מבחרת מבחרת בעיר 03-371778 23

● בחבת מבחרת מדש, מיחר המיקיר בחלה־בביבר 100 03-825846 (3382)

● הקיטי מבבן בחבם הבבן 03-287740 26 בר־יחודה

● לבביר ומבחבר שבה מבחלבה בבים 03-200738 (3320) 100־

● בחבלן אדחבה אלבבי 42 מסר ע"י מבל־מבחרת בחדרים בחבלן 03-657913 (3951)

● 200 בלבר לבבר מבחרת יחבחה ובבחבה לבחלן 03-653477 (3945)

● מסר: בחבה המבבר מבחבחות לחבחת בבבבן בבלבן ובבחבן 859-26996 (3928)

● מבבבבה לבבל הלחבי מבחבחבה מבחבה (מחבלבחבחבים) בחבחבן 12 03-372987 (3878)

● „15 „בחבה בבבבר לחבן מבחבחה בבבבן 03-385665 (3770)

● אבחבחה בל חבבבחת בבבבבן בבבן. רץ לבחבחלבן, 24 בבבבת 03-222891 (3764)

● בבבבבת, חבבבחת בבלבן מבבבבחבה בבבבבבן 03-264515 7 (3311)

● בבבבב. „18 בבבבבה הבבים הבבבבן בבבן־בבבבבן 03-290730 40 (3312)

● בבבבבב

מוכנים ולילה

קולנוע

אזהרה

"אימפריית השמש". בימאי: סטיבן ספילברג

איני זוכר בקולנוע של השנים האחרונות צרוף מוזר יותר של וירטואוזיות חוסר נשמה. הסרט יפה לעין, יש בו סצינות מרהיבות בפני עצמן, מעמדים קולנועיים מרשימים, עשויים ביסלת עיצוב תמונתי, אבל כלום אינו מתחבר לכלום. התסריט חסר חוט מקשר, הניון עלילתי, המשכיות, אין קן אחיד. ספר שמתוגיל כסרט בידיה פיקרסקי, רחב ידיעה, מידרדר מה לסלם יומרני של הרבה מיני קולנוע מערבונים, סרטי ממראים וסרטי מלחמה הליבודיים כאילו נפתח איזה בקבוק קסם וכל רוחות הקולנוע הגיחו ממנו בערבוביה ונעמדו על המסך ברשות עצמן.

"אימפריית השמש" מרגים מה קורה כאשר יש הרבה מאוד כסף ואין תסריט. סטיבן ספילברג, מי שכיוון את הראוי הביידיני אל בני אדם ורמיות חמות, מוחה הפעם יריעה ריקה שבתוכה, סתם בגלל יוצרה חסרת כיסוי סיפורי, הולכים כולם לאבוד: הגיבורים, הרגשת המציאות, התקופה והעלילה. מה קוסטנזיל כסרט אפי על רקע בריחת האנגלים משנחאי נגמר כמו סרט מלחמה

סוריאליסטי. אפשר לחבר את שני אלה אני מניח, אם מצליח הבימאי לשכבע את הצופה שיש מאחורי הערב יד מכוונת ומסרה סיפורית, אבל שתי תכונות אלה נעדרות מהסרט וחסרונן מורגש כבר בתחילה.

המסגרת היא רגע הסטורי – נפילתה של אימפריה ועליתה לרגע של אימפריה אחרת. משפחה אנגלית, שריד אחרון לקולוניאליזם האנגלי בסוהרתו האטומה ביותר, נלכדת בשנחאי בין מנוסת הבריטים לפלישת היפנים. החודים ניתקים מהבן (כריסטיאן בייל) ועל המקולקל הקסן נגזרות כמה שנות הישרדות חייתית בין פליטים דאוזוניים כמותו, סתגלנים שיישרדו ואפילו יעשו הון ממכלות המלחמה, לבין בני אדם סובים שייסבו מכות אנושיותם. נשמע אולי טוב על הנייר, אבל משעמם מאוד על המסך.

למי שייקלע לסרט הנוכא הזה אני מציע חידון מקודות כנגד השיעמום. אני מצאתי בו את "הנלך עכבדשב", "סטאלאג 17", "הנשר על הנהר קוואי", "הג שמח מיסטר לורנס", "רמעות של שתיקה". הרשימה פתוחה.

יגאל משיח

אנגלים וצרפתים בישראל

מציגים משני תיאטראות יזועים בעולם מגיעים לישראל. עוד בחודש זה יעלו השחקנים הצרפתים *קטרין שלדס ופייר טאבארט* את *"מאדאם דה לה קרליר"*, מאת דידרו, שהועלתה בפאריס בעונה הקודמת כהפקה משותפת של הקומדי *פראנסז* והתיאטרון הלאומי *אודיאון*. ההצגה נבחרה לייצג את צרפת ברחבי העולם, ופתיחת המסע תיערך כאן, בישראל, ב־27 במארס, בבית ליסיק. דידרו מעלה במחזה אותה מן "הרעות החולות" של החברה: לדבר בבלי דעת, לדבר בכל מחיר ועל כל נושא. זאת, באמצעות סיפורם של מאדאם דה קרליר ובעלה אשר חייהם עוברים עליהם בשיחות מטופשות, בלתי אחראיות או מדכאות ותמיד בלתי מדוייקות.

בחודש הבא יגיעו לישראל מלודוזן *תשעה שחקנים* שיעלו את *"מאנשן"*, מאת *דידרוד הו* ובימויו של *לי ווסרש*, למחלקה החינוכית של התיאטרון הלאומי האנגלי. שמה של ההצגה מעיד על תוכנה: פאנשן משמעותו להפך ומקור המלה במחיפה הסיצית ובדרישת האיכרים הסינים לאדמה ולרכוש. המחזה מבוסס על ספרו של האמריקאי ויליאם הינטון ששהה בשנת 1948 בכפר סיני יחד עם קבוצת עבודה שיצאה לשם מטעם המפלגה הקומוניסטית והזה מתרכז בבעיות הנערות כאשר קבוצה נשלטת מנסה לשנות את יחסיה עם מנהיג מדפכני. תשעת השחקנים מבצעים בהצגה 33 תפקידים שונים. הם ישהו כאן שבע ימים. יופיעו פעמיים בחיפה, ב־26 וב־27 באפריל ובתיאטרון "הבימה" בתל־אביב ב־29 וב־30 באפריל.

אורחים נוספים מצרפת: התיאטרון הלירי שיעלה בישראל את האופרה "טוסקה". שבע תופעות בתל־אביב, ירושלים וקיבוץ יגור. הפקה מלאה. 100 משתתפים. החל מן ה־20 באפריל עד ה־27 בו.

שיתוף פעולה

מרים *לשיתוף פעולה* בין בית התפוצות לבין המוזיאון למורשת יהודית שאמור להיפתח בניו־יורק ב־1990, ערך בביקורו בניו־יורק מנהל בית התפוצות, אליעזר שמואלי, עם גורג קליין, יו"ר מועצת המנהלים דוד אלטשולר, מנהל המוזיאון הניו יורקי. הוסכם כי המוזיאון החדש יציג את התערוכות המתוחלטות של בית התפוצות, יערוך אתו במשותף סימפוזיונים ושיתוף בהרחבת תוכנית אילנות היוחסין של בית התפוצות. לרשות המוזיאון למורשת יהודית בניו יורק תעמוד תוכנת המחשוב של בית התפוצות המאפשרת רישום מגילות היוחסין. שמואלי מקווה כי שיתוף הפעולה בין שני המוזיאונים יעזור לאבטחת תקציבו של בית התפוצות.

חזיון מחודש

ב־26 באפריל יוצג לראשונה החזיון האור־קולי החדש "אל מול המצדה". הוא יסמן את געילת פסטיבל ים המלח ופתיחת חגיגות "אל הנגב". השלמתו של מיתקן קבוע לרגלי הר מצדה באיזור ים המלח מאפשרת הפעלה סדירה וקבוע של החזיון שבו הותקנו מערכות אור וקול חדישות ונוספו פעולולים פירוטכניים מתוחכמים. בהשקעה של 900,000 דולר הוקם גם אמפיתיאטרון ובו אלף מושבים. הותקנה מערכת אלקטרונית עם תרגום סימולטני בשפות גרמנית, ספרדית וצרפתית.

ארכו של החזיון, שהופק לראשונה בשנת 1973 על ידי משרד השכרה ליובל ב־25 של מדינת ישראל ולציון 1900 שנה לסיפור הגבורה במצדה, חמשים דקות. את התסריט כתב זן אלמגור, את המוסיקה הלחין נעם שריף ואילו את הבמאי של החזיון עשה ארנון אדר ז"ל.

אנשי התיירות באיזור ים המלח מקווים, כי חזיון זה, שיוצג שלוש פעמים בשבוע, יתן תנופה לתיירות באיזור ים המלח וצפון הנגב.

דויד מושיוב

הרצל כמחזמר

זה נראה כמו תור המחזמר בתיאטרון העברי. אחרי שב„הבימה" הפכו אפילו את ברכט למחזמר, נערכים לקראת הפקת מחזמר נוסף: „הרצל מלך היהודים". שמות יוצרי ההפקה נשמרים בסוד. אך מסע גיוס המכובים – בעיקר זמרים – שאינם ברשימת הקבועים ב„הבימה" מציה כבר בעיצומה. חמישה זמרים, מן הבולטים, מועמדים לתפקיד תואר המדינה.

שלושה במאי

שלוש הפקות חדשות בתיאטרון באר שבע בחודש מאי. *"דודנו של צ'אפלין"*, קומדיה מאת ברנדן תומס (תרגום: נסים אלוני) אותה יביים רוגר סמית האנגלי. המחזה כבר הוצג בתיאטרון הקאמרי בשנת 1946 כשבתפקיד הראשי אז הופיע אברהם בריוסף. הפעם בתפקיד זה משה בקר.

"מבעד לרשתי" היא ההצגה השנייה. אלישבע מיכאלי, לבנה פינקלשטיין ועידית טפרסון מגלמות אם נסושה, בתה וידידתה במחזה שכתבה מוליה קורסלי (תרגום: אלה רון אלמגור) ויביים מיכה לבינסון.

"עקרונות הכתיבה" יועלה במסגרת הבמה הצעירה של התיאטרון ועניינו בשני סופרים צעירים, אמריקאי ולטיני, הנפגשים בכלא באחת ממדינות אמריקה הלטינית, ונפגשים בשנית 15 שנה אחרי. בתפקידים הראשיים גיל פרנק ושרון סהן.

פרסי „בצלאל"

כנס חבר הנאמנים העולמי העשירי של האקדמיה *"בצלאל"* ייפתח בירושלים ב־1 במאי. הכנס יימשך שלושה ימים בהנהלת יזהו בהפקחה בעמיד של האקדמיה לאמנות ולעיצוב. ייפגשו עם מרצים ועם תלמידים ויתרשמו מחיי היום־יום של "בצלאל". גם פרסי "בצלאל" יוענקו במשך הכנס. האדריכל האוסטרי *האנס הוליין* יוכתר כ„עמית בצלאל", והוא יגיע לארץ לקבלת התואר. פרס "יקיר בצלאל" יוענק לד"ר *מרסלה ברנר*, מתמחית לחיתון.

הביוגראפיה של סארטר בזב"מ

הביוגראפיה של אנני סולל־כהן על ז'אן פול סארטר תראה אור בהוצאת זב"מ בתרגומה של מרים טבעון. טבעון תתרגם גם את יומניו של סארטר מתקופת המלחמה. פרקים מיומן זה התפרסמו לפני כארבע שנים ב„כותרת ראשית" בתרגום יפתפה של לאה זובב.

חמשת הנבחרים

ירחון „מוסיקה" חגג שנה לחווסדו במסיבה רבת משתתפים במוזיאון תל־אביב. החגיגה עמדה בסימן חזור העברי ש גליון „מוסיקה" החדש מוקדש לו. עורכי מוסיקה זיסי סתוני וחנוך רון ערכו משאל שבו נתבקשו 100 נשאלים לדרג את חמשת הפזמונים הטובים ביותר. התוצאה: 1. עסור מצוך. אברהם חלפי ויוני רכטר 2. השמלה הסגולה, חיים חפר, ששה ארגוב. 3. שיר הרעות, חיים גורי וששה ארגוב. 4. ברית עולם. אהוד מנור ומתי כספי. 5. שדמתי. יצחק שמחר וידידיה אדמון.

חמשת המלחינים הטובים ביותר, על פי המשאל, הם ששה ארגוב, שלום חנוך, מתי כספי, יוני רכטר, דוד אהבי.

במסיבה הושמעו השירים הנבחרים בביצועים מוזנים.

גן עדן?

בערב יום העצמאות תוקרן ברשת הטלוויזיה הממלכתית הבריטית, הבי.בי.סי. תוכנית מיוחדת שהפיקה החברה על הקיבוץ בישראל לכבוד יום ההולדת הארבעים למדינת ישראל. התוכנית אמורה לזיות משודרת בזמן צפיית שיא בשעות הערב וכותרתה: „הקיבוץ – גן עדן עלי אדמותי".

צוות בכיר של הבי.בי.סי. שהה מספר שבועות בארץ, סבב בין קיבוצים, שוחח עם חברי קיבוצים ובכירים בפעולה הקיבוצית וצילם מראות והתבוננות. מחווי הצוות הקיבוצי? הצוות הבריטי נערך משך כל זמן שהותו בארץ, משלב התחקיר והתפקח ועד גמר הצילומים, באנשי מחלקת ההסברה ותוודאו של ברית התנועה הקיבוצית שסייעו לבריטים בהכרת החומר ובכניסה אל תחבר הקיבוצית. מן הסתם, היתה זו גם הזדמנות טובה לאנשי ההסברה והטלוויזיה של התנועה הקיבוצית להכיר מקרוב עבודה של מקצועיים של ממש.

הסרט, כשמו, דן בחיי הקיבוץ ואיכותם על רקע המצרש במדינת ישראל והתזתה של החברה הקיבוצית בבחינת חברה יוצאת דופן ועוקב אחר התפתחותו של הקיבוץ ומצבו כיום.

בסוף החודש יגיע עותק הסרט לברית תנועה הקיבוצית וחוא ישוכפל ויחולק בקלטות להקרנה בקיבוצים.

שמעון וייס

רוח החופש

זכויות האדם, רשקיטה הדרקים הם נושאי האירוע הקולנועי שמארגנת הקרן החדשה לישראל בשיתוף עם הסינמטקים תחת הכותרת "רוח החופש". במשך חמישה ימים, בין ה־3 ל־7 באפריל, יוקרנו בסינמטקים של תל־אביב, ירושלים וחיפה סרטים חדשים וישנים, בנושאים כמו: מיליטרים והדרקים, העולם השלישי, אלימות ופוליטיקה. סרטים שאינם מגיעים להקרנות מסחריות ואשר יולה בהרצאות פתיחה הרצינים.

הפתיחה המוגיגית תיערך בירושלים בחסות ראש העיר. המשוררת רלה רביקוביץ תקרא משירה ולאחר מכן יוקרן הסרט *"לך חיל"*, סרט איכלוני משנת 1986 שביים קיל פרנסיס, המספר על שוראי בצבא הולשי המתמודד עם בעיות מצפון והזהות.

בין הסרטים האחרים שיוקרנו: *"עונות הגיוות"*, *עליי ספרו של ג'ורג' אורוול*, *"חיי מאבקנו"* סרט ברזילאי המתמקד במלחמותיהן היומיומיות ברעב, באבטלה ובהתפוצצות האוכלוסין, של קבוצת נשים בסאן־פאולו, *"עד מתי " צ'ילה?"*, שצילם הבמאי ריוויד ברדסון, *"אמרה " חיוו הטרלישים של אלאנד לוגנשטיין"*, *על חיוו המאבקיו* של חבר הקונגרס האמריקאי, אחת מרמיות המפתח בתנועה לזכויות האדם בארה"ב. *"גלוריה"*, *של הבמאי אורן רודבסקי*, *"בעל זמבי"*, בבימוי של פיטר ברוק, *"ראשליית הגדולה"* *של הבמאי ראן רנואר*, *"ספרשת אלה מדרי"* בבימוי של לוזפה פראה וכמה סרטים *של יוצרים ישראלים ובנושאים ישראלים: "שרי האם " פליטה מרצון"* *של אסתר רד והן דוחם*. סרט המספר את סיפורה של *פלשתיאית ילדת חיפה שעברה להתעודד בין פלישים מעות, "ירמון בעוזי"* שביים מרדכי קידשבאום, *"לדבר עם האייבים"* שביימה מירה הרמיש המתמקד ביחסים שבין מהנה חמה, עתנאית פלשתיאית גולה וחיים שור, *עוזר הבוטלוק"* וכן הסרט *"יעמדות מעבר"* שביים ראשיד משראוי.

תיאטרון

אטיוד בנוכחות קהל

תיאטרון הספריה מציג „שטח מחיה" מאת מריה איירין פורנז. תרגום ובימוי: אבישי גרינפילד. עיצוב ותלבושות: מאירה שפי. תאורה: זהר שיף. מוסיקה: ציביה שרת. משתתפים: יואל דרורי, רות לנדאו, דווי כהן, יעל מרום, דבי לוגזון.

בטוכניה כתוב שמשך ההצגה הוא שעה וחצי ללא הפסקה. ההצגה נמשכה כ־50 דקות, וזה לא חסרונה הבולט. השאלה המכרעת היא למה. למה להעלות מחזה שכל נסיון להגדירו במונחים של רלות וסתמיות לא יקיף את מרחבי רלותו ומעמקי סתמיותו.

מעשה בקצין סאדיסט הכולא בסרתוי ביתו נערה אסופית וסתעלל בה. את קטעי התעללות המינית רואים, ובכריכות, על הבמה. מן הדיאלוגים לומדים על התעללותו בנחקרים במסגרת תפקידו הצבאי. קצין אחר, אשתו המשרתת בביתו מלווים את מעשיו בחוסר אונים, באלם מוחלט.

למה להשחית על טיפור כזה שבועות אור חודשים של חזרות? למה להשחית עליו כשרונות צעירים, בחלקם טובים מאוד? נקודת האור באפלה הזאת הן שתי שחקניות נפלאות: רבי לוגזון בתפקיד המשרתת ויעל מרום בתפקיד הנערה האסופית. דבי לוגזון סוכשת את הבמה ואת הקהל מן הדפליקה הראשונה. המבטיחה השניה, יעל מרום, מצליחה לדגש ממש. שתי שחקניות אינטליגנטיות ורגישות שראויות לתפקידים הטובים ביותר על בימות מקצועיות, אם הבינוניות הרוחנית לא תמוסס את כשרונן. הסצינות המעטות בהשתתפותן של השתיים הן פסגות משחק רב־ניואנסים, מוטען באנושיות ובחם, שכמותו לא ראינו מזמן גם על הבימות המקצועיות. עם כשרונות כאלה אפשר להעלות את שקספיר ואת אינסן. למה מגיע להם „שטח מחיה" מפוקפק כל כך.

מירי פן

נישאים, מתגרשים

גיון יוז במאי סרטי נעורים כמו „מועדון ארוחת הבוקר" או „פוה בוורלי", נעלה את גיל מלבריו ומבקביל אות בעיותיהם. בסרטו החדש, קומדיה בשם *„מא יולדת ומעמק"*, זוג צעיר *"אליזבת מקגוורן וקוין בייקון"* – מנקשה להתמודד עם בעיות

היום־יום בצמד: עם חוגגים המתערבים בחייהם, משברים בעבודה, בעיות דיור והריונה של האשה, גיבורו של יוז בדרך אל עולם המבוגרים.

*****

הקומדיה הרומנטית *„חיים חדשים"* היא הסרט השלישי שמביים השחקן־במאי *אלן אלדה* („ערבי הענוגה"). בסרט החדש, אלדה הוא סטיב *חלן מרגנוב* הוא רעיקנו ג'קי. לאחר שנות נשואין ארוכות הם מתגרשים ומוסלים ללא הכנה אל

עולם של פגישות עיקורות ויחסים מסוג חדש. בסופר של דבר היא פוגשת בפסל צעיר (*"גון שיאה* משחקני הסרט הישראלי „הזולמים") והוא ברופאה יפה (*דרוניקה האמל*) אבל קשריהם החדשים אינם כה פשוטים.

דני ורט

מוסיקה

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניכוחה: פרסקובלדי: וריאציות בנוסח פסקליה; חיידן: סימפוניה מס. 101 „השעון"; צייקובסקי: קונצרטו לפסנתר מס. 1; מוסורגסקי: „לילה על הר קרח"; קורסקוב: „צפור האש", סוויטה.

09.00 קונצרט בוקר – חיידן: רבעיית כלי קשת אפ. 77 מס' 1; סמטנה: „בוהמיה"; דבורק: חמשיית כלי קשת אפ. 97; שימנובסקי: קונצרטו לכנור חדש אפ. 35; ברטוק: סוויטה מתול.

11.57 פינת השיר – משירי דליה רביקוביץ.

12.00 אמנים באולם – איה צור, חליל – אמה גרינבוים, רוחמה ויטקאוב, פסנתר; ק.פ.ע. באך: שלישייה בסי בטול מנור; י.ס. באך: סונטה מס. 2 בטול מנור; א. בלוך: סוויטה מודאלית (1956); ס. קיק: 3 קטעים, אפוס 56.

13.00 בהאזנה ניכוחה – וובר: הזמנה למחול; ראבל: לילסים אצילים ונסיסמנסליים; שוברט: 12 לילסים אפ. 18; צייקובסקי: לילס הרוחים מתוך „מנצח האגוזים"; סיבליוס: לילס לירי אפ. 96, מס. 1; שבריק: 3 לילסים רומנטיים; ברהמס: לילסים ושירי אהבה, אפ. 52; ברליוז: הואלס – פרק 2 „הנשף" מתוך הסימפ. הפנטסטית; שטראוס: לילס הקיסר.

15.00 מוסיקה ויוזה – מוסיקה שבדית בת זמננו.

16.00 קונצרט מתקלטות הזמאורת הטימפנית: ירושלים רשה"ק; דבורק: סימפוניה מס. 6; יחוף סל: מחול המאורעות; חצ'טוריאן: קונצ'רטו לחליל ותז' (עפ"י הקונצ'רטו לכנור); מוצרט: סונטה בסי בטול מגור, ק. 378 לחליל ופסנתר; גלוק: מחול הרוחות הטובות מ„אלצסטיס".

16.30 בהאזנה ניכוחה: פרסקובלדי: וריאציות בנוסח פסקליה; חיידן: סימפוניה מס. 101 „השעון"; צייקובסקי: קונצ'רטו לפסנתר מס. 1; מוסורגסקי: „לילה על הר קרח"; קורסקוב: „צפור האש", סוויטה.

17.30 שפיצות באוזיר – בשיר ושיר.

18.30 קונצרט הזמאורת (עברית).

18.32 „על ספרות וחברות", על סופרים וספרים: 1. אריה יצחקי, על הספר „אגדת של מקום", שוקא לא מבלה; 2. הדיר עלי קלוב, על מחקריו על התחכבויות בינו לבין תופיק אלחכים; 3. גבי אסתר דחון, על ספרו של פרוסטר „מוריס". לפני זמרבות עובר הספר לסרט (תרגום עברי).

19.00 בקו הבריאות – עניני רפואה ובריאות: 1. אנטיביוטיקה, מה חן תרופות אנטיביוטיות, כיצד הן פועלות בגוף, ומה הכללים החשובים בנטילת תרופות אנטיביוטיות. 2. חמניצילין, מקורו וייעודו (תרגום עברי).

19.30 בחינת הקשרים – „שיר עמוס".

20.00 כותרות מבט.

20.02 משחו מוסרסים.

20.30 בין הפיטאות – עניני משפחה וחברה.

21.00 מבט לחדשות.

21.30 תשדיר שירות.

21.35 מוקד.

22.05 משחקי הסוריגר הקדם־אולימפי באוקיאניה; תקציר משחק הכדורגל – ישראל־טייוואן.

22.35 קט באלו – מערבון קלאסי

00.10 פסוקיו של יום; חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 „הרעמה הלבנה" (סרט לילדים). דרום צרפת הוא אזור שבו ישנם סוסים פראיים. כל הסוסים נכנעים לבסוף לפרעוש של האדם. אולם „הרעמה הלבנה", אחד מסוסי הפרא, סירב להיכנע. כך מתחיל מאבק בין עקשנותו של הסוס וחיפה לבין עקשנותו של האדם המנסה להכניע.

19.00 „ערבה עכשיו", הפעם עם איב מונטאן: קטעים מהמופע בפסטיבל קאן 87, קטעים מתוך הסרט „איאן דה פלובה", המתרסים בנושפים בכיכוב.

19.25 „שלושת הממציאים" (סרט הנפשה). בתוך עולם של תחרה לבסח מנסים שלושה ממציאים ליצור מכונות יפות ושימושיות, אולם האנשים אינם מבינים אותם.

19.40 „האימפריה המקושטת" (סרט תיעודי). האמנות ובמיוחד הפיסול היו בעלי חשיבות באופנון של אימפריות ומדינות. בסרט נבחנות יצירות אמנות, פיסול וקישוט – הרקע ליצירתן ומה חן מסמלות. כן מוסברת מהותו של הפיסול

20.30 מאולמי הקונצרט שלנו – התזמורת הפילהרמונית הישראלית מנגנת: קלאודיו אבאדו – מאהלר: סימפוניה מס. 9.

22.30 מגן והלאה.

23.00 מחזורי יצירות – י.ב. באך: יצירות קאנטריות וטוקה; חיידן: סימפוניות.

רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה: „הצימוח באדריכל" הפעם: „צימוח ארוכ'ב וצימוח אירופיה". השקפה השוואתית.

16.05 מושגים – והפעם: „תעלומת הצבע" (חלק א') משודרים: פרופ' פאול הניך – מהפקולטה לארכיטקטורה בטכניון, ד"ר רפאל מלאך – ממרכז לחקר מערכת העצבים והתזונתות במכון ויצמן למדע ד"ר אן סבירסקי – גנולוגית (ש.ת).

17.10 צבעי הקשת – „שיר עמוס".

22.05 חבר מאותו מוכב – תכנית היכרויות רדיופונית בשיתוף חי.

רשת ב'

17.05 רגעי קסם.

18.06 יש שאלות.

19.35 מוסף לענייני צבא ובטחון.

20.05 צמוקים ושקדים – מבחר שירים ביידיש והמעט: שירי אברהם ריזן המלאה 35 שנה לפטירתו.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניכוחה: פרסקובלדי: וריאציות בנוסח פסקליה; חיידן: סימפוניה מס. 101 „השעון"; צייקובסקי: קונצ'רטו לפסנתר מס. 1; מוסורגסקי: „לילה על הר קרח"; קורסקוב: „צפור האש", סוויטה.

09.00 קונצרט בוקר – חיידן: רבעיית כלי קשת אפ. 77 מס' 1; סמטנה: „בוהמיה"; דבורק: חמשיית כלי קשת אפ. 97; שימנובסקי: קונצ'רטו לכנור חדש אפ. 35; ברטוק: סוויטה מתול.

11.57 פינת השיר – משירי דליה רביקוביץ.

12.00 אמנים באולם – איה צור, חליל – אמה גרינבוים, רוחמה ויטקאוב, פסנתר; ק.פ.ע. באך: שלישייה בסי בטול מנור; י.ס. באך: סונטה מס. 2 בטול מנור; א. בלוך: סוויטה מודאלית (1956); ס. קיק: 3 קטעים, אפוס 56.

13.00 בהאזנה ניכוחה – וובר: הזמנה למחול; ראבל: לילסים אצילים ונסיסמנסליים; שוברט: 12 לילסים אפ. 18; צייקובסקי: לילס הרוחים מתוך „מנצח האגוזים"; סיבליוס: לילס לירי אפ. 96, מס. 1; שבריק: 3 לילסים רומנטיים; ברהמס: לילסים ושירי אהבה, אפ. 52; ברליוז: הואלס – פרק 2 „הנשף" מתוך הסימפ. הפנטסטית; שטראוס: לילס הקיסר.

15.00 מוסיקה ויוזה – מוסיקה שבדית בת זמננו.

16.00 קונצרט מתקלטות הזמאורת הטימפנית: ירושלים רשה"ק; דבורק: סימפוניה מס. 6; יחוף סל: מחול המאורעות; חצ'טוריאן: קונצ'רטו לחליל ותז' (עפ"י הקונצ'רטו לכנור); מוצרט: סונטה בסי בטול מגור, ק. 378 לחליל ופסנתר; גלוק: מחול הרוחות הטובות מ„אלצסטיס".

16.30 בהאזנה ניכוחה: פרסקובלדי: וריאציות בנוסח פסקליה; חיידן: סימפוניה מס. 101 „השעון"; צייקובסקי: קונצ'רטו לפסנתר מס. 1; מוסורגסקי: „לילה על הר קרח"; קורסקוב: „צפור האש", סוויטה.

17.30 שפיצות באוזיר – בשיר ושיר.

18.30 קונצרט הזמאורת (עברית).

18.32 „על ספרות וחברות", על סופרים וספרים: 1. אריה יצחקי, על הספר „אגדת של מקום", שוקא לא מבלה; 2. הדיר עלי קלוב, על מחקריו על התחכבויות בינו לבין תופיק אלחכים; 3. גבי אסתר דחון, על ספרו של פרוסטר „מוריס". לפני זמרבות עובר הספר לסרט (תרגום עברי).

19.00 בקו הבריאות – עניני רפואה ובריאות: 1. אנטיביוטיקה, מה חן תרופות אנטיביוטיות, כיצד הן פועלות בגוף, ומה הכללים החשובים בנטילת תרופות אנטיביוטיות. 2. חמניצילין, מקורו וייעודו (תרגום עברי).

19.30 בחינת הקשרים – „שיר עמוס".

20.00 כותרות מבט.

20.02 משחו מוסרסים.

20.30 בין הפיטאות – עניני משפחה וחברה.

21.00 מבט לחדשות.

21.30 תשדיר שירות.

21.35 מוקד.

22.05 משחקי הסוריגר הקדם־אולימפי באוקיאניה; תקציר משחק הכדורגל – ישראל־טייוואן.

22.35 קט באלו – מערבון קלאסי

00.10 פסוקיו של יום; חדשות הלילה.

כללית

17.30 שפיצות באוזיר – בשיר ושיר.

18.30 קונצרט הזמאורת (עברית).

18.32 „על ספרות וחברות", על סופרים וספרים: 1. אריה יצחקי, על הספר „אגדת של מקום", שוקא לא מבלה; 2. הדיר עלי קלוב, על מחקריו על התחכבויות בינו לבין תופיק אלחכים; 3. גבי אסתר דחון, על ספרו של פרוסטר „מוריס". לפני זמרבות עובר הספר לסרט (תרגום עברי).

19.00 בקו הבריאות – עניני רפואה ובריאות: 1. אנטיביוטיקה, מה חן תרופות אנטיביוטיות, כיצד הן פועלות בגוף, ומה הכללים החשובים בנטילת תרופות אנטיביוטיות. 2. חמניצילין, מקורו וייעודו (תרגום עברי).

19.30 בחינת הקשרים – „שיר עמוס".

20.00 כותרות מבט.

20.02 משחו מוסרסים.

20.30 בין הפיטאות – עניני משפחה וחברה.

21.00 מבט לחדשות.

21.30 תשדיר שירות.

21.35 מוקד.

22.05 משחקי הסוריגר הקדם־אולימפי באוקיאניה; תקציר משחק הכדורגל – ישראל־טייוואן.

22.35 קט באלו – מערבון קלאסי

00.10 פסוקיו של יום; חדשות הלילה.

לקראת שידור

קט באלו". טלוויזיה כללית, 22:35. „זהו יום תחלייה בוולף־סיטי ויומינג, 1894, הם עומדים להוריד את קט באלו דרך דלתות הגרדום", שרים *נט קינג קול וצ'אבי קיי*, צמד הטרובדורים המלווים את עלילותיה של קט באלו בבלדה המגולגלת את מעלליה של אותה פורעת חוק מהמערב הפרוע. קט באלו, גיבורת מערב דמיונית, מארגנת כנופייה לאחר שבני עירה התעמרו באביה, דאגו לחסלו כדי לגזול את אדמתו. פרודיה מערבונית משעשעת והביבה עם *ג'יין פונדה* המקסימה בתפקיד הראשי עוד בטרם ניסה רוזיה ואדים להופכה לחתולת מין ועוד לפני תפקידיה היותר יומרניים בהוליוד. זוהו הסרט שעשה את *לי מארוויין*, שעד אז היה בדרך כלל שוחקן אופי, לכוכב. כאן הוא בתפקיד כפול – קיד שאלין, אקדוחן ששמו היה לאגדה ועתה הוא שיכור זקן ואחיו של אותו אקדוחן, רוצח מרושע לבוש שחורים. על תפקיד זה זכה מארוויין באוסקר. היה זה הסרט השני (1965) של הבמאי *אליוט סילברסטיין* שמאז לא הצליח לחזור על הצלחתו ושקע בביצועיות שהשכיחה את שמו.

דני ורט

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

09.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רגע דפי הטלטקסט.

09.05 שעת כושר.

09.15 גברת פלפלת: יונת הדואר הפצועה, יונת הדואר נפצעה. פלפלת מטפלת בה ועוזרת לה לחזביא את המכתב למילה.

09.25 רחוב סומסום: מוסיקות ברחוב, ויכוח מוסיקלי פורץ ברחוב סומסום בעקבותיו מנסה גבי לכתוב שיר אך חומר חיים משה מפתיע את כולם.

09.55 הרפתקאות בן החיות (פרק 12) סוזן מנסה לכתוב חיבור לתחרות חיבורים על פינגווין. לשם כך היא מחליטה לנסוע לאי פילפ שבו חיים חפינגווינים בסביבתם הטבעית. בדרך מקלים סוזי, מלי וסטיוארט בחבורה של מפרי סדר. בחניגים לאי, מתברר, שאלה באו לצוד: דבר האסור בתכלית האיסור. גילי ותבריח מצליחים ללמד את בני חבורת פורעי הסדר מעט לקח.

10.20 סוכן חשאי מ.י.ל – C.A.B (סידרת הרפתקאות חדשה בת 13 פרקים) שני ילדים, פרני ופקלין, נקלעים לפרשת ריגול ומתחה הקשורה בחפץ עתיק ממצרים הקדמונית. כל זאת משום שרצו לעזור לאישה זקנה בעלת חנות עתיקות (פרק 1) מיסתורין אצל אמא מוסום, אמא מוסום, בעלת חנות העתיקות, עומדת להתאשפז בבית־חולים. היא מבקשת מפרני ופקלין להשגיח על החנוכלה טטרס בעת העדרה. שני טיפוסים חשודים מופיעים בחנות: מר הלמאן, „אקולמי ואדם נוסף. כולם מחפשים אחרי הקופסה הסודית.

10.40 בעלי החיים המופלאים – מופע ראווה על הקשרים המיוחדים בין בעלי החיים לבני האדם ועל בעלי „חוכמות האנושיות" שמבין ומיוחדת.

11.25 ראפל – סידרת על הייו ועל יצירתו של ראפל. (פרק 1) מפגש עם יצירותיו של חצייר, השוואות עם בני תקופתו והקודמים לו: ליאונרדו דה ויצ'י, מיכאל אנג'לו ואחרים.

14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רגע דפי הטלטקסט.

14.05 האוניברסיטה הפתוחה: מוסיקה: כיתות אומן, נשימות; פסיכולוגיה קוגניטיבית, האיכרון.

15.00 סוב טוב תגמל, „מה קרה למחלקת החולה?

15.40 שעת כושר.

15.50 מאתיים שניות למבואות עם: דפי מידע טלטקסט.

15.55 גברת פלפלת.

16.05 שביל באמצע שביל בצד, טיול השבוע: הר גריזים. אזורים בחר גריזים ושיחה עם בנימין צדקה (עורך עיתון השומרונים בישראל). חסברים על עדת השומרונים מחוקן הגדול של העדה. יאצק וילדי מקחלת צדיקוב שרים את „בואו לסיולי" – שירים של שלמה וגיריות ברוך (כ).

16.20 פיצוחים: שעשוען טלוויזיה נשא פרסים.

16.50 40 – עד כאן, מגזין טלטקסט יומי כולל מידע הטסוקר, סיפורי רקע ומשוגים מ־40 שנות מדינת ישראל.

17.00 ערב חדש.

17.30 שפיצות באוזיר – בשיר ושיר.

18.30 קונצרט הזמאורת (עברית).

18.32 „על ספרות וחברות", על סופרים וספרים: 1. אריה יצחקי, על הספר „אגדת של מקום", שוקא לא מבלה; 2. הדיר עלי קלוב, על מחקריו על התחכבויות בינו לבין תופיק אלחכים; 3. גבי אסתר דחון, על ספרו של פרוסטר „מוריס". לפני זמרבות עובר הספר לסרט (תרגום עברי).

19.00 בקו הבריאות – עניני רפואה ובריאות: 1. אנטיביוטיקה, מה חן תרופות אנטיביוטיות, כיצד הן פועלות בגוף, ומה הכללים החשובים בנטילת תרופות אנטיביוטיות. 2. חמניצילין, מקורו וייעודו (תרגום עברי).

19.30 בחינת הקשרים – „שיר עמוס".

20.00 כותרות מבט.

20.02 משחו מוסרסים.

20.30 בין הפיטאות – עניני משפחה וחברה.

21.00 מבט לחדשות.

21.30 תשדיר שירות.

21.35 מוקד.

22.05 משחקי הסוריגר הקדם־אולימפי באוקיאניה; תקציר משחק הכדורגל – ישראל־טייוואן.

22.35 קט באלו – מערבון קלאסי

00.10 פסוקיו של יום; חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 „הרעמה הלבנה" (סרט לילדים). דרום צרפת הוא אזור שבו ישנם סוסים פראיים. כל הסוסים נכנעים לבסוף לפרעוש של האדם. אולם „הרעמה הלבנה", אחד מסוסי הפרא, סירב להיכנע. כך מתחיל מאבק בין עקשנותו של הסוס וחיפה לבין עקשנותו של האדם המנסה להכניע.

19.00 „ערבה עכשיו", הפעם עם איב מונטאן: קטעים מהמופע בפסטיבל קאן 87, קטעים מתוך הסרט „איאן דה פלובה". המתרסים בנושפים בכיכוב.

19.25 „שלושת הממציאים" (סרט הנפשה). בתוך עולם של תחרה לבסח מנסים שלושה ממציאים ליצור מכונות יפות ושימושיות, אולם האנשים אינם מבינים אותם.

19.40 „האימפריה המקושטת" (סרט תיעודי). האמנות ובמיוחד הפיסול היו בעלי חשיבות באופנון של אימפריות ומדינות. בסרט נבחנות יצירות אמנות, פיסול וקישוט – הרקע ליצירתן ומה חן מסמלות. כן מוסברת מהותו של הפיסול

20.30 מאולמי הקונצרט שלנו – התזמורת הפילהרמ